

JEFUIREA ULTIMEI PĂDURI

CEA MAI MARE COMPANIE DE
PROCESARE A LEMNULUI DIN
AUSTRIA, DREPTURI
FUNCIARE ȘI
CORUPȚIA DIN
ROMÂNIA

CUPRINS

3 REZUMAT

6 PARTEA 1: TĂIERILE ILEGALE DE LEMN DIN ROMÂNIA: O PROBLEMĂ CUNOSCUTĂ DE MULTĂ VREME

8 CAPITOLUL 1.1: EVALUĂRI ALE TĂIERILOR ILEGALE DE LEMN

8 CAPITOLUL 1.2: PROCESUL DE RETROCEDARE ȘI OBTINEREA ILEGALĂ DE TERENURI

10 CAPITOLUL 1.3: ADMINISTRAREA PARCURIOR NAȚIONALE ȘI PĂDURILOR
STATULUI DE CĂTRE ROMSILVA

12 PARTEA 2-A: CAZUL SCHWEIGHOFER

12 CAPITOLUL 2.1: SCHWEIGHOFER ÎN ROMÂNIA

13 CAPITOLUL 2.2: POLITICA DISTRUCTIVĂ DEZVĂLUITĂ DE INVESTIGAȚIILE SUB ACOPERIRE

14 CAPITOLUL 2.3: CE SE ȘTIE LA VÂRF: MANAGEMENTUL LUI GERALD SCHWEIGHOFER

16 PARTEA 3-A: STUDII DE CAZ: TOATE DRUMURILE DUC LA SCHWEIGHOFER

16 CAPITOLUL 3.1: ACHIZIȚII DE LEMN TĂIAT ILEGAL –
CEI 1000 DE FURNIZORI AI COMPANIEI SCHWEIGHOFER

20 CAPITOLUL 3.2: PĂDURILE FURATE – SCHWEIGHOFER ȘI RETROCEDĂRILE ILEGALE

22 CAPITOLUL 3.3: ACHIZIȚII DIN PARCURILE NATURALE

26 PARTEA 4-A: CLIENȚII EUROPENI AI SCHWEIGHOFER

26 CAPITOLUL 4.1: EXPORTURILE SCHWEIGHOFER ÎN EUROPA

28 CAPITOLUL 4.2: REGLEMENTĂRILE UNIUNII EUROPENE PRIVIND LEMNUL (EUTR)

29 CAPITOLUL 4.3: CERTIFICĂRILE VOLUNTARE: NICIO GARANȚIE DE LEGALITATE

31 PARTEA 5-A: CONTEXTUL POLITIC DIN ROMÂNIA

31 CAPITOLUL 5.1: ÎNCERCĂRILE ROMÂNIEI DE A REFORMA ADMINISTRAREA PĂDURILOR

32 PARTEA 6-A: CONCLUZIE

33 RECOMANDĂRI

34 GLOSAR

36 LUCRĂRI CITATE

CASETE ȘI GRAFICE

7 METODE DE EXPLOATARE ILEGALĂ A LEMNULUI ÎN ROMÂNIA

8 LEGILE RETROCEDĂRII DIN ROMÂNIA

9 CAZUL DE RETROCEDARE ILEGALĂ GHICA COMĂNEȘTI

11 PĂDURI DISPĂRUTE ÎN ROMÂNIA ÎN PERIOADA 2000 – 2014

12 OPERAȚIUNILE COMPANIEI SCHWEIGHOFER ÎN ROMÂNIA

13 STRUCTURA FINANCIARĂ A COMPANIEI SCHWEIGHOFER

15 NEREGULI ÎN LANȚUL DE APROVIZIONARE AL HOLZINDUSTRIE SCHWEIGHOFER

17 FABRICI SCHWEIGHOFER ȘI CAZURI ÎN CARE ESTE IMPLICATĂ COMPANIA

24 CLIENȚII PRINCIPALI DIN EUROPA AI COMPANIEI SCHWEIGHOFER

26 LEGĂTURILE COMPANIEI KINGFISHER ÎN ROMÂNIA

27 VÂNZĂRILE SCHWEIGHOFER ROMÂNIA CĂTRE CEI MAI IMPORTANȚI 25 DE CLIENȚI DIN UE ÎN 2014

29 BIOMASĂ ȘI PELEȚI DIN LEMN PE PIAȚA EUROPEANĂ

În cei peste 25 de ani de existență, organizația non-profit EIA a fost deschizătoare de drumuri în privința investigațiilor sub acoperire menite să dea în vileag infracțiuni împotriva mediului din întreaga lume. Rapoartele de informații, dovezile documentate, expertiza în organizarea de campanii și o rețea internațională de promovare permit EIA să aibă un impact extins asupra protecției mediului, prin încurajarea schimbărilor în evoluția cererii de pe piață și în sfera politicilor guvernamentale și a aplicării acestora cu privire la comerțul internațional cu specii sălbatice de floră și faună și al produselor benefice mediului.

EIA dorește să le mulțumească următorilor finanțatori pentru sprijinul lor:

The Tilia Fund

Good Energies Foundation

Weeden Foundation

The Cox Fund

© Environmental Investigation Agency 2015.

Nici o parte a acestei publicații nu poate fi reprodusă în nici o formă și prin nici un mijloc fără permisiunea în scris din partea Environmental Investigation Agency, Inc. Conținutul acestui raport nu reflectă opiniile finanțatorilor EIA. EIA este responsabilă de una singură și în întregime pentru conținutul acestui raport.

Coperta: Agent Green

Conținut suplimentar: Ecostorm

REZUMAT OPERAȚIONAL

Parcul Național Retezat

Agent Green

Lemnul ultimelor păduri virgine ale Europei este tăiat ilegal și distribuit apoi sub formă de biocombustibil și cherestea de către cele mai mari lanțuri de magazine ale Europei.¹ România, țara est-europeană pe suprafața căreia se găsesc 2/3 din ultimele păduri virgine ale Europei,² ce adăpostesc cele mai numeroase populații de lupi, urși și râși de pe continent, este în prezent victima companiilor străine care profită de resursele ei de lemn.³ Dintre acestea, o companie austriacă de procesare a materialului lemnos numită Holzindustrie Schweighofer (Schweighofer) a profitat mai mult decât celelalte, iar la ora actuală procesează în jur de 40% din producția totală anuală de lemn de esență moale a țării⁴, inclusiv cantități semnificative de material lemnos recoltat ilegal. Schweighofer comercializează pelete, brichete și cherestea în aproape toate statele Uniunii Europene, mai precis în 21 dintre ele.^{5,6} Clienții săi includ cele mai mari companii producătoare de biomasă ale Europei, precum firmele Genol și Drauholz, și câteva din cele mai mari lanțuri de magazine de tip DIY ("Do-It-Yourself") de pe continent, ca de exemplu Hornbach (Germania), Baumax (Austria/Germania) și Bricostore (deținut de retailerul britanic Kingfisher) (vezi Grafic Vânzările Schweighofer România către cei mai importanți 25 de clienți din UE în 2014, pg. 27).⁷

Raportul de față al ONG Environmental Investigation Agency (EIA) este rezultatul unei investigații asupra fenomenului tăierilor ilegale de arbori din România derulată pe parcursul a doi ani. Rezultatele arată că în ultimii 10 ani Schweighofer a reprezentat cel mai important factor declanșator din țară pentru exploatarea ilegală a lemnului. Schweighofer este cel mai mare cumpărător de masă lemnoasă de esență moale din România și, după cum demonstrează acest raport, îi lipsesc măsurile eficiente de evitare a preluării materialului lemnos tăiat ilegal. O investigație făcută sub acoperire a arătat că unul dintre oficialii austrieci ai companiei Schweighofer, care a avut rolul cel mai important în deschiderea fabricilor din România, a acceptat în mod deschis să preia material lemnos tăiat ilegal, în plus fiind

dispus să ofere bonusuri furnizorilor de material lemnos tăiat ilegal. În majoritatea cazurilor de tăieri ilegale descoperite de EIA pe teren, firmele de exploatare au vândut masa lemnoasă către fabricile Schweighofer. Prin intermediul unor studii de caz din ultimii 10 ani, acest raport documentează exemple concrete despre modul în care Schweighofer a achiziționat material lemnos tăiat ilegal și arată consecințele asupra pădurilor, parcurilor naționale și comunităților din România.

În continuare, acest raport identifică cei mai mari clienți europeni ai companiei Schweighofer din ultimul timp, printre care se numără unele dintre cele mai mari lanțuri de magazine de biocombustibil și de tip DIY, într-o perioadă în care o nouă lege europeană pentru oprirea comerțului cu lemn tăiat ilegal (Regulamentul Uniunii Europene privind lemnul - EUTR), începe să fie implementată în statele membre.⁸ Schweighofer a amenințat că dacă în judecată Guvernul României dacă nu slăbește implementarea proceselor de reformă la nivel de politică forestieră națională care ar putea pune în pericol modelul lor lăcom de afaceri.⁹ Societatea civilă din România și o serie de politicieni și-au exprimat indignarea, iar procurorii au început să cerceteze compania.¹⁰ Schweighofer se confruntă acum cu consecințe juridice în România, iar clienții companiei de pe întregul continent trebuie să înfrunte faptul că achizițiile lor includ material lemnos tăiat ilegal și contribuie la distrugerea ultimelor păduri seculare ale Europei.

De mai bine de un deceniu, membrii Guvernului, reprezentanții presei, precum și activiștii de mediu au expus faptul că tăierile ilegale reprezintă o problemă majoră. Într-un studiu axat doar pe anumite metode de tăiere ilegală, Guvernul României a estimat că între 1990 și 2011 un volum de 80 de milioane de m³ de vegetație forestieră a fost tăiată ilegal în România – ceea ce reprezintă 24% din volumul total masă lemnoasă tăiată în această perioadă – în valoare de cel puțin 5 miliarde de Euro.¹¹ Acest volum este o estimare conservatoare, întrucât nu reușește să acopere multe metode de tăieri ilegale, cum ar fi tăierile de

pe terenuri furate de la comunitățile locale prin intermediul retrocedărilor nedrepte și ilegale care continuă să aibă loc nestingherite, pe toată suprafața țării (Cazul # 1, Borșa, p. 16).¹² Un studiu mai recent al Inventarului Forestier Național a avut o abordare mai detaliată, cuprinzând vizite de teren la exploatare din țară. Acest studiu a arătat că în perioada 2008-2014¹³ un volum anual de 8,8 milioane de m³ de lemn a fost tăiat ilegal – echivalentul a 49% din totalul volumului exploatat în această perioadă¹⁴. Se pare că acest studiu nu a luat în considerare toate formele de tăieri ilegale, precum cele ce apar în cazul terenurilor retrocedate ilegal.

Tăierile ilegale și proasta administrare a pădurilor au dus la degradări masive ale unor păduri primare. O analiză a imaginilor satelitare arată că între anii 2000 și 2011 România a pierdut 280 000 de hectare de pădure.¹⁵ Aproape jumătate din pădurea pierdută este localizată în parcurile naționale și în alte zone protejate.¹⁶

Investigația făcută de EIA scoate la iveală numeroasele forme de activități ilegale care au loc peste tot în sectorul silvic din România (vezi Caseta pg. 7: Metode de exploatare ilegală a lemnului în România). Printre cele mai comune încălcări ale regulamentului de recoltare a masei lemnoase se numără:

Analizând numeroasele forme de tăieri ilegale confirmate de Guvernul român, de ONG-uri locale, precum și de investigația proprie, EIA estimează că cel puțin 50% din toată masa lemnoasă tăiată în

România provine din surse ilegale.

Zonă despădurită în apropierea orașului Borșa, județul Maramureș (vezi Cazul #1, Borșa, pg. 16)

EIA

depășirea limitelor permise de tăiere, tăieri rase ilegale, precum și dese abuzuri făcute în cazul avizelor pentru tăieri accidentale, în baza cărora se pot tăia arborii afectați de dăunători sau cei distruși în urma furtunilor. Începând cu anii '90 retrocedările pădurilor care fuseseră confiscate de guvernul comunist în 1948 au fost și ele umbrite de multe nereguli. Guvernul român apreciază că cel puțin 20% din pădurile publice destinate retrocedărilor către proprietarii inițiali au fost achiziționate în mod ilegal de alte persoane, ceea ce a dus la privarea de drepturi, pe scară largă, a adevăraților proprietari și la degradarea masivă a pădurilor obținute ilegal.¹⁷ În cele mai multe dintre cazuri, grupări criminale organizate incluzând oficiali guvernamentali și politicieni au orchestrat aceste restituiri folosindu-se de documente false și de mită.¹⁸ Analizând numeroasele forme de tăieri ilegale confirmate de Guvernul român, de ONG-uri locale, precum și de investigația proprie, EIA estimează că cel puțin 50% din toată masa lemnoasă tăiată în România provine din surse ilegale (vezi Secțiunea 1.1). În majoritatea cazurilor de tăieri ilegale investigate de EIA, compania austriacă Schweighofer a apărut drept destinatară masei lemnoase tăiată ilegal (vezi Partea 3: Studii de caz).

Timp de mai bine de 10 ani, Schweighofer și-a mințit clienții în ce privește practicile de achiziționare a lemnului din România, în ciuda faptului că beneficiază de aproximativ 40% din cantitatea de masă lemnoasă a țării și recunoaște că sectorul silvic național are un factor de risc ridicat. Compania susține că pădurile ei au certificate FSC (Consiliul de Administrare a Pădurilor), că tot lemnul achiziționat provine de la surse cu certificare PEFC (Programul pentru asigurarea certificărilor forestiere) și că refuză materialul lemnos care a fost tăiat din parcurile naționale.¹⁹ În realitate, mai puțin de 2% din lemnul achiziționat provine din pădurile proprii, cu certificare FSC, restul provenind de la peste 1.000 de firme furnizoare; multe dintre acestea au fost urmărite în justiție sau sunt în acest moment investigate pentru tăieri ilegale.²⁰ Așa-zisa certificare PEFC prin care Schweighofer pretinde că oferă "garanții" în ceea ce privește legalitatea surselor, nu face deloc asta: aceasta presupune doar existența unei documentații care să "indice" legalitatea, în ciuda numeroaselor fraude la capitolele documente din sectorul silvic din România.²¹ Numeroasele cazuri exemplificate în acest raport de material lemnos tăiat ilegal care a fost recepționat de Schweighofer ilustrează punctele slabe ale sistemului de lanț de custodie (CoC) al certificării PEFC, bazat pe completare unor formulare, în sectorul silvic cu risc ridicat din România (vezi

Investigația EIA arată că Schweighofer are o politică de acceptare a materialului lemnos tăiat ilegal, că reprezintă un factor determinant în încurajarea fenomenului tăierilor ilegale în pădurile din întreaga România și că a mințit mai bine de zece ani în ceea ce privește practicile de chiziție a lemnului

Partea 3: Studii de caz). Deși Schweighofer a pretins, mai ales în ultimii doi ani, că refuză să achiziționeze din material lemnos parcurile naționale, echipa EIA a descoperit faptul că firma austriacă a acceptat cu bună știință lemn din parcuri naționale, cel puțin până în primele luni ale anului 2015.²² Un reprezentant al companiei a recunoscut acest lucru într-o discuție cu un activist de mediu care a urmărit un camion cu copaci tăiați dintr-un parc național care a ajuns la una dintre fabricile Schweighofer; activistul a fost ulterior bătut de agenții de pază ai companiei și atacat cu spray lacrimogen.²³

Anchetatorii EIA aflați sub acoperire s-au întâlnit cu doi dintre cei mai importanți responsabili de achiziții din cadrul companiei Schweighofer în două ocazii diferite și le-au spus acestora că ei au un contract cu o comunitate locală care le-a dat dreptul să recolteze o anumită cantitate de masă lemnoasă anual, dar că ei (anchetatorii) intenționează să taie de două ori mai mult. În ambele întâlniri, oficialii Schweighofer au afirmat clar că vor accepta lemnul, explicând în continuare politica de acordare a bonusurilor — echivalentul a aproximativ 8 Euro în plus pentru fiecare metru cub la orice transport de masă lemnoasă ce depășește cantitatea agreeată prin contract. În luna aprilie 2015, EIA a făcut publice înregistrările audio și video ale acestor întâlniri.²⁴

Ca reacție la rapoartele EIA și la informațiile apărute în presă, în luna mai 2015 Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor a ordonat inspectarea fabricilor Schweighofer din Sebeș și din Rădăuți și de asemenea controlarea furnizorilor din mai multe regiuni ale țării.²⁵ În cadrul controlului guvernamental întreprins la fabrica din Sebeș au fost verificate câteva sute de contracte de furnizori dintr-un număr de peste zece mii de astfel de contracte și au fost comparate documentele de transport (avizele de insotire) pentru transporturile de material lemnos către Sebeș cu actele de punere în valoare (APV-urile).²⁶ În acest set de contracte, controlul guvernamental a găsit dovezi ce atestă că 27 de furnizori, numai dintr-un singur județ (Maramureș), au efectuat livrări de peste 165.000 m³ de masă lemnoasă tăiată ilegal către fabrica Schweighofer Sebeș, în perioada ianuarie 2014 — aprilie 2015.²⁷ În plus, raportul a consemnat un număr mare de alte încălcări, inclusiv ceea ce auditorii au descris drept crearea unor rețele ilegale în care sunt implicați reprezentanți ai instituțiilor silvice locale, firme furnizoare, precum și „reprezentanți zonali ai fabricii Schweighofer Sebeș”, cu scopul de a da „iluzia legalității în cazul maselor lemnoase achiziționate fără dovezi de proveniență legală.”²⁸

Directorul General Gerald Schweighofer susține că fabricile lui resping material lemnos provenit din surse ilegale.²⁹ Cu toate acestea, în contractele de furnizare, compania acestuia afirmă că livrările de masă lemnoasă fără documentație legală către Schweighofer sunt acceptate, dar cu o penalizare de 35 RON/m³.³⁰ Dacă aceste cantități de masă lemnoasă nu sunt predate autorităților, sau măcar verificate dacă au proveniență legală, aceasta reprezintă un sistem contractual menit să aducă un profit suplimentar din penalizarea furnizorilor, continuând însă vânzarea la preț mic a material lemnos ilegal către cumpărători. Această „taxă pe lemnul ilegal” este compensată, însă, cu bonusul oferit anchetatorilor EIA pentru cantitățile livrate peste cele stabilite contractual, câte 8 Euro pentru fiecare metru

Camera de control a fabricii Schweighofer în Sebeș, România.

Holzindustrie Schweighofer Promotional Material

cub — în felul acesta, penalizarea pe care ar avea-o de plătit furnizorii pentru livrarea de material lemnos fără documentele de proveniență legală poate fi anulat prin bonusul oferit de Schweighofer pentru lemnul livrat ce depășește limitele contractuale.

Schweighofer este activă în România din anul 2002. De atunci, Schweighofer a obținut mai multe contracte pe zece ani din partea Guvernului României prin care companiei i se garanta circa jumătate din întreaga cantitate de lemn de molid tăiat din pădurile publice, scutind firma de procedura standard de licitație.³¹ În ultimii 10 ani Schweighofer a devenit cel mai mare cumpărător și procesator de lemn din țară,³² și are în prezent cinci fabrici în România, care produc lemn fasonat, pește și brichete, precum și cherestea stratificată și paneele (vezi Grafic Operațiuni ale Schweighofer în România, pg. 12).³³ Schweighofer importă 25% din masa lemnoasă folosită în fabricile de cherestea din România din alte țări³⁴ (în cea mai mare parte din Ucraina).³⁵

Deși Schweighofer achiziționează aproape în totalitate masa lemnoasă din diverse surse, are deseori legături financiare strânse cu acestea.³⁶ În multe cazuri Schweighofer își plătește direct furnizorii cu care are contracte prin care aceștia se obligă să livreze o anumită cantitate de masă lemnoasă. Dacă furnizorii nu reușesc să-și îndeplinească norma, Schweighofer îi penalizează (vezi Cazul #3, pg. 18).³⁷ Documente ale instanțelor judecătorești enumeră exemple în care obligațiile de livrare a lemnului depășesc cantitatea legală permisă să fie exploatată pe terenurile furnizorilor.³⁸

În jur de 60% din exporturile efectuate de Schweighofer către piața europeană sunt reprezentate de pește și brichete.³⁹ Panourile de molid și pin reprezintă principalele produse destinate exporturilor în țări din afara Europei (89%), urmate de cherestea stratificată (10%), paneele și lambriuri (<1%).⁴⁰ În afara Europei, Japonia este cel mai mare partener, urmată de Arabia Saudită, Israel, Kuwait și Turcia.⁴¹

Investigația EIA arată că Schweighofer are o politică de acceptare a materialului lemnos tăiat ilegal, că reprezintă un factor determinant în încurajarea fenomenului tăierilor ilegale în pădurile din întreaga Românie și că a mințit mai bine de zece ani în ceea ce privește practicile de achiziție a lemnului.⁴² Deși nivelul ridicat al corupției și tăierilor ilegale din România este bine cunoscut de mulți ani, Schweighofer și-a promovat o imagine de companie cu responsabilitate ecologică, încă de când și-a început activitatea aici, în 2002.⁴³ Acest lucru a dus la o masivă fraudare a clienților, de-a lungul timpului. Dată fiind recenta adoptare a Regulamentului Uniunii Europene privind lemnul (EUTR), cantitatea mare de masă lemnoasă exploatată ilegal în România subliniază incapacitatea Regulamentului de a combate tăierile ilegale în interiorul granițelor Uniunii Europene. Numeroase transporturi de cherestea cu grad ridicat de risc de la Schweighofer care ajung în toată Europa ilustrează nevoia companiilor europene de a lua măsuri semnificative de verificare a legalității atunci când se aprovizionează din zone cu risc ridicat de tăieri ilegale, chiar și atunci când furnizorul este o companie austriacă cu 400 de ani de experiență silvică.

PARTEA 1: TĂIERILE ILEGALE DE ARBORI DIN ROMÂNIA: O PROBLEMĂ CUNOSCUTĂ DE MULTĂ VREME

Unele dintre cele mai impresionante păduri din Europa se află în Munții Carpați din România. În această țară se estimează că există o suprafață de 218.500 hectare de pădure bătrână, mai mult decât în oricare altă țară europeană cu excepția Rusiei.⁴⁴ Ultimul peisaj forestier intact (PFI) din Europa aflat la sud de Scandinavia se află în Munții Retezat din sud-vestul României, o întindere neîntreruptă de pădure care acoperă 97.000 de hectare.⁴⁵ Proportia ridicată de pădure bătrână, 3% din suprafața fondului forestier din România, adăpostește cea mai însemnată populație de mamifere de talie mare din Europa, printre care ursul brun, lupul și linxul, reprezentând aproximativ o treime din numărul total de exemplare din aceste specii care trăiesc pe continent.⁴⁶ Din nefericire, ultimele păduri intacte din România dispar cu rapiditate.

În ultimul deceniu, producția oficială de masă lemnoasă a crescut de la an la an.⁴⁷ În ciuda statisticilor oficiale care indică o

Analiza datelor înregistrate de satelit arată că, de fapt, România a pierdut 280.000 de hectare de pădure în ultimii 10 ani, aproape jumătate dintre acestea în zone protejate

Camion încărcat cu material lemnos identificat de investigatorii EIA pe teren. Se poate observa că numărul de înmatriculare este vizibil

Același camion observat o oră mai târziu cu numărul de înmatriculare demontat ilegal.

EIA

creștere a suprafeței zonelor împădurite între anii 1990 și 2012,⁴⁸ analiza datelor înregistrate de satelit arată că, de fapt, România a pierdut 280.000 de hectare de pădure în ultimii 10 ani, aproape jumătate dintre acestea în zone protejate.⁴⁹ Potrivit studiilor oficiale guvernamentale, în primii 20 de ani de după căderea comunismului s-au tăiat ilegal 80 de milioane de m³ de lemn.⁵⁰ Pe baza cifrelor oficiale și a conversațiilor purtate cu numeroși experți în domeniul forestier și cel al industriei lemnului, EIA estimează că cel puțin 50% din lemnul exploatat în România provine din tăieri ilegale (vezi Capitolul 1.1).

În ultimii 10 ani, exporturile de produse forestiere lemnoase au crescut mai mult decât dublu, în timp ce exporturile de

mobili din lemn au intrat în declin. În 2004, România a exportat material lemnos în valoare de peste 1 miliard USD, iar în 2014 această valoare crescuse la 2,5 miliarde USD.⁵¹ În contrast, exporturile de mobili din lemn erau evaluate în 2004 la 762 milioane USD, însă în 2014 valoarea acestora scăzuse la numai 628 milioane USD.⁵² Aceste cifre reflectă transformarea României dintr-o economie cu o tradiție bogată în prelucrarea de produse finite într-un furnizor de materii prime din resurse naturale.

Cazul Schweighofer ilustrează fenomenul larg răspândit al tăierilor ilegale de lemn și al achiziționării ilegale de terenuri în sectorul silvic românesc. După căderea regimului comunist în 1989, România a inițiat un proces de retrocedare

METODE DE EXPLOATARE ILEGALĂ A LEMNULUI ÎN ROMÂNIA

Exploatarea ilegală a lemnului cunoaște multe forme, toate având ca efect distrugerea sustenabilității producției pe termen lung și a funcționalității pădurii ca habitat pentru flora și fauna sălbatică. Aceste efecte au consecințe grave asupra comunităților dependente de industria de prelucrare a lemnului și asupra sănătății ecosistemelor forestiere.

Depășirea limitelor masei lemnoase aprobate pentru recoltare

Tăierile de lemn care depășesc limitele aprobate printr-o autorizație specială (APV) reprezintă una dintre cele mai obișnuite încălcări ale legii în sectorul silvic din România. Echipa de investigație a EIA a găsit exemple de bușteni nemarcați tăiați împreună cu bușteni marcați în aproape toate cazurile pe care le-a întâlnit pe teren (vezi Cazul #6 Buzău, pg. 19, Cazul #7 Corbu, pg. 20).

În cadrul unui control recent al Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, efectuat în perioada mai – iunie 2015 la fabrica de cherestea din Sebeș a companiei Schweighofer, inspectorii au descoperit o schemă prin care Schweighofer oferea un bonus de 10 RON (2 euro) per metru cub acelor furnizori care ofereau întreaga cantitate de lemn aprobată pentru tăiere (APV) sub formă de material lemnos de calitate superioară.⁵⁵ Această practică îi încurajează pe furnizori să taie mai mult lemn decât cantitățile aprobate legal deoarece, potrivit raportului, aproximativ 15% din cota aprobată reprezintă lemn de foc de calitate inferioară sau crengi.⁵⁶ De asemenea, inspectorii MMAP au constatat că pe parcursul a nouă luni din anul 2014, furnizorii au întocmit documente de transport false pentru a expedia 12,694 m³ de material lemnos trimis la fabrica Schweighofer din Sebeș, în plus față de cantitățile contractate.⁵⁷

Retrocedări ilegale

Așa cum se explică în detaliu în Capitolul 1.2, procesul de retrocedare a terenurilor forestiere a fost compromis din cauza ilegalităților. Un raport din 2013 al agenției de audit a guvernului României – Curtea de Conturi – estima că în jur de 20% din totalul retrocedărilor de terenuri forestiere efectuate între 1990 și 2012 au fost ilegale.⁵⁸ În condițiile în care pădurile aflate în proprietate privată reprezintă aproximativ jumătate din totalul terenurilor forestiere din România, acest lucru înseamnă că material lemnos recoltat în aproximativ 9% din pădurile României are prin definiție o proveniență ilegală, având în vedere că material lemnos a fost tăiat pe terenuri furate de la proprietari de drept.

Invocarea abuzivă a reglementărilor privind igiena – infestările cu gândaci de scoarță

În ultimele decenii, infestările cu gândaci de scoarță au devenit tot mai problematice pentru pădurile din România. În numeroase cazuri înregistrate în întreaga țară, firmele de exploatare a lemnului au invocat infestări cu gândaci pentru a obține fraudulos autorizații care le-au permis să taie arbori sănătoși, valoroși din punct de vedere comercial. În unele cazuri, aceștia au tăiat tot arborețul dintr-o anumită arie, inclusiv arborii sănătoși. (vezi Cazul #12, Sâmbăta, pg. 23), iar în cazurile mai extreme, firmele de exploatare au facilitat răspândirea acestor gândaci în păduri sănătoase pentru a obține avize pentru tăieri de igienă (vezi Cazul #11, Retezat, pg. 22).

Marcaj aplicat cu ciocanul pe trunchi

EcoStorm

Invocarea abuzivă a reglementărilor privind curățenia – îndepărtarea trunchiurilor prăbușite “accidental”

Reglementările românești din domeniul silvic permit îndepărtarea lemnului căzut la pământ “accidental”, adică arbori doborâți de vânturi puternice, alunecări de teren, avalanșe etc.⁵⁹ Potrivit Institutului Național de Statistică din România, în anii 2012 – 2013⁶⁰ au avut loc recoltări de produse “accidentale” pe o suprafață de peste 500.000 de hectare de pădure din întreaga țară, totalizând 2.8 milioane m³ în 2012 și 3,6 milioane m³ în 2013.⁶¹ Curtea de Conturi a raportat că, în 2012 și 2013, personalul cu atribuții de control din sectorul silvic românesc au efectuat verificările obligatorii la fața locului înainte de colectare în numai 4,2% dintre aceste cazuri.⁶² Potrivit raportului, există suspiciuni că, în acești doi ani, peste 6 milioane de m³ de material lemnos au fost recoltați ilegal în România sub pretextul “tăierilor accidentale”.

Lipsa marcajelor în timpul recoltării

Potrivit Codului Silvic al României, înainte de recoltare, personalul silvic autorizat trebuie să marcheze vizibil cu vopsea toți copacii care urmează să fie recoltați, cu ajutorul unui ciocan special.⁶³ În anumite situații, cum ar fi tăierile rase, personalul silvic trebuie să marcheze numai copacii de la marginea zonei de recoltare.⁶⁴ Totuși, în majoritatea cazurilor de tăieri principale sau de igienă, toți arborii trebuie marcați înainte de a începe recoltarea.⁶⁵

Așa cum am arătat mai sus la punctul #3 referitor la tăieri, în cadrul investigației EIA s-au descoperit cazuri de bușteni nemarcați în majoritatea pădurilor cercetate (vezi Cazul #6 Buzău, pg. 19; Cazul #7 Corbu, pg. 20). În aceste cazuri, experții silvici consultați de EIA au confirmat, pe baza documentelor de autorizare, că tăierile erau de fapt ilegale.⁶⁶ În combinație cu încălcarea pe scară largă a reglementărilor privind marcarea în timpul transportului, (vezi punctul #6 de mai jos), tăierea arborilor atât marcați cât și nemarcați facilitează ascunderea provenienței ilegale a materialului lemnos.

Lipsa marcajelor și a documentelor în timpul transportului

Potrivit legislației românești, toți buștenii cu un diametru mai gros de 20 cm trebuie marcați și inventariați cu un număr corespunzător într-un document însoțitor de transport (aviz).⁶⁷ În acest aviz sunt înregistrate informații specifice transportului respectiv, cum ar fi locul de recoltare și numărul parcelei, numărul de înregistrare al vehiculului și numele șoferului, compania de destinație, precum și dimensiunile tuturor buștenilor.⁶⁸ Înainte de transport, avizul trebuie înregistrat în baza de date electronică națională SUMAL (Sistem informațional integrat de urmărire a materialelor lemnoase).⁶⁹

În lipsa marcajelor de transport este imposibil pentru poliție sau pentru firma destinatară să confirme originea legală a unei anumite

încărcături de material lemnos pe durata transportului.⁷⁰

Deși experții din industria lemnului admit că încălcarea reglementărilor privind marcarea pe perioada transportului este un lucru obișnuit,⁷¹ aceste încălcări facilitează totuși ascunderea provenienței ilegale a materialului lemnos. De pildă, camioanele încărcate cu lemn pot face mai multe transporturi folosind același aviz, astfel fiind introdus în circuit de două sau de trei ori cantitatea permisă legal.⁷²

La două depozite Schweighofer din nordul județului Maramureș și la unul din centrul județului Buzău, investigatorii EIA au descoperit că majoritatea buștenilor erau nemarcați. În Borșa, reprezentanții EIA au filmat în timp ce se descărcau bușteni nemarcați dintr-un camion pe care investigatorii l-au urmărit plecând de la un loc din pădure unde aveau loc tăieri ilegale.

Documente false

Un fost angajat al Schweighofer le-a spus investigatorilor că în România se desfășoară un comerț activ cu documente false, în cadrul căruia firme paravan vând documente false companiilor care au nevoie de acestea.⁷³ Într-un caz din 2013, DNA (Direcția Națională Anticorupție) a descoperit dovezi concrete ale acestei activități ilegale. Anchetatorii DNA au obținut un teanc de avize necompletate, ștampilate deja de filiala locală Romsilva, dintre care unele fuseseră deja folosite pentru transportul de lemn tăiat ilegal.⁷⁴ Aceste documente pre-ștampilate sunt de fapt “cecuri semnate în alb” pentru ascunderea provenienței ilegale a lemnului, ceea ce înseamnă că inspectorii silvici nu au comparat niciodată materialele înscrise în acte cu încărcătura transportată efectiv (vezi Cazul #2, Alredia, pg. 18; Cazul #3, fabrica de cherestea din Rădăuți, pg. 18).

Practici de tăiere ilegală a arborilor în parchete

În unele cazuri, exploatarea lemnului poate fi înregistrată ca legală în statisticile oficiale însă se produce într-o formă care încălcă direct regulile de management al pădurii și în acest fel conduce la distrugerea peisajului și a sustenabilității zonei. Astfel de practici includ tăierea rasă, tăierea copacilor din apropierea unor cursuri de apă sau ecosisteme foarte sensibile ce sfârșesc prin a fi distruse, precum și poluarea zonelor de exploatare a lemnului cu substanțe contaminante. Aceste practici sunt distructive mai ales în zone sensibile cum ar fi rezervațiile Natura 2000, unde sunt permise numai tăieri de igienă. EIA a descoperit ilegalități de acest tip în toate zonele de exploatare a lemnului pe care le-a vizitat.

Plăcuțe de inventar ale buștenilor

EIA

și redobândire a drepturilor de proprietate asupra terenurilor confiscate de autoritățile comuniste în 1948. În ciuda acestor obiective, absența unui mecanism de supraveghere imparțial și corupția generalizată au condus la depozitarea pe scară largă a adevăraților proprietari ai terenurilor și la îmbogățirea rețelelor de crimă organizată și a oficialilor corupți, precum și la despădurirea extinsă a terenurilor forestiere obținute ilegal.⁵³ De asemenea, politica de retrocedare a terenurilor aflate în proprietatea statului român a favorizat apariția unei culturi manageriale orientate către câștiguri imediate și deloc interesată de conservare.⁵⁴ Companiile străine, în special Schweighofer dar nu numai, au profitat de acest sistem pentru a încasa profituri record. Acești factori, în combinație cu subfinanțarea personalului silvic cu atribuții de control, au condus, în ultimii 25 de ani, la despăduriri dezastruoase și la declinul industriei locale de prelucrare a lemnului.

CAPITOLUL 1.1: EVALUĂRI ALE TĂIERILOR ILEGALE DE ARBORI

În România sunt practicate numeroase metode de tăiere ilegală a lemnului, toate având un efect distrugător asupra pădurii și asupra viitorului economic al țării. Aceste metode includ depășirea limitelor admise pentru recoltare, utilizarea abuzivă a avizelor pentru tăieri de igienă sau accidentale, tăieri rase în zone unde acestea nu sunt permise, precum și altele (vezi Casetă: Metode de exploatare ilegală a lemnului în România, pg. 7). Din cauza lipsei de personal adecvat și a subfinanțării instituțiilor responsabile de aplicarea legii în sectorul silvic,⁵⁵ controalele guvernamentale în păduri sunt rare iar un procent însemnat din lemnul tăiat ilegal nu este descoperit, motiv pentru care dimensiunile reale ale ilegalităților din sectorul silvic sunt greu de estimat. Mai multe grupuri au încercat să estimeze cantitatea reală de lemn tăiat ilegal folosind diverse metode, fiecare dintre acestea reușind să pună în evidență diverse aspecte ilegale. Combinând concluziile acestor studii cu estimări cantitative rezultate din investigații pe teren și conversații cu experți români în domeniul silvic, EIA estimează că cel puțin 50% din totalul lemnului recoltat în România este tăiat ilegal.

Potrivit unui raport de estimare al Curtii de Conturi a României din 2013, între anii 1990 și 2011 s-au tăiat ilegal 366.000 de hectare de pădure (o suprafață aproape de două ori mai mare decât cea a Londrei).⁷⁶ Curtea de Conturi este o instituție a statului român însărcinată cu controlul financiar al activității altor instituții publice din România.⁷⁷ Raportul estimează că defrișările ilegale sunt responsabile pentru un volum de aproape 80 de milioane de m³ de material lemnos sustras din pădurile României, larg estimat la o valoare de 5 miliarde de euro.⁷⁸ Potrivit datelor Institutului Național de Statistică (INS), în perioada 1990 – 2011, operatorii din industrie au recoltat 338 de milioane de m³ de masă lemnoasă.⁷⁹ Având în vedere aceste cifre, raportul Curtii de Conturi indică faptul că lemnul tăiat ilegal prin această metodă reprezintă aproximativ 24% din cantitatea totală de masă lemnoasă recoltată în România. Un studiu recent al Inventarului Forestier Național din cadrul Institutului Național de Cercetare și Dezvoltare în Silvicultură, care a inclus numeroase deplasări pe teren în zone de exploatare a lemnului din întreaga țară, a estimat că 49% din cantitatea totală de lemn tăiat în România în perioada 2008 – 2014 a fost

recoltată ilegal – 8,8 milioane m³ pe an.⁸⁰ Acest studiu nu a luat în considerare terenurile forestiere retrocedate ilegal – adăugarea acestui element ar însemna că peste 50% din materialul lemnos exploatat în România este tăiat ilegal.

Potrivit aceluiași raport al Curtii de Conturi, din cele peste 3 milioane de hectare de teren forestier retrocedate de stat către actori privați, 561.169 de hectare au fost restituite ilegal, reprezentând totodată aproximativ 20% din suprafața totală retrocedată.⁸¹ Având în vedere că suprafața totală împădurită din România era de 6,5 milioane de hectare în 2010,⁸² acest lucru înseamnă că lemnul tăiat în fiecare an în cel puțin 9% din pădurile României este recoltat ilegal deoarece este exploatat pe terenuri obținute ilicit.

Nostra Silva, o asociație a proprietarilor de păduri din România, a utilizat o metodă diferită pentru a estima cantitatea de lemn tăiat ilegal, concentrându-se pe producția de lemn de esență moale (rășinoase).⁸³ Asociația a calculat volumul total de lemn pe picior necesar pentru a produce cantitatea declarată oficial de material lemnos de rășinoase în România, care a fost de 3,6 milioane m³ în 2013. Concluzia a fost că pentru a produce această cantitate de material lemnos ar fi fost nevoie să se taie 9 milioane m³ de lemn pe picior – mai mult cu 2 milioane m³ decât volumul declarat oficial, de 7 milioane m³.⁸⁴

În cadrul vizitelor efectuate de EIA pe teren au fost devalate numeroase exemple de utilizare abuzivă a autorizațiilor pentru tăieri de igienă sau recoltări de produse accidentale (vezi Cazul #12, Sâmbăta, pg. 23; Cazul #11, Retezat, pg. 22). Raportul recent al Curtii de Conturi notează că, în 2012 și 2013, personalul din sectorul silvic românesc au efectuat analizele pe teren obligatorii înaintea recoltării în numai 4,2% dintre cazurile de tăieri de produse accidentale.⁸⁵ Potrivit autorilor raportului, există suspiciunea că restul material lemnos tăiat sub pretextul îndepărtării arborilor prăbușiți accidental – în jur de 6,2 milioane m³ – a fost recoltat ilegal. Datele INS indică un volum de 38,4 milioane m³ de lemn pe picior exploatat în 2012 și 2013, ceea ce înseamnă că 16% din totalul masei lemnoase recoltate în România ar putea proveni din tăieri de produse așa-zis “accidentale” ilegale.

Luate împreună, aceste rapoarte oferă dovezi puternice că cel puțin 30% din materialul lemnos exploatat este tăiat ilegal,

Un studiu recent al Inventarului Forestier Național

...a estimat că 49% din cantitatea totală de lemn

tăiat în România în perioada 2008 – 2014 a fost

recoltată ilegală...

luând în considerare numai depășirea cantităților autorizate pentru exploatare și tăierile care au loc pe terenuri retrocedate ilegal. Această cifră nu include șase dintre cele opt metode importante de exploatare ilegală a masei lemnoase (vezi Casetă: Metode de exploatare ilegală a lemnului în România, pg. 7). De exemplu, tăierea arborilor invocându-se false motive privind tăierile de igienă sau accidentale va fi înregistrată în statisticile oficiale ca fiind legală dacă nu este constatată pe teren de inspectorii silvici. De asemenea, estimările de mai sus nu includ încălcarea regulilor specifice de recoltare a arborilor în apropierea cursurilor de apă și în ariile protejate Natura 2000, prevalente în mod particular în cadrul vizitelor pe teren ale EIA. Pe baza datelor obținute în urma investigațiilor pe teren și a discuțiilor cu specialiști români în domeniul silvic, EIA estimează că cel puțin 50% din cantitatea totală de masă lemnoasă exploatată în România provine din tăieri ilegale care se înregistrează în una sau mai multe dintre categoriile enumerate.

CAPITOLUL 1.2: PROCESUL DE RETROCEDARE ȘI OBTINEREA ILEGALĂ DE TERENURI

În 1948, regimul comunist proaspăt instaurat în România a proclamat sfârșitul proprietății private asupra pământului, confiscând toate suprafețele de teren din țară și instaurând controlul direct al statului asupra acestora.⁸⁶ Începând cu 1990, guvernele României au căutat să returneze aceste terenuri, inclusiv pădurile, către descendenții proprietarilor inițiali, printr-o serie de legi de retrocedare (Vezi CASETĂ: Legile de retrocedare din România, pg. 8).⁸⁷

Cele patru legi care au reglementat procesul de retrocedare au fost revizuite continuu astfel încât să poată fi restituite suprafețe

LEGILE RETROCEDĂRII DIN ROMÂNIA

Legea 18/1991:¹⁰⁸

Permitea retrocedarea unui singur hectar de pădure fiecărui moștenitor legal (sau 10 hectare de familie).¹⁰⁹ Aceasta echivala cu aproximativ 350.000 hectare sau 5% din suprafața fondului forestier al României.¹¹⁰

Legea 1/2000:¹¹¹

A extins procesul de retrocedare la toate pădurile comunale, orașenești sau comunitare până la 10 hectare în cazul persoanelor și 30 hectare în cazul bisericilor. Pădurile private ajungeau astfel să acopere jumătate din suprafața fondului forestier al României.¹¹²

Legea 247/2005:¹¹³

A extins încă și mai mult procesul de retrocedare, la întreaga suprafață de teren revendicată de foștii proprietari, indiferent de mărime sau de regimul de arie protejată (exclus în legile precedente).¹¹⁴

Legea 165/2013:¹¹⁵

A extins procesul de retrocedare dincolo de suprafața terenurilor private confiscate de regimul comunist în 1948. În cazul în care existau titluri de proprietate concurente pentru aceeași suprafață de teren, reclamații puteau primi compensații în bani sau terenuri din proprietatea publică, pe alte amplasamente decât cele revendicate inițial.¹¹⁶

CAZUL DE RETROCEDARE ILEGALĂ GHICA DIN COMĂNEȘTI

din ce în ce mai mari din pădurile României.⁸⁸ Prima lege, adoptată în 1991, permitea persoanelor fizice să revendice numai un hectar de pădure.⁸⁹ După 2000, reclamanții puteau obține 10 hectare de pădure de persoană.⁹⁰ În 2005, guvernul român a modificat din nou legea astfel încât statul să poată retroceda suprafețe nelimitate de teren forestier.⁹¹ În cele din urmă, în 2013, o nouă revizuire a permis retrocedarea de terenuri forestiere aflate în proprietatea statului înainte de 1948.⁹² Ca urmare a procesului de retrocedare, din 1990 până în prezent, aproximativ jumătate din cele 6 milioane de hectare de pădure din România au intrat în proprietate privată.⁹³ Cea mai recentă revizuire a legilor, în 2013, a deschis practic calea pentru a retroceda și cealaltă jumătate din această suprafață.

Rațiunea care a stat în spatele legii din 2013 dovedește eșecul total al măsurilor de retrocedare din trecut, deoarece permite transferul terenurilor aflate inițial în proprietatea statului în proprietatea privată a reclamanților în cazul în care terenurile revendicate de aceștia pe amplasamentele inițiale au fost deja cedate altor persoane (illegal prin definiție).⁹⁴ Viorel Hrebenciuc, președintele Camerei Deputaților din România, care și-a pus semnătura pe legea privind retrocedările din 2013, a fost pus sub acuzare într-unul dintre cele mai mari scandaluri de corupție și retrocedări ilegale care au afectat țara.⁹⁵ Acest caz, care vizează 43.000 de hectare având legătură cu familia nobiliară română Ghica din Comănești, a fost folosit pentru a justifica adoptarea legii din 2013 (Vezi CASETĂ: Cazul de retrocedare ilegală Ghica din Comănești, pg. 9).⁹⁶

În mii de cazuri din toată țara, grupări de criminalitate organizată au falsificat documente și au mituit oficiali pentru a obține suprafețe însemnate de terenuri forestiere disponibile pentru retrocedare.⁹⁷ În majoritatea cazurilor, aceste terenuri au fost vândute imediat către clienți bogați, iar pădurea a fost adesea defrișată în foarte scurt timp pentru a obține profituri rapide.⁹⁸ În cazurile studiate mai jos, EIA scoate în evidență rolul cheie al companiei Schweighofer în multe astfel de retrocedări ilegale a terenurilor forestiere, în poziția de cumpărător fie al terenului, fie al lemnului obținut de pe suprafața respectivă (vezi Cazul #1, Borșa, pg. 16; Cazul #8, Cei trei munți, pg. 21; Cazul #9, Kendeffy, pg. 21; Cazul #7, Corbu, pg. 20).

Așa cum am arătat mai sus, Curtea de Conturi a României a derulat în 2013 un studiu extins al procesului de retrocedare, constatând că aproximativ 20% din totalul retrocedărilor au fost ilegale.⁹⁹ Terenurile restituite ilegal acoperă, însumate, o suprafață de peste două ori mai mare decât cea a statului Luxemburg.¹⁰⁰ În numeroase cazuri, inspectorii au descoperit că reclamanții nu erau posesorii unor drepturi legitime asupra terenurilor revendicate — fie că revendicarea se baza pe documente false, iar terenul aparținuse de fapt statului înainte de 1948 (Cazul #9, Kendeffy, pg. 21), fie că nu aveau niciun fel de documente. În schimb, revendicările acestora au fost soluționate pozitiv exclusiv pe baza unor declarații de martor.¹⁰¹ În unele cazuri, inspectorii au găsit dovezi că judecătorii au refuzat dreptul statului român de a-și apăra propria cauză, iar în altele, judecătorii și oficialii care s-au ocupat de caz au primit ei înșiși suprafețe de teren din afacere (Cazul #1, Borșa, pg. 16).¹⁰² Doar recent unele dintre aceste procese s-au finalizat cu condamnări (vezi Cazul #8, Cei trei munți, pg. 21).¹⁰³ În aproape toate

Public Domain

Familia Ghica a fost una dintre cele mai cunoscute familii nobiliare în România din perioada de dinaintea comunismului și a produs numeroși domnitori, precum și mai mulți prim-miniștri la sfârșitul secolului al XIX-lea. În 2005, o persoană cu numele Elie Vlad Sturdza a pretins că este urmașul și unicul moștenitor al acestei familii nobiliare, care deținea în secolul al XIX-lea aproape 56.000 hectare de pădure. Sturdza a depus la prefectura județului Bacău o cerere oficială prin care revendica retrocedarea a 30.000 de hectare de pădure. Inițial, pretențiile sale au fost respinse pe motiv că nu avea un grad de rudenie îndeajuns de apropiat în relație cu fostul proprietar al terenului.¹¹⁷ Mai mult, oficialii Romsilva au adus documente care arătau că numai o treime din proprietatea în cauză era eligibilă pentru retrocedare, restul fiind deja proprietatea statului înainte de comunism.¹¹⁸

În ciuda faptului că a pierdut procesul în fața mai multor instanțe de judecată, familia Sturdza a obținut în cele din urmă dreptul de proprietate asupra a 43.000 hectare de teren forestier, prin decizia unui complet de trei judecători din județul Covasna.¹¹⁹ La șase luni de la această decizie finală, doi reprezentanți ai familiei Sturdza au semnat cu o companie germană din domeniul energiei, Prokon Hit Timber LTD, un ante-contract de vânzare-cumpărare cu privire la această suprafață de pădure, pentru suma de 140 milioane de euro.¹²⁰ Cu toate acestea, înainte ca tranzacția să aibă loc, Prokon a intrat în faliment.¹²¹ Între 2012 și 2014, oficialii Romsilva au încercat în zadar să obțină anularea deciziei de retrocedare, cazul intrând în cele din urmă în atenția procurorilor anticorupție din cadrul DNA.¹²² În septembrie 2014, DNA a anunțat că retrocedarea a fost într-adevăr ilegală, statul român suferind un prejudiciu în valoare de 300 de milioane de euro.¹²³ Documentele din dosarul anticorupție includ înregistrări audio ale discuțiilor dintre inculpați din care reiese că Schweighofer căuta să achiziționeze terenul.¹²⁴ Grație anchetei în desfășurare a DNA, la mijlocul anului 2015 pădurea era neatinsă.¹²⁵

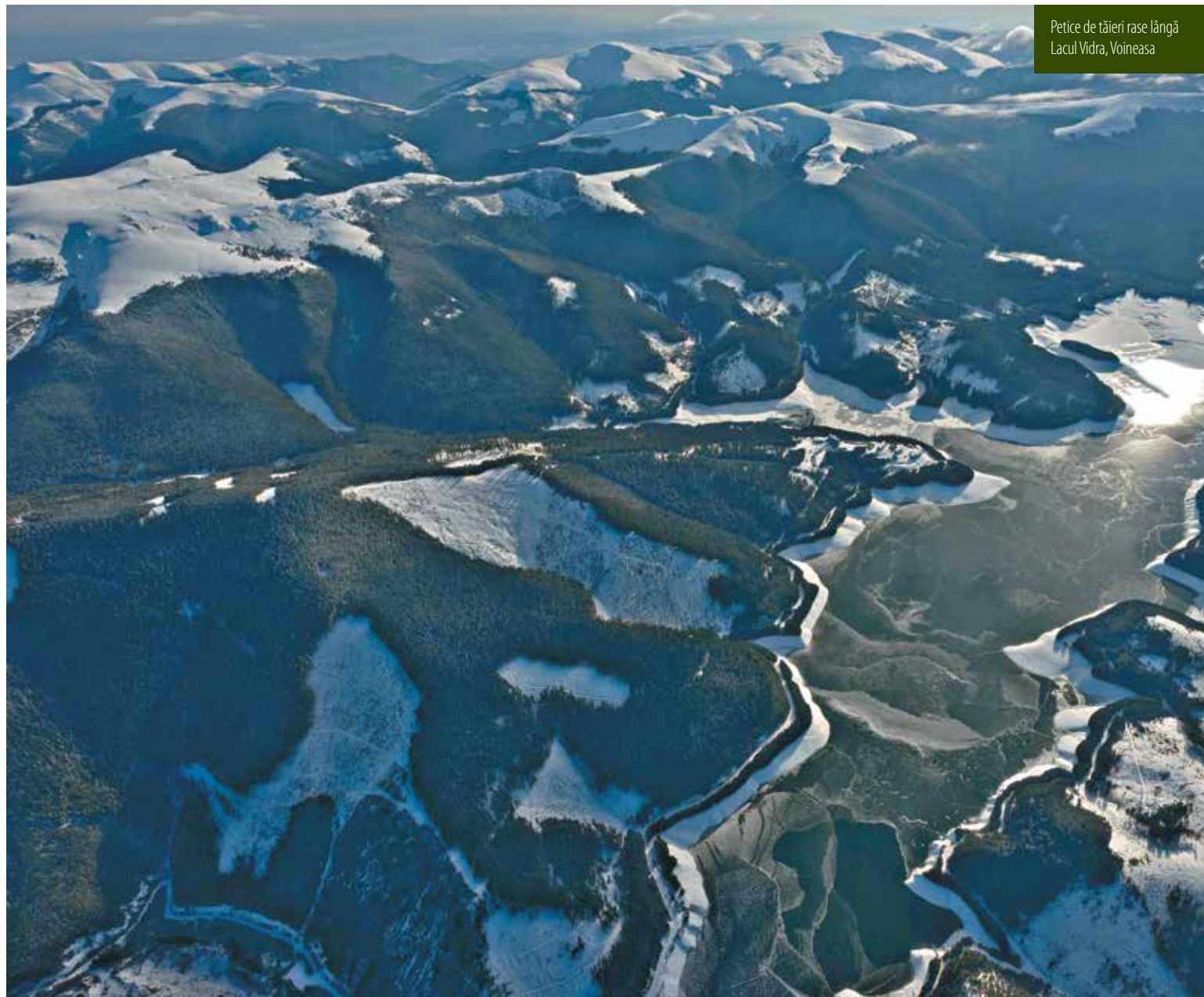
În dosarul acestei retrocedări ilegale, procurorii DNA au pus sub acuzare mai multe persoane pentru infracțiuni

de corupție, abuz în serviciu și crimă organizată.¹²⁶ Printre inculpați se numără membri ai Parlamentului României, inclusiv socrul fostului premier Victor Ponta, avocați și reprezentanți ai familiei Sturdza, precum și fostul director Romsilva.¹²⁷

Procurorii DNA au stabilit că acești oficiali, împreună cu judecătorii implicați, au conspirat pentru a extinde revendicările lui Sturdza de la 30.000 hectare la 43.000 hectare, urmând ca cele 13.000 hectare în plus să fie împărțite între respectivii oficiali în schimbul aprobării retrocedării.¹²⁸ Acest caz particular a servit ca justificare pentru adoptarea legii privind retrocedările din 2013, care permite retrocedarea terenurilor aflate în proprietatea statului înainte de 1948, luând în considerare suprafețe de teren care, potrivit documentelor oficiale, au intrat legal în posesia statului înainte de 1948.¹²⁹ Președintele Camerei Deputaților din Parlamentul României, Viorel Hrebenciuc, care a semnat legea din 2013 privind retrocedările este unul dintre inculpații puși sub acuzare de procurori în cazul Ghica Comănești.¹³⁰ Un alt inculpat în acest dosar este Tudor Chiuariu, fost ministru al Justiției, cel care a fost președintele comisiei parlamentare care a contribuit la adoptarea legii 165/2013.¹³¹

Public Domain

Matthias Schickhofer

cazurile de retrocedare ilegală a pădurilor notate de inspectori, exploatarea a început aproape imediat după decizia inițială.¹⁰⁴

Curtea de Conturi notează că până în 2010, suprafața totală de teren revendicată pentru retrocedare — 3,4 milioane de hectare — depășise deja suprafața terenurilor confiscate de regimul comunist în 1948 — 2,8 milioane de hectare.¹⁰⁵ Raportul instituției de audit este explicit în ceea ce privește impactul corupției asupra procesului de retrocedare, afirmând: “Retrocedarea ilegală a pădurilor a fost realizată în principal prin abuzuri de putere ale politicienilor locali conectați la oficiali și la persoane apropiate de cercurile acestora.”¹⁰⁶ În același timp, revendicările unui număr mare de descendenți ai proprietarilor inițiali ai pădurilor rămân blocate pe rolul instanțelor de judecată. Nostra Silva, o asociație a proprietarilor de păduri, estimează că, în viitor, ar urma să mai facă obiectul retrocedărilor aproximativ un milion de hectare de pădure.¹⁰⁷

Frauda și corupția fătșe care continuă să impregneze procesul de retrocedare și, prin urmare, regimul proprietății asupra terenurilor

din România pune sub semnul întrebării legalitatea celei mai mari părți a industriei forestiere din această țară.

CAPITOLUL 1.3: PARCURI NAȚIONALE ȘI PĂDURI ALE STATULUI — MANAGEMENTUL DEFECTUOS AL ROMSILVA

Romsilva este o companie de stat, aflată în subordinea MMAP, care administrează pădurile proprietate publică și majoritatea parcurilor naționale și naturale din România începând din 1996.¹³² În ultimii ani, compania a fost intens criticată pentru corupție și management defectuos, în particular pentru că a profitat de pe urma volumului însemnat al tăierilor de arbori în scop comercial în parcurile naționale și naturale din România.¹³³ Instituția a fost afectată de scandaluri de corupție la nivel național, județean și local, însuși fostul director al acesteia fiind în prezent anchetat pentru fapte de corupție și implicare în crima organizată într-un caz ce vizează retrocedarea a 43.000 hectare (vezi Cazul #3, pg. 18).¹³⁴

Ca urmare a procesului de retrocedare (vezi Capitolulul 1.2), Romsilva administrează în prezent 3,23 de milioane de hectare de pădure aflate în proprietatea statului, precum și 1,14 milioane de hectare de pădure aflate în proprietate privată pentru care instituția a încheiat contracte de administrare.¹³⁵ Romsilva încasează un profit semnificativ din vânzările de masă lemnoasă și din eliberarea de autorizații de exploatare către alte firme din industria lemnului. În 2014, Romsilva, împreună cu alte firme,

În 2013 Romsilva a avut un venit estimat de 15,5

milioane de euro obținut din extracția de masă

lemnăasă din parcurile naționale și din alte arii rotejate,

de cinci ori mai mare decât cheltuielile de administrare.

au tăiat în total peste 9 milioane m³ din pădurile de stat pe care le administrează.¹³⁶ Compania Schweighofer, unul dintre cei mai importanți clienți ai Romsilva, a achiziționat în mod direct o cantitate estimată la 330.000 m³ în 2014 (această cifră nu include achizițiile indirecte ale Schweighofer de pe terenurile forestiere ale Romsilva, derulate prin diverși intermediari).¹³⁷

Competența Romsilva asupra parcurilor naționale și naturale ale României rezultă dintr-o serie de contracte încheiate cu MMAP pe o perioadă de zece ani.¹³⁸ În 2014, guvernul a reînnoit cele mai importante dintre aceste contracte, referitor la 16 dintre cele 23 de parcuri administrate de Romsilva (din totalul de 28 de parcuri câte are România).¹³⁹ Legislația silvică din România permite clasificarea unor largi porțiuni din parcurile naționale și ariile protejate ca zone de "dezvoltare durabilă", unde pot avea loc activități limitate de tăiere a arborilor.¹⁴⁰ Practicile permise includ intervenții în scop de regenerare, tăieri de igienă în cazul arborilor afectați de boli și recoltarea arborilor deteriorați în urma furtunilor.¹⁴¹ Romsilva administrează tăierea lemnului în parcurile naționale și în ariile protejate utilizând aceleași

proceduri de autorizare pe care le aplică pe terenurile forestiere proprietate publică din întreaga țară.¹⁴²

Romsilva este criticată de multă vreme de grupurile de protecție a mediului pentru proasta administrare a parcurilor naționale și naturale din România.¹⁴³ În primul său mandat de 10 ani, din 2004 până în 2014, Romsilva nu a reușit să întocmească planuri de management corespunzătoare, un prim pas în domeniul administrării ariilor protejate, pentru două treimi (16 din 23) din parcurile naționale și naturale pe care le administrează.¹⁴⁴

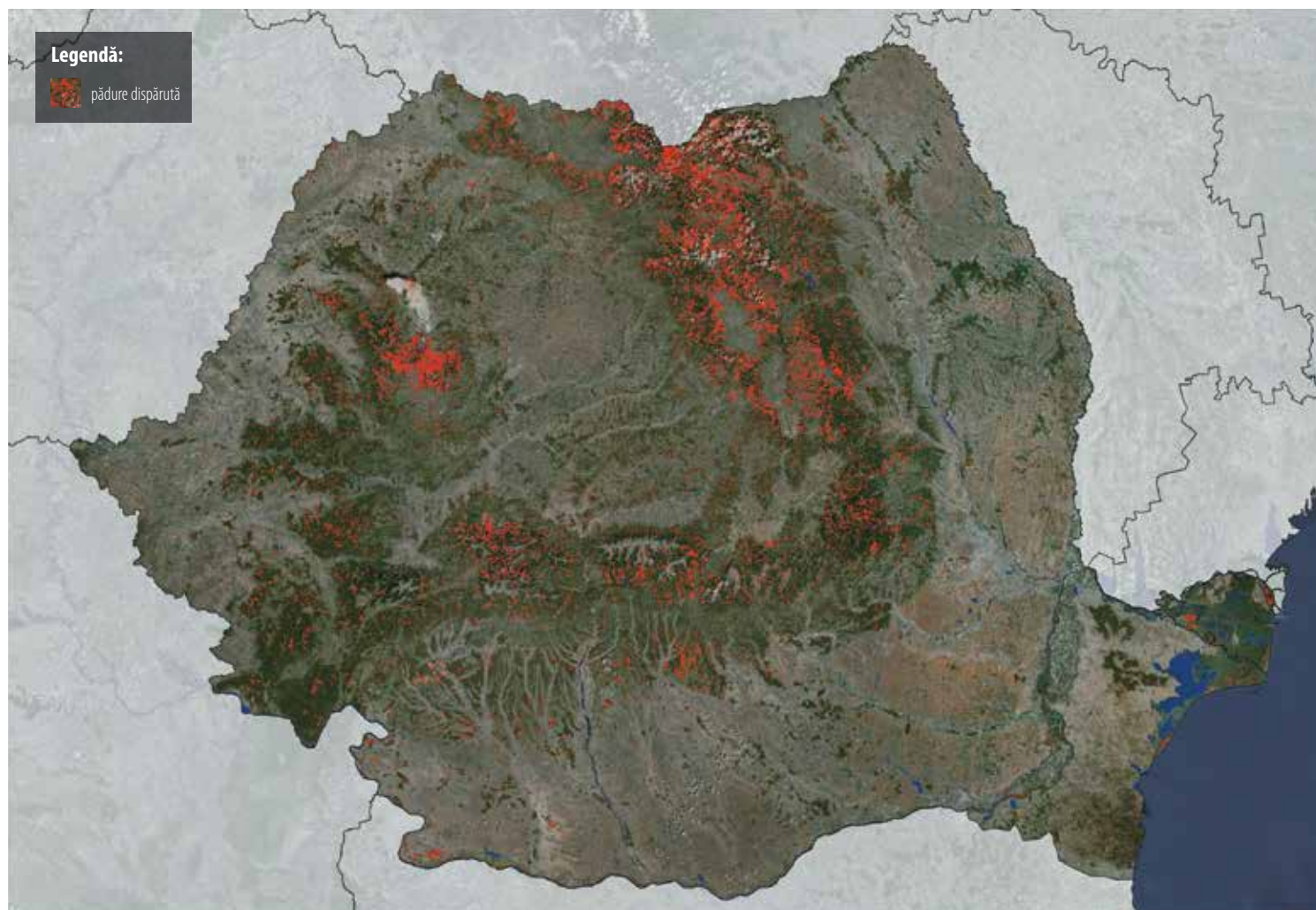
ONG-urile din România au criticat Romsilva pentru lipsă de transparență.¹⁴⁵ În ciuda rolului companiei în protecția pădurilor aflate în proprietatea statului român, Romsilva nu face publice statistici privind cantitățile de lemn pe care le permite pentru recoltare pe terenurile forestiere proprietate publică.¹⁴⁶ De asemenea, Romsilva nu oferă nici informații despre profitul pe care îl încasează în urma activităților proprii de administrare a pădurilor. Un document intern al Romsilva, datând din 2014, arată că în anul 2013, compania a cheltuit 2,53 de milioane de euro pentru administrarea a 573.000 de hectare de pădure în

parcurile naționale și naturale pe care le are sub jurisdicție.¹⁴⁷

În plus, documentul notează că rata de recoltare a lemnului în parcurile administrate variază între 0,6 și 4 m³/hectar/an și că prețul mediu încasat pentru 1 m³ este de 120 RON (27 Euro).¹⁴⁸ Luând în considerare o estimare medie precaută de 1 m³ de lemn tăiat per hectar per an rezultă un volum total de 573.000 m³ de masă lemnoasă recoltată anual de Romsilva în parcurile naționale și naturale din România. Acest lucru înseamnă că în 2013 Romsilva a avut un venit estimat de 15,5 milioane de euro obținut din extracția de masă lemnoasă din parcurile naționale și din alte arii protejate, de cinci ori mai mare decât cheltuielile de administrare.

Românii sunt conștienți de eficiența redusă a Romsilva ca administrator al pădurilor. În cadrul unui sondaj efectuat la nivel național în prima parte a anului 2015, românii chestionați au acordat Romsilva nota 3,4 pe o scară de la 1 la 10 (unde 10 semnifică cel mai bine) pentru calitatea administrării pădurilor.¹⁴⁹ Potrivit aceluiași sondaj, pădurile s-au clasat ca cel mai sensibil subiect legat de mediu pentru români, iar 90% dintre aceștia au respins ideea exploatării comerciale a lemnului în parcurile naționale.

PĂDURI DISPĂRUTE ÎN ROMÂNIA ÎN PERIOADA 2000 – 2014

Sources: calculation by Greenpeace Romania, Corine Land Mapping Lab on the basis of Global Forest Change 2000–2014; data provided by Department of Geographical Sciences, University of Maryland, Hansen et al. 2014, adapted by Greenpeace Romania, Corine Land Cover 2006, www.gadm.org

PARTEA A 2-A: CAZUL SCHWEIGHOFER

Fabrica de cherestea a Holzindustrie Schweighofer din Sebeș, România

Agent Green

CAPITOLUL 2.1. SCHWEIGHOFER ÎN ROMÂNIA

După căderea regimului comunist în 1989, România a intrat pe calea integrării europene. Companiile de prelucrare a lemnului din Europa de Vest, care epuizaseră de multă vreme pădurile bătrâne din propriile țări, s-au mutat și au dobândit rapid controlul industriei românești a lemnului. În fruntea acestei ofensive s-a aflat Schweighofer, o companie cu o vechime de 400 de ani, privită în Austria natală ca fiind un campion al protecției mediului.¹⁵⁰ Investigația EIA a dezvăluit numeroase exemple în România în care Schweighofer a achiziționat material lemnos tăiat ilegal și a cumpărat terenuri forestiere furate de la proprietarii de drept. În 2013, compania a înregistrat vânzări în valoare de 465 milioane euro, profiturile încasate ridicându-se la 96,5 milioane de euro.¹⁵¹

Deoarece legea îi interzice să cumpere terenuri în România, Schweighofer a înființat în 2002 o firmă locală românească, Cascade Empire SRL, care a început să achiziționeze suprafețe mari de teren forestier în timpul procesului de retrocedare a proprietăților confiscate de regimul comunist.¹⁵² Atât Cascade Empire SRL cât și Ocolul Silvic Cascade Empire (care administrează terenurile forestiere ale Cascade Empire SRL) sunt deținute în totalitate de companii austriece din structura corporatistă a Schweighofer; prin urmare, aceste companii sunt controlate și își externalizează profiturile în afara României, încălcând astfel legile fondului funciar din această țară, dacă nu în litera, cel puțin în spiritul lor.¹⁵³

Așa cum am arătat mai sus (în capitolul 1.2), procesul de retrocedare din România a fost afectat de ilegalități, iar achizițiile de terenuri forestiere ale Schweighofer nu au reprezentat o

excepție. Discuțiile purtate cu numeroși experți în domeniul silvic au relevat că cel puțin jumătate din terenurile forestiere deținute în prezent de Schweighofer fac obiectul unor cazuri de retrocedări contestate (vezi Cazul #9, Kendeffy, pg. 21) sau confirmate ca ilegale de instanțele de judecată din România (vezi Cazul #8, Cei trei munți, pg. 21).¹⁵⁴ În unele cazuri, reprezentanții Cascade Empire au fost participanți activi în procesul de retrocedare ilegală (vezi Cazul #8, Cei trei munți, pg. 21)

Succesul companiei Schweighofer în România se datorează nu atât proprietății asupra terenurilor forestiere, cât monopolului efectiv asupra achizițiilor de lemn de esență moale. În 2002, Parlamentul României, la inițiativa premierului Adrian Năstase (mai târziu condamnat la închisoare pentru corupție, mită și șantaj în mai multe dosare separate),¹⁵⁵ a aprobat o ordonanță de urgență care oferea companiilor care procesau mai mult de 20.000 m³ de masă lemnoasă pe an posibilitatea de a încheia cu Romsilva contracte cu o durată de 3 până la 10 ani.¹⁵⁶ În 2002 și 2003, Schweighofer a încheiat cu Romsilva mai multe contracte pe o durată de 10 ani pentru o cantitate totală estimată la 1 milion m³ de masă lemnoasă pe an, ocolind astfel competiția din sistemul standard al licitațiilor publice.¹⁵⁷ Schweighofer a construit sau cumpărat patru centre mari de prelucrare a lemnului situate de-a lungul lanțului muntos împădurit al Carpaților, care procesează în prezent 2,3 milioane m³ de lemn de esență moale pe an, aproximativ 40% din cota anuală permisă pentru recoltare.¹⁵⁸ Recent, compania a început construcția la o nouă fabrică, care va crește capacitatea totală de prelucrare la 4,5 milioane m³ pe an.¹⁵⁹ Potrivit directorului de achiziții al Schweighofer pentru operațiunile de România, Karl Schmid, România nu produce îndeajuns de mult lemn pentru toate fabricile deținute de Schweighofer.¹⁶⁰

KARL: Nu, nu... lucrurile sunt simple. În România se recoltează aproximativ șapte milioane de m³ de lemn de esență moale. Dacă funcționăm la capacitate maximă, nouă ne trebuie 4,5 milioane m³. Așa că, practic dacă vrem să funcționăm la capacitate maximă și numai cu lemn din țară, nu mai rămâne loc și pentru alții.

Experții români în domeniul silvic estimează că în jur de 40% din masa lemnoasă pe picior se pierde în procesul de transformare în bușteni.¹⁶¹ La acest randament, din 7 milioane de m³ de lemn de esență moale pe picior se pot obține numai 4,2 milioane m³ de lemn de esență moale sub formă de bușteni, ceea ce înseamnă

OPERAȚIUNI ALE SCHWEIGHOFER ÎN ROMÂNIA

Fabrici de cherestea¹⁶⁵

	ÎNCEPEREA OPERAȚIUNILOR	CAPACITATE DE PRODUCȚIE	SPECII	ORIGINEA LEMNULUI	PRODUSE
Sebeș	2003	1,4 milioane m ³	molid & brad	90% România, 10% import	rindeluire, uscare în cuptor, cherestea laminată, peleți, brichete
Rădăuți	2008	1,4 milioane m ³	65% molid & brad; 35% pin	40% România, 60% import	rindeluire, uscare în cuptor, cherestea laminată, peleți
Reci	august 2015	800.000 m ³	molid & brad	90% România, 10% import	rindeluire, uscare în cuptor, peleți

Fabrici¹⁶⁶

	ÎNCEPEREA OPERAȚIUNILOR	MATERIE PRIMĂ	SPECII	PRODUSE
Siret	2009	100% de la fabricile de cherestea ale Schweighofer	spruce, fir, pine	Panouri încheiate, produse lemnoase îmbinate în dinți, brichete
Comănești	2010	75% de la fabricile de cherestea Schweighofer; 25% alte surse	lemn de rășinoase, plop (miezi); fromager, ilomba, plop și altele (furnire)	Panel, peleți

În 2013, Schweighofer a înregistrat vânzări în valoare de 465 milioane euro, profiturile încasate ridicându-se la 96,5 milioane de euro.

că fabricile companiei Schweighofer au capacitatea de a prelucra aproape tot lemnul de esență moale produs în țară.

Nevoia de material lemnos a companiei Schweighofer a epuizat resursele utilizate de producătorii locali, decimând sectorul industriei de produse finite din lemn din țară și transformând astfel România într-un furnizor de materie primă brută livrată ca biomasă pentru a fi arsă în centralele Europei occidentale.¹⁶² Schweighofer exportă cea mai mare parte a producției din România sub formă de peleți sau cherestea neprelucrată.¹⁶³ Apetitul ridicat al companiei pentru lemnul românesc a determinat creșterea prețurilor și epuizarea resurselor, împingând sute de producători mici de mobilă din România la faliment și provocând dispariția a sute de locuri de muncă din industria de produse finite din lemn a țării.¹⁶⁴

CAPITOLUL 2.2: POLITICA DISTRUCTIVĂ DEZVĂLUITĂ DE INVESTIGAȚIILE SUB ACOPERIRE

Investigațiile pe teren desfășurate de EIA în România au relevat caz după caz de-a lungul întregii țări în care exploatarea ilegală a lemnului a sfârșit în lanțul de aprovizionare al Schweighofer. În cadrul întâlnirilor avute cu oficialii al Schweighofer, investigatorii EIA au căutat să afle cum se face că Schweighofer, care pretinde că menține un control strict pentru a evita lemnul tăiat ilegal, a acceptat, în schimb, livrări ilegale în atât de multe cazuri. Întâlnirile sub acoperire cu oficialii companiei au dezvăluit adevărata natură a practicilor de aprovizionare ale acestora: pentru a veni în întâmpinarea cererii de pe piață, Schweighofer nu numai că acceptă material lemnos ilegal ci chiar încurajează recoltarea ilegală.¹⁶⁶ Într-o țară despre care oficialii Schweighofer admit în mod curent că are o rată ridicată de corupție și tăieri ilegale de material lemnos, politicile oficiale ale companiei iau în calcul exclusiv documentele puse la dispoziție de furnizori ca dovadă a legalității.¹⁶⁷

În două ocazii separate în care investigatorii le-au oferit în mod evident material lemnos tăiat ilegal, înalți oficiali ai companiei au acceptat cu bună știință și chiar s-au oferit să plătească un

EIA

STRUCTURA FINANCIARĂ A COMPANIEI SCHWEIGHOFER

“Holzindustrie Schweighofer” este de fapt un grup complex de companii înregistrate în Austria, România, Republica Cehă, Bulgaria, Ungaria, Ucraina, precum și în alte țări.¹⁶⁷ În România, EIA și partenerii săi au identificat companii reprezentate legal de Gerald Schweighofer, ajungând la concluzia că toate companiile românești din cadrul grupului Schweighofer sunt deținute majoritar de companiile mamă austriece,¹⁶⁸ care, în mod similar, sunt reprezentate legal și, în ultimă instanță, deținute de Gerald Schweighofer.¹⁶⁹ Acest lucru înseamnă că majoritatea câștigurilor companiilor românești merg spre companiile mamă din străinătate în loc să rămână în România. Acest mecanism pare să se repete în fiecare țară în care operează grupul Schweighofer^{170, 171} și servește la ascunderea identității celor care încasează profitul companiilor, identificați de EIA ca fiind Gerald Schweighofer și rudele sale apropiate.

La vârful acestei structuri se află o entitate numită “Schweighofer Privatstiftung”,¹⁷² care deține toate companiile identificate de EIA și partenerii săi ca fiind parte a acestei rețele, cu o singură excepție: Holzindustrie Schweighofer GmbH, deținută în procent de 100% de însuși Gerald Schweighofer.¹⁷³ Beneficiarul principal al Schweighofer Privatstiftung, o entitate similară unei fundații private non-profit, este familia Schweighofer,¹⁷⁴ o parte a fondurilor fiind pusă deoparte pentru Premiul Schweighofer, în valoare de 300.000 de EUR, pe care fundația îl acordă o dată la doi ani pentru inovare și competitivitate în sectorul forestier din Europa.¹⁷⁵ Gerald Schweighofer este unica persoană care, până la moartea sa, poate lua decizii în ceea ce privește fondurile administrate de această entitate.¹⁷⁶

Potrivit legislației austriece,¹⁷⁷ entitatea juridică de tip Privatstiftung beneficiază de scutiri de taxe și, în general, nu ar trebui să fie implicată în activități comerciale, cu câteva excepții.¹⁷⁸ Deși Gerald Schweighofer are ultimul

cuvânt în ceea ce privește administrarea fondurilor, această organizație de tip fundație este guvernată de un Consiliu,¹⁷⁹ care include următorii membri:¹⁸⁰ Georg Erlacher, CEO al Consiliului de Supraveghere al Fondului Forestier Național din Austria (Österreichischen Bundesforste – ÖBF) în perioada 2001 – 2015 și actual director în cadrul Schweighofer;¹⁸¹ Gerhard Lang, care apare și ca deținător a 1% în două din trei subsidiare în Austria ale producătorului important de produse din lemn Stora Enso, anterior aflate în proprietatea grupului Schweighofer;¹⁸² Gerhard Rossler și Peter Kickingner.

Companiile din grupul Schweighofer formează o pânză de păianjen încă și mai întinsă prin activitățile comerciale care au loc între ele. Statisticile privind operațiunile de comerț internațional arată schimburi atât de bunuri cât și de servicii între companiile românești și cele austriece, precum și vânzări de produse de lemn românești către companii din cadrul Schweighofer din Bulgaria și Republica Cehă.¹⁸³ În plus, potrivit Registrului Comerțului din Austria, în cadrul grupului există o practică a plății de avansuri și rambursări inter-grup.¹⁸⁴ Toate aceste practici oferă largi oportunități în cadrul grupului pentru transferul transnațional al profiturilor impozitabile și al lichidităților.

Companiile de tip holding din Austria conectate la grup proliferază. În vreme ce aceste câteva entități imobiliare, de tip holding și de investiții creează un nivel de separare între Schweighofer Privatstiftung și companiile care desfășoară în mod direct operațiuni comerciale mai de amplas, în cele din urmă, întreaga structură este dirijată de o singură entitate care beneficiază de scutiri de taxe la fel ca o fundație, servind la îmbogățirea familiei Schweighofer, beneficiarul direct al Schweighofer Privatstiftung.¹⁸⁵

bonus pentru masa lemnoasă care depășea volumul trecut în contractul furnizorului. Realitatea lanțului de aprovizionare și a politicilor companiei arată o lipsă deliberată a sistemului de gestionare a riscurilor “due diligence”, necesar pentru evitarea materialului lemnos de proveniență ilegală, din partea celei mai mari și mai bogate companii de procesare a lemnului din țară. Aceste constatări oferă unul dintre cele mai clare exemple ale motivului pentru care atestările bazate pe documente, impuse de certificatul PEFC al companiei, nu sunt suficiente pentru a garanta legalitatea într-un mediu cu risc ridicat așa cum este sectorul forestier românesc.

În a doua jumătate a anului 2014, investigatorii sub acoperire ai EIA s-au dat drept investitori străini ce au achiziționat dreptul de a tăia o anumită cantitate de masă lemnoasă pe terenul unei comunități locale din România și s-au întâlnit cu șefii departamentului de achiziții ai companiei Schweighofer. În timpul întâlnirilor față în față, conversațiilor telefonice și pe e-mail, investigatorii au susținut în mai multe rânduri că intenționează să taie mai mult decât le permitea contractul

și au cerut asigurări din partea Schweighofer că lemnul va fi acceptat de companie. În toate ocaziile, oficialii Schweighofer au confirmat că vor cumpăra lemnul și au oferit un bonus pentru orice cantitate de lemn care depășea limitele contractului.

Un investigator sub acoperire al EIA s-a întâlnit cu Sorin Buculei, reprezentant al departamentului de achiziții al fabricii de cherestea din Sebeș în iulie 2014. Investigatorul i-a arătat domnului Buculei un contract cu un posesor silvic din România, care permitea o recoltă totală de 25.000 m³ pe o perioadă de șapte ani. Acesta a afirmat că dorea, cu toate acestea, să taie toată această cantitate în trei sau patru ani. Domnul Buculei i-a răspuns: “Trebuie sau patru ani, nu e o problemă pentru noi.” Ulterior, pe parcursul discuției, domnul Buculei a reiterat, “Nu e nicio problemă dacă semnăm un contract pentru 2.000 de m³ pe lună, iar apoi, livrați 3.000 sau 4.000. Nu e nicio problemă.”¹⁸⁸

Mai departe, domnul Buculei a explicat că Schweighofer oferă o bonificație pentru orice cantitate de lemn oferită de furnizor în plus față de cantitatea agreată prin contract, afirmând: “Plătim

Proveniența: Vanzătorul este obligat să respecte legile cu privire la proveniență și transport materialului lemnos.

In cazul necompletării corecte a documentelor de proveniență și a documentelor contabile cumpărătorul își asuma dreptul de a cere despăgubiri în cazul unor daune rezultate. În cazul în care se dovedește ca proveniența masei lemnoase este în realitate alta decât cea înscrisă pe aviz, cumpărătorul are dreptul de a calcula penalități de 35 RON/mc pentru cantitatea livrată în luna respectivă

și un bonus dacă [un furnizor] a livrat 3000 [m³ de material lemnos] dar a semnat pentru 2000.”¹⁸⁹ Domnul Bucurei a declarat că bonificația era de aproximativ 8 euro/m³. Raportul recent al MMAP a confirmat existența unui sistem de bonificații, constatând că Schweighofer a plătit în unele cazuri cu 50% mai mult pentru livrări de masă lemnoasă în plus față de cantitatea contractată.¹⁹⁰

De asemenea, în contractele dintre furnizori și Schweighofer se prevede o plată cam de aceeași valoare pentru orice cantitate de lemn primită în lipsa documentelor însoțitoare corespunzătoare. Un astfel de contract, scurs în presă, conține următoarele pasaje:

„Vânzătorul este obligat să respecte legile cu privire la proveniența și transportul materialului lemnos.

În cazul necompletării corecte a documentelor de proveniență și a documentelor contabile, cumpărătorul își asumă dreptul de a cere despăgubiri în cazul unor daune rezultate. În cazul în care se dovedește că proveniența masei lemnoase este în realitate alta decât cea înscrisă pe aviz, cumpărătorul are dreptul de a calcula penalități de 35 RON/mc pentru cantitatea livrată în luna respectivă.”¹⁹¹

Astfel, dacă furnizorii livrează către Schweighofer material lemnos fără documente legale, compania nu refuză lemnul ci, în loc de asta, penalizează furnizorul cu aproximativ 8 euro per m³ — valoarea este relativ egală cu cea a bonificației oferite pentru lemnul excedent față de contractul încheiat.¹⁹² Astfel, Schweighofer a creat un contract prin care se servește de informațiile privind săvârșirea unor ilegalități pentru a încasa profituri și mai mari, iar apoi compania vinde conștient mai departe acest lemn către consumatori potențial inocenți.

În noiembrie 2014, EIA a aranjat o a doua întâlnire la fabrica Schweighofer din Sebeș, de data aceasta cu domnul Bucurei și cu Karl Schmid, un cetățean austriac care, la momentul respectiv, conducea operațiunile de achiziții pentru întreaga companie. Potrivit propriilor sale afirmații, domnul Schmid a jucat un rol cheie în afacerile Schweighofer în România încă de la primele operațiuni ale companiei în această țară.¹⁹³ În timpul întâlnirii,

acesta a confirmat că lemnul de proveniență ilegală oferit de investigatorul EIA va fi acceptat de companie.¹⁹⁴

INVESTIGATOR: *Deci chiar dacă sunt limitat prin contractul cu comunitatea la trei mii, dar dincolo de asta, mai fac rost de încă trei mii, încă patru mii și așa ajung la 20 de mii.*

KARL: *Ești binevenit.*

SORIN: *Nu e nicio problemă.*

Consistența acestor replici venite din partea ambilor manageri de bază ai operațiunilor de achiziții ale companiei din România ilustrează faptul că acceptarea lemnului tăiat ilegal este o practică aflată la baza politicilor de achiziții ale companiei. Așa cum se observă în studiile de caz de mai jos, acceptarea voluntară a lemnului de proveniență ilegală nu reprezintă doar o formă de respect pentru eventualul furnizor, ci un șablon demonstrat printre furnizorii de lemn tradiționali ai Schweighofer.

CAPITOLUL 2.3: CE SE ȘTIE LA VÂRF: MANAGEMENTUL LUI GERALD SCHWEIGHOFER

Gerald Schweighofer, CEO-ul companiei, s-a implicat puternic în conducerea operațiunilor din România încă de la început. În 1998, domnul Schweighofer a vândut multe dintre operațiunile companiei în Austria și Republica Cehă către gigantul finlandez în industria produselor din lemn Stora Enso.¹⁹⁵ În 2003, a utilizat profitul obținut din această vânzare pentru a o lua de la capăt în România.¹⁹⁶ Se pare că domnul Schweighofer arată un interes personal ridicat în ceea ce privește operațiunile din România. Într-un interviu cu acesta publicat în 2015, cotidianul austriac Die Presse a relatat că “Proprietarul și directorul general Gerald Schweighofer merge deseori la Rădăuți pentru a vizita fabrica și pentru a discuta cu personalul despre situația curentă privind producția și distribuția.”¹⁹⁷ Atunci când EIA a dat publicității un material video realizat sub acoperire în care oficialii ai Schweighofer acceptau oferte de lemn tăiat ilegal, domnul Schweighofer a emis rapid un mesaj video de cinci minute în care apăra personal politicile companiei.¹⁹⁸

O implicare atât de activă în operațiunile din România ale companiei i-a oferit domnului Schweighofer o înțelegere deplină a nivelului înalt de corupție și de exploatare ilegală a lemnului din această țară, fapt pe care l-a exprimat în numeroase interviuri de-a lungul ultimilor 10 ani. Încă din 2006, domnul Schweighofer exprima îndoiele privind pregătirea României în vederea aderării la UE. “România reprezintă o mulțime de probleme. Birocrația și organizarea sunt un dezastru. Nu există destule drumuri, calea ferată este dezastruoasă. Plătim în avans pentru camioanele și utilajele noastre forestiere; plătim reparația vagoanelor de cale ferată. Deseori, iarna nu se întâmplă nimic vreme de trei luni. Personal, cred că este prea devreme pentru ca România să intre în UE.”¹⁹⁹

Fragment din contractul dintre Schweighofer și furnizor: Dacă se dovedește că originea lemnului este în realitate alta decât cea înscrisă pe aviz, cumpărătorul are dreptul de a calcula penalități de 35 RON/mc pentru cantitatea livrată în luna respectivă.

Într-un alt interviu, din 2008, domnul Schweighofer afirma că tăierile ilegale erau atât de răspândite în România încât chiar și pădurile certificate aveau probleme din cauza acestui fenomen: “Atâta vreme cât România nu este capabilă să aducă sub control problema exploatarea ilegală, nu voi solicita certificat FSC pentru terenurile împădurite pe care le dețin. ... În pădurile certificate, lemnul este tăiat ilegal la fel ca în pădurile fără certificat.”²⁰⁰ În schimb, doar câțiva ani mai târziu, compania a început procedurile de obținere a certificatului FSC pentru toate pădurile pe care le administrează. În același interviu, referindu-se la controlul guvernului român asupra operațiunilor forestiere, Schweighofer a afirmat că “Sistemul de verificare din prezent are multe găuri” și că nici sistemul care urma să fie introdus în scurt timp nu i se părea convingător.²⁰¹

Până în 2015, domnul Schweighofer nu își îmbunătățise opinia despre sectorul forestier românesc. Într-un alt interviu publicat de Die Presse, Schweighofer admitea că se taie mai mult lemn decât permite legea și că “problema constă în controlul și aplicarea prevederilor legale. Nu putem să ținem locul statului și să verificăm întregul lanț de furnizori până la ultimele detalii.”²⁰²

Ultima declarație relevă atitudinea companiei față de problemele din sectorul forestier românesc. La fiecare nivel al companiei, până la domnul Schweighofer însuși, există o înțelegere profundă a gradului de corupție și exploatare ilegală a lemnului din România. În ciuda acestei cunoașteri depline a riscurilor, compania se bazează exclusiv pe documente scrise, despre care până și domnul Schweighofer recunoaște că sunt deseori incorecte. Într-un interviu din 2008, Schweighofer declara că la cele două fabrici de cherestea ale companiei se procesează numai lemn obținut legal conform documentelor însoțitoare însă “dacă acestea sunt false sau nu, nu se poate verifica.”²⁰³

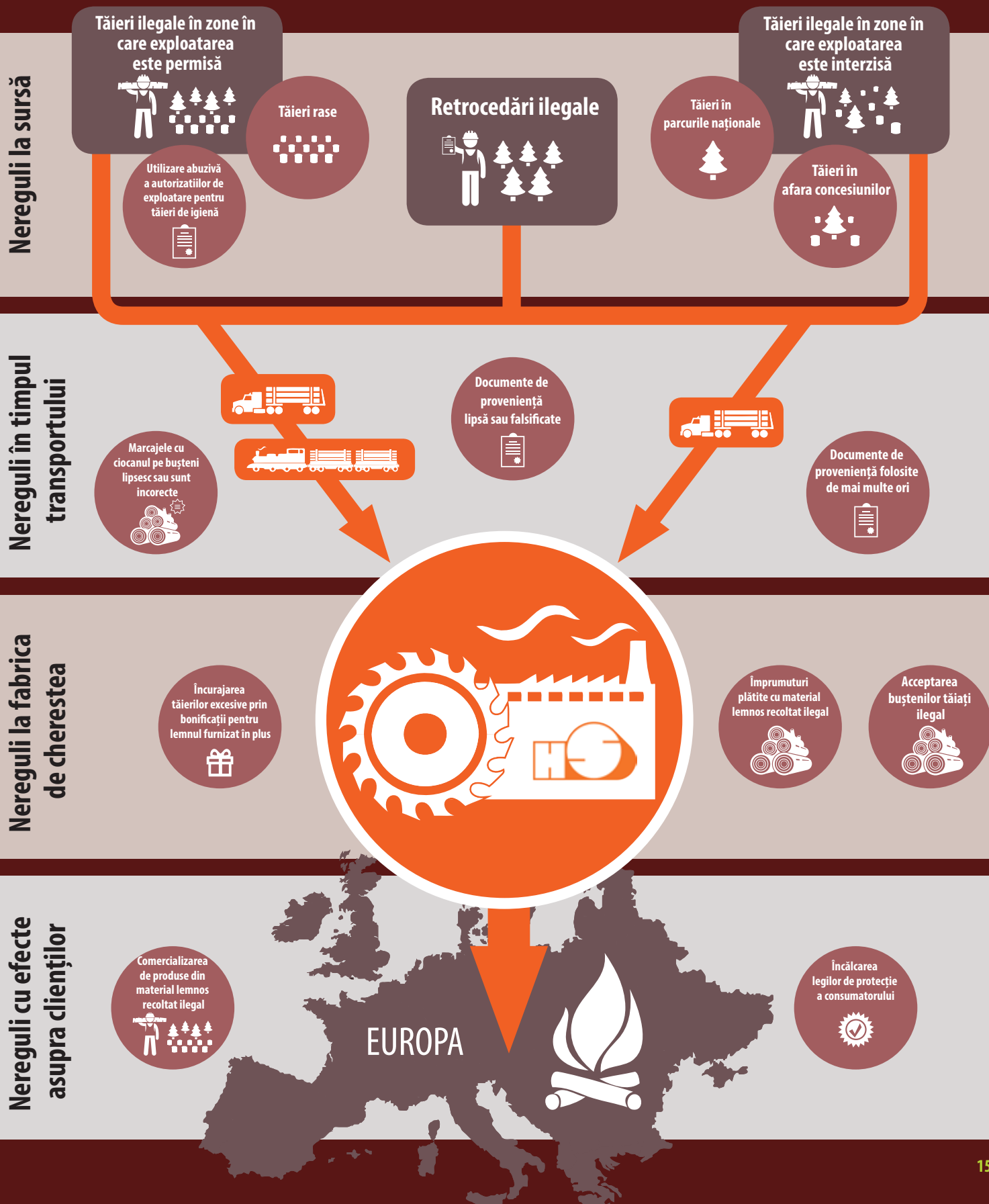
Schweighofer declara că la cele două fabrici de cherestea ale companiei se procesează numai lemn obținut legal conform documentelor însoțitoare însă “dacă acestea sunt false sau nu, nu se poate verifica”.

Imagine din timpul întâlnirii cu directorii de achiziții ai Holzindustrie Schweighofer, înregistrată cu camera ascunsă de investigatorii EIA

EIA

NEREGULI ÎN LANȚUL DE APROVIZIONARE AL HOLZINDUSTRIE SCHWEIGHOFER

PARTEA A 3-A: STUDII DE CAZ: TOATE DRUMURILE DUC LA SCHWEIGHOFER

Depozitul feroviar al Schweighofer din Săcel, în apropiere de Borșa (Vezi Cazul #1, Borșa, pg. 16)

În perioada 2012 – 2015, EIA și partenerii săi au desfășurat în România numeroase investigații pe teren pentru a identifica actorii cheie implicați în tăierile ilegale de masă lemnoasă, precum și principalele companii care achiziționează material lemnos de proveniență ilegală. EIA a constatat că în majoritatea cazurilor de tăieri ilegale de masă lemnoasă întâlnite, compania Schweighofer a jucat un rol proeminent. Luate individual, cazurile de mai jos ilustrează în detaliu diferitele mecanisme ale tăierilor ilegale de lemn, precum și impactul devastator pe care acestea îl au în întreaga țară. Luate împreună, aceste cazurile reprezintă o dovadă a impactului politicii Schweighofer de a încuraja achiziția de lemn tăiat ilegal, în timp ce compania se scuza acuzând corupția locală și practicile „informale” ale afacerilor din România.

Așa cum este detaliat mai jos, Schweighofer s-a implicat complet în obținerea ilegală de terenuri și lemn pe durata celor 10 ani în care compania a operat activ în România. Departele de a fi o victimă a corupției obișnuite din sistemul românesc, politicile și practicile corporatiste ale Schweighofer au încurajat toate formele de achiziții de material lemnos de proveniență ilegală, au alimentat fenomenul corupției și au împiedicat reformele guvernamentale în scopul menținerii unor marje de profit uriașe.

Schweighofer susține că nu a acceptat niciodată lemn de proveniență ilegală cu bună știință și că politicile interne ale companiei sunt îndeejuns de puternice pentru a împiedica masa lemnoasă din surse ilegale să ajungă în fabricile sale de cherestea.²⁰⁴ Studiile de caz de mai jos demonstrează că niciuna dintre aceste afirmații nu este adevărată.

CAPITOLUL 3.1: METODA 1: ACHIZIȚII DE LEMN TĂIAT ILEGAL – CEI 1000 DE FURNIZORI AI COMPANIEI SCHWEIGHOFER

Date privind înregistrările fiscale din România, obținute de EIA, arată că în anul 2014, Schweighofer a achiziționat masă lemnoasă de la peste 1.000 de furnizori diferiți din țară.²⁰⁵ O diversitate atât de mare de surse de material lemnos presupune un risc ridicat de exploatare ilegală, motiv pentru care compania Schweighofer ar trebui să ia măsuri drastice pentru a se asigura că nu va fi beneficiara vreunei cantități de material lemnos tăiat ilegal. În loc de asta, potrivit mai multor surse printre care și foști sau actuali angajați ai companiei, Schweighofer solicită exclusiv documente scrise pentru busteanul achiziționat.²⁰⁶ Așa cum demonstrează următoarele studii de caz, Schweighofer nu

numai că acceptă material lemnos de proveniență ilegală, dar în numeroase cazuri încurajează activ furnizorii să îl livreze.

Cazul #1: Borșa: Teren revendicat de o asociație comunitară, retrocedat ilegal și sursă de bușteni nemarcați pentru Schweighofer

Orașul Borșa se află în nordul României, mai jos de Parcul Național Munții Maramureșului, lângă frontiera cu Ucraina. Un composesor (asociație comunitară) din Borșa cu peste 5.000 de membri revendică drepturi de proprietate asupra a 17.000 hectare de pădure, care au aparținut strămoșilor lor, împroprietăți de împărăteasa Imperiului Habsburgic Austro-Ungar, Maria Tereza. Începând din 2004, numeroase instanțe de judecată au confirmat revendicările membrilor composesoratului și au decis ca autoritățile locale să le restituie proprietățile.²⁰⁷ În ciuda acestui fapt, aceștia se luptă de zece ani să obțină titlurile de proprietate asupra terenurilor care le aparțin. În schimb, în 2006, autoritățile locale din Borșa au satisfăcut o altă revendicare concurentă, acordând 6.000 hectare de pădure unui grup format din cinci persoane, printre care o rudă apropiată a celui mai bogat om din România, un magnat al industriei miniere, Frank Timiș.²⁰⁸ Printre membrii consiliului municipal care a aprobat această cerere, cu încălcarea deciziilor judecătorești emise la nivel

local, regional și național, s-au aflat și angajați ai Romsilva.²⁰⁹ Restul suprafețelor rămase din cele 17.000 de hectare au fost cedate de consiliul local către numeroși alți oameni de afaceri și politicieni locali.²¹⁰ În ultimii 10 ani, în vreme ce cazul compozitorului și-a croit drum cu încetineală prin sistemul judiciar din România, aceste grupuri au exploatat pădurea, defrișând molizii de pe suprafețe largi ale pantelor deluroase.²¹¹ Potrivit unui studiu din 2008 al Curții Europene a Drepturilor Omului, prejudiciul provocat prin despăduriri asupra acestei suprafețe de 17.000 hectare se ridică la 62 milioane de euro.²¹²

Investigatorii EIA au urmărit operațiunile de tăiere a arborilor din pădurile respective, inclusiv încărcarea materialului lemnos în camioane. La ieșirea din zona de exploatare a parchetelor, EIA a observat stive de bușteni nemarcați, ceea ce reprezintă o

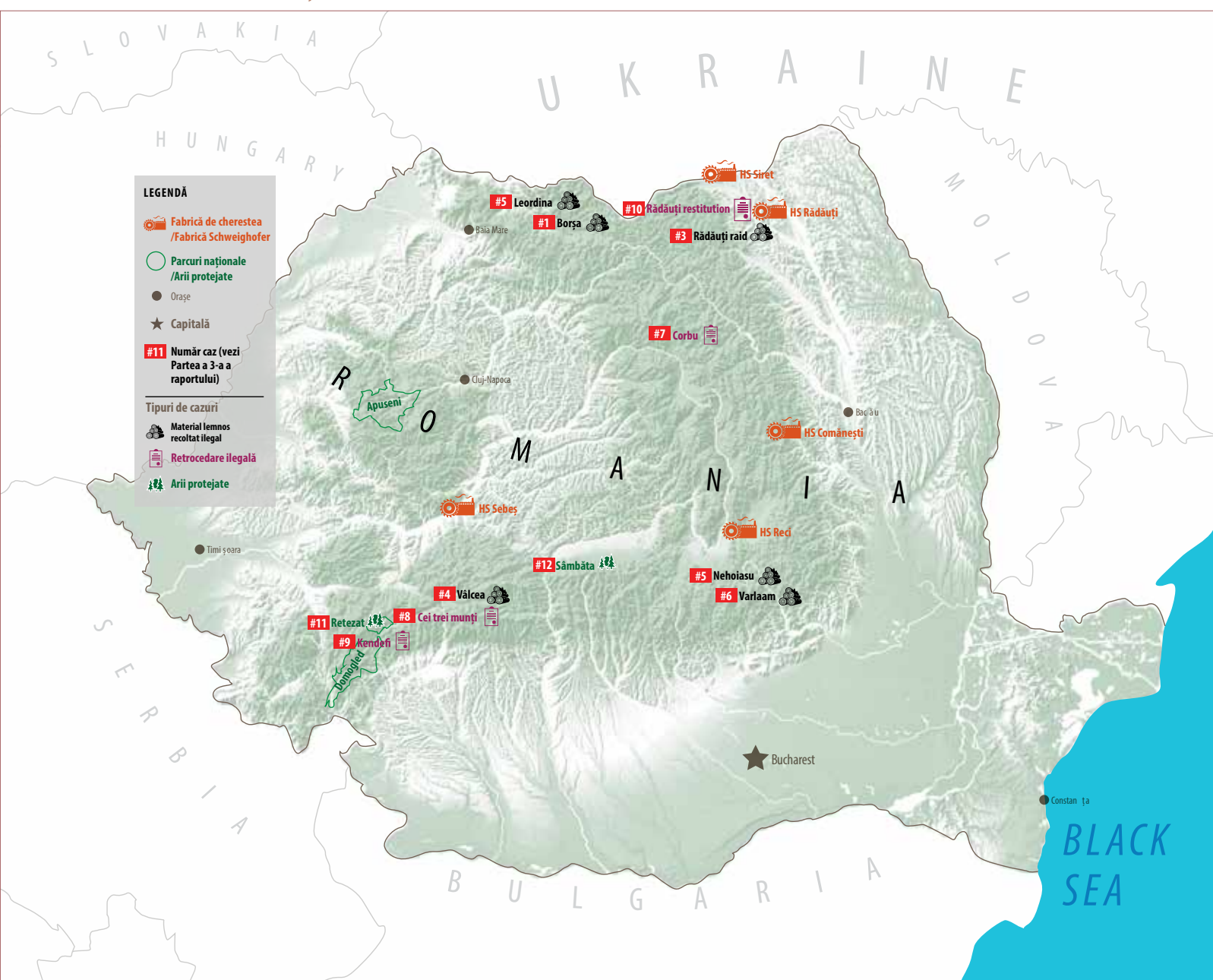
încălcare clară a reglementărilor românești privind marcarea în timpul transportului a tuturor buștenilor cu diametrul mai mare de 20 cm.²¹³ Investigatorii au urmărit un camion cu busteni, încărcat anterior în pădurea aflată în dispută, până la un depozit feroviar aflat la 40 km, în orașul Săcel. La intrarea în depozit se afla o pancartă mare inscripționată cu denumirea "Schweighofer", indicând că unitatea aparține în întregime companiei. Investigatorii au filmat atât buștenii descărcați din camion, cât și buștenii aflați în depozit. Aproape niciunul dintre acești bușteni nu purta vreun tip de marcat, prin urmare erau o proveniență ilegală, în condițiile în care marcasele sunt obligatorii și reprezintă singura metodă prin care poate fi verificată originea legală a materialului lemnos. Apoi, investigatorii au filmat cum buștenii nemarcați erau descărcați din camion direct în vagoanele deschise ale unui tren de marfă aflat în

staționare. Două surse separate din cadrul stației de cale ferată au declarat, fiind înregistrați de camera ascunsă, că întreaga cantitate de material lemnos ajunge la fabrica de cherestea a companiei Schweighofer din Sebeș. De asemenea, membrii compozitorului au confirmat că tot lemnul, cu foarte puține excepții, merge la compania Schweighofer.

Cazul #2: Primii trei cei mai mari furnizori ai Schweighofer anchetați pentru activități ilegale: tăieri în parcurile naționale, nerespectarea autorizațiilor de exploatare, terenuri retrocedate ilegal, legături cu oficiali corupți și evaziune fiscală

Un raport recent al grupului de jurnaliști de investigație din România RISE Project a dezvăluit că mulți dintre cei mai mari furnizorii ai Schweighofer în anii 2013 și 2014 au legături cu

FABRICI SCHWEIGHOFER ȘI CAZURI ÎN CARE ESTE IMPLICATĂ COMPANIA

foști directori Schweighofer, cu politicieni locali sau cu oameni de afaceri cu un cazier încărcat.²¹⁴ Documentele obținute de reporterii RISE detaliază cum firme românești de exploatare forestieră au primit împrumuturi din partea Schweighofer în scopul menținerii și dezvoltării activităților proprii. Principalii trei furnizori ai Schweighofer sunt anchetati pentru activități ilicite.²¹⁵

ROMSILVA

Cel mai mare furnizor al Schweighofer este Romsilva, compania de stat însărcinată cu administrarea pădurilor proprietate publică din România.²¹⁶ Așa cum am arătat mai sus, Romsilva este criticată de multă vreme pentru că ar permite tăieri de material lemnos abuzive și pe suprafețe mari în parcurile naționale ale României, sub pretextul autorizațiilor pentru activități de "dezvoltare durabilă" (vezi Capitolul 1.3). În prezent, fostul director al Romsilva este anchetat de procurorii anticorupție pentru constituirea unui grup infracțional organizat într-unul dintre cele mai mari cazuri de retrocedare ilegală din România.²¹⁷

ALREDIA

Sorin Beniamin Docea, proprietarul Alredia, al doilea furnizor major de masă lemnosă pentru Schweighofer, a beneficiat, de asemenea, de împrumuturi și alte forme de finanțare din partea companiei pentru a-și desfășura și extinde operațiunile de exploatare forestieră.²¹⁸ În condițiile în care Alredia dispune de puține lichidități, compania a folosit împrumuturile din partea Schweighofer pentru a achiziționa utilaje și contracte de exploatare forestieră acordate prin licitație. "Acum am luat un avans de la ei, un fel de împrumut, pe care îl vom returna în rate lunare. Asta este o politică pe care o aplică cu toți partenerii lor, nu numai cu noi", a explicat Docea.²¹⁹ Alredia a câștigat autorizații de exploatare a masei lemnoase pe picior în 17 dintre cele 41 de județe ale României și a vândut companiei Schweighofer o cantitate estimată la 369.000 m³ de lemn în 2013 și 2014.²²⁰

Numele companiei Alredia figurează într-un caz recent de evaziune fiscală din Alba, județ în care se află uriașa fabrică de cherestea din Sebeș a companiei Schweighofer.²²¹ Procurorii au arestat o persoană pe nume Petru Cernat, care administra opt firme paravan, al căror unic scop era să achiziționeze și să revândă lemn de proveniență ilegală pentru a obține un profit rapid.²²² Firmele paravan ale lui Cernat vindeau bușteanul tăiat ilegal către Alredia, fapt recunoscut de Docea, proprietarul acestei companii.²²³ Cu toate acestea, Docea a susținut că toate

cantitățile de material lemnos au fost însoțite de documente și că nu avea "nici dreptul și nici obligația de a verifica originea materialului lemnos sau sursa din care a fost achiziționat".²²⁴ De asemenea, în 2014, Cernat a furnizat personal companiei Schweighofer aproximativ 15.000 m³ de lemn.²²⁵

Separat, în cadrul investigației EIA, numele companiei Alredia a fost descoperit pe două documente de transport (avize de însoțire) false, datând din noiembrie 2014. Ambele documente erau aproape identice, având aceeași serie, precum și aceleași ștampile din partea autorităților. Al doilea exemplar fusese însă modificat, având înregistrat un volum diferit de material lemnos. Un expert al industriei consultat de investigatori a constatat că de fapt ambele documente erau nelegale, avizul real fiind deja folosit cu o lună mai devreme, pentru un transport către o altă companie.²²⁶

FRASINUL

Proprietarul companiei Frasinul, cel de-al treilea cel mai mare furnizor al Schweighofer, este Traian Larionesei. În cadrul unei anchete a procurorilor anti-corupție de la nivel central au fost descoperite dovezi potrivit cărora oficiali ai poliției județene au protejat în mod sistematic activitățile ilegale desfășurate de Larionesei. Aceștia își instruiă subordonații să nu oprească în trafic camioanele încărcate cu material lemnos ale companiilor de transport aparținând lui Larionesei.²²⁷ Într-un alt dosar, procurorii anti-corupție îl anchetează pe Larionesei pentru oferirea de "foloase necuvenite" directorului Direcției Silvice județene în schimbul aranjării mai multor licitații în favoarea firmelor acestuia.²²⁸ În acest caz, procurorii cercetează și relația dintre Larionesei și Karl Schmid, șeful departamentului de achiziții din România.²²⁹

Cazul #3: Un control la fabrica de cherestea Schweighofer din Rădăuți dezvăluie aproape 10.000 m³ material lemnos fără proveniență legală

În 2014, Garda Forestieră (ITRSV) din județul Suceava a efectuat un control la fabrica de cherestea a Schweighofer din Rădăuți, lângă granița României cu Ucraina din nordul țării.²³⁰ Echipa ITRSV a descoperit la această fabrică 9.384 m³ de lemn de proveniență ilegală, cu o valoare estimată la 450.000 de euro.²³¹ Autoritățile au confiscat materialul lemnos și au amendat compania cu suma de 21.000 de euro. Printre încălcările legii constatate de Garda Forestieră s-au numărat lipsa documentației privind originea materialului lemnos, recepția bușteanului în lipsa unor documente de transport (aviz) valide și nerespectarea cerințelor impuse de SUMAL, sistemul electronic național de urmărire a materialului lemnos.²³²

În urma controlului, autoritățile statului au retras unității acordul de distribuire și utilizare a formularelor cu regim special, ceea ce înseamnă că, pentru o anumită perioadă de timp, Schweighofer nu mai avea voie să vândă materiale lemnoase produse în fabricile sale de cherestea.²³³

Cazul #4: Ante-contractele încheiate de Schweighofer cu furnizorii săi încurajează recoltarea ilegală materialului lemnos pe picior

Schweighofer încurajează o aprovizionare fără reguli, și deseori ilegală, prin oferirea unor sume mari de bani, de ordinul

sutelor de mii de euro, ca avans către furnizori, în schimbul contractării și livrării unor cantități mari de masă lemnosă. Astfel de împrumuturi sunt destul de obișnuite în sectorul agricol peste tot în lume, băncile calculând de regulă valoarea acestor credite pe baza unui procent din recolta estimată.²³⁴ Mai multe dosare aflate pe rolul instanțelor de judecată din România demonstrează că ante-contractele încheiate de Schweighofer cu furnizorii respectivi depășeau limita volumului de exploatare autorizată pentru aceștia. În schimb, pentru a putea returna aceste împrumuturi, furnizorii ofereau companiei Schweighofer material lemnos de proveniență ilegală.

Un contract din 2004 obținut de procurorii anti-corupție se referă la un acord prin care Schweighofer plătea un avans de 420.000 euro către Gheorghe Deaconea, pe atunci șef al Ocolului Silvic Voineasa din cadrul Romsilva și proprietar al companiei SC Soficarm SRL, cu condiția ca Soficarm să livreze 22.000 m³ de lemn către Schweighofer.²³⁵ Potrivit unor documente depuse la dosar în 2009, Soficarm și asociații săi nu puteau obține legal toată această cantitate de lemn, astfel că au tăiat ilegal 6.688 de arbori (5.222 m³) și i-au livrat companiei Schweighofer.²³⁶ Procurorii arătau că inculpatul a tăiat arborii ilegal "pentru că trebuia să-și onoreze obligațiile contractuale către SC Holzindustries Schweighofer SRL".²³⁷

Asociatul lui Deaconea în acest caz era un cetățean danez pe nume Dennis Rasmussen, proprietar al firmei românești Rodank Industries SRL.²³⁸ Prin încheierea a două contracte separate în 2004 și 2008, firmele Rodank și Soficarm aparținând lui Deaconea au acceptat avansuri pentru aprovizionarea cu masă lemnosă a companiei Schweighofer.²³⁹ Într-un dosar în care Deaconea a fost pus sub acuzare, aflat în 2010 pe rolul Tribunalului Sibiu, se vorbește despre contractele cu Schweighofer, tăierile ilegale de arbori efectuate de compania Rodank și livrarea materialului lemnos de proveniență ilegală obținut de Rodank și Soficarm de la alți operatori, totalizând 4.594 m³ de bușteni, către fabrica de cherestea Schweighofer din Sebeș.²⁴⁰ Acest dosar se judecă încă la jumătatea anului 2015, motivul oficial invocat fiind că nu s-a putut găsi un translator în limbă daneză pentru domnul Rasmussen.²⁴¹ Un raport al Gărzii Forestiere din 2014 menționează un număr de 26 de transporturi de material lemnos de proveniență ilegală între 2005 și 2014 de la Soficarm și companiile asociate cu destinația Schweighofer.²⁴²

În același timp, din poziția de oficial silvic local, Deaconea a semnat numeroase autorizații de exploatare a masei lemnoase pentru Schweighofer în 2004, prin care permitea tăierea arborilor în pădurile aflate oficial în grija sa.²⁴³ Reprezentantul Schweighofer care a semnat aceste documente este Karl Schmid, cel care, 10 ani mai târziu, avea să accepte oferte de material lemnos de proveniență ilegală din partea investigatorilor EIA (vezi Capitolul 2.2).

Cazul #5: Depozitele feroviare ale Schweighofer: Majoritatea buștenilor nu au marcaje de transport

Investigatorii au vizitat încă două depozite feroviare similare celui din localitatea Săcel, situate în apropiere de Borșa, unde magaziile de depozitare a masei lemnoase ale Schweighofer sunt conectate direct prin calea ferată de fabrica de cherestea a companiei din Sebeș. Legislația silvică din România prevede

Mai multe dosare aflate pe rolul instanțelor de judecată din România demonstrează că ante-contractele încheiate de Schweighofer cu furnizorii respectivi depășeau limita volumului de exploatare autorizată pentru aceștia. În schimb, pentru a putea returna aceste împrumuturi, furnizorii ofereau companiei Schweighofer material lemnos de proveniență ilegală.

Depozitul Schweighofer din Leordina

Ecostorm

clar că fiecare bușean cu diametrul mai mare de 20 cm la capătul cel mai mic trebuie marcat în timpul transportului pentru a corespunde cu informațiile înscrise în acte.²⁴⁴ Poliția poate verifica documentele de transport însoțitoare (aviz)²⁴⁵ pentru a vedea dacă dimensiunile și tipul materialului lemnos transportat corespunde înregistrărilor din data de baze electronică centralizată SUMAL.²⁴⁶ Numeroase surse au indicat faptul că lipsa acestor marcaje pe bușteni în timpul transportului este o încălcare a legii des întâlnită în industrie.²⁴⁷ Pe de altă parte, în lipsa marcajelor, polițiștilor le este imposibil să confirme proveniența legală a unei anumite încărcături de masă lemnoasă în timpul transportului, facilitând astfel ascunderea provenienței i materialului lemnos.

La depozitul Schweighofer din Nehoiășu, investigatorii au observat stive mari de bușteni, dintre care pe foarte puțini se putea vedea vreun marcaj sau vreo ștampilă. În această etapă a lanțului de aprovizionare, absența marcajelor pe bușteni se poate explica prin secționarea ulterioară a acestora sau ca urmare a altor factori cum ar fi îndepărtarea sau răzuirea. Cel mai probabil însă, o astfel de minimă procesare nu poate explica lipsa marcajelor vizibile pe aproximativ 95% dintre bușteni, așa cum se poate vedea în filmarea echipei de investigație. În timpul vizitei au fost filmate două camioane încărcate cu material lemnos intrând pe porțile depozitului fără niciun fel de marcaje de transport. La scurt timp după sosirea la depozitul Schweighofer din Leordina, prevăzut, de asemenea, cu o legătură feroviară directă până la fabrica de cherestea a companiei, echipa a fost amenințată de un supraveghetor purtând o uniformă cu

logo-ul Schweighofer care le-a spus că le va “sparge camera video” dacă filmează în interiorul facilității.

Lucrătorii silvici români au relatat pentru EIA că deseori se fac mai multe transporturi cu același aviz, în condițiile în care fiecare astfel de document este valabil între 10 și 72 de ore, în funcție de distanța parcursă.²⁴⁸ O altă ambiguitate a legii oferă companiilor un termen de 48 de ore în care pot să îndrepte orice nereguli.²⁴⁹ Un fost angajat al Schweighofer le-a spus investigatorilor că în România există un comerț activ cu acte false, în care firme paravan vând documente falsificate către companiile care au nevoie de ele.²⁵⁰

Cazul #6: Tăieri ilegale de arbori nemarcați în județul Buzău cu destinația Schweighofer

Spre sfârșitul anului 2014, investigatorii EIA au filmat operațiuni de tăiere a arborilor în pădurile de lângă localitatea Varlaam, județul Buzău. Unul dintre lucrători a afirmat că busteanul este destinat companiei Schweighofer. Proprietarul companiei, care locuia într-o cabană improvizată lângă rampă (locul amenajat special pentru încărcarea buștenilor în camioane) a confirmat că și-a vândut tot lemnul către Schweighofer. Acesta s-a referit la companie ca fiind “diavolul”, iar activitățile acesteia, “un dezastru”.²⁵¹ El s-a plâns de faptul că s-a simțit “forțat” să facă afaceri cu Schweighofer și că această companie deține un monopol efectiv.²⁵²

Investigatorii au observat nereguli semnificative în cadrul operațiunilor de tăiere și transport a lemnului din zonă, inclusiv bușteni nemarcați încărcăți în camioane și arbori târâți prin albia

unui râu. Drumul principal fusese închis din cauza unei alunecări de teren atribuite eroziunii solului din zonă ca urmare a tăierilor de copaci, ceea ce cauza neplăceri și cheltuieli considerabile localnicilor nevoiți să ocolească kilometri întregi pentru a ajunge în orașul Brașov.

Șase luni mai târziu, investigatorii au revenit în zonă și au descoperit că numai pe aproximativ 50% din cioatele rămase în locul respectiv se puteau distinge marcaje, acestea fiind necesare pentru identificarea originii buștenilor tăiați. Deoarece marcajele sunt aplicate cu o vopsea care să rămână vizibilă timp de mai mulți ani,²⁵³ lipsa acestora este un indicator că lemnul contractat de Schweighofer ar fi putut fi tăiat ilegal și amestecat cu lemn de proveniență legală. Mai multe surse au afirmat că aceasta este o practică obișnuită în România.²⁵⁴

La scurt timp după sosirea la depozitul Schweighofer din Leordina, echipa a fost amenințată de un supraveghetor purtând o uniformă cu logo-ul Schweighofer care le-a spus că le va “sparge camera video” dacă filmează în interiorul facilității.

Ecostorm

Cazul #7: Corbu, județul Harghita Schweighofer acceptă lemn obținut din defrișarea unui teren retrocedat ilegal de primarul din Corbu

În localitatea Corbu, județul Harghita, investigatorii s-au întâlnit cu un fermier local care le-a spus că autoritățile nu au retrocedat pădurile revendicate de Asociația Composesorală a proprietarilor de păduri din Corbu, o cooperativă a localnicilor care a plătit taxe pe respectivele terenuri înainte de 1945. Fermierul a afirmat că a moștenit 155 de hectare de la bunicul său, din care numai 2,5 hectare i-au fost înapoiate în ciuda faptului că a depus la primăria localității toate documentele, inclusiv un extras de carte funciară.²⁵⁵

Investigatorii au mers împreună cu fermierul la terenul împădurit revendicat de acesta, unde au observat cioate mai vechi și mai noi fără marcajele aplicate cu ciocanul de marcat, precum și câteva care erau marcate.²⁵⁶ Tăietorii de lemne, filmați în timp ce transportau lemnul tăiat din pădure până la locul de încărcare în camioane, au indicat compania Schweighofer ca destinatar al materialului lemnos.²⁵⁷

Echipa de investigație a revenit în zonă un an mai târziu pentru a descoperi că aceasta fusese defrișată total, iar multe dintre cioatele rămase nu purtau marcaje vizibile. Potrivit primarului din Corbu, interviuat de investigatori, compania care contractase exploatarea pădurii, SC Dana Group SRL (ulterior confirmată și de documentele obținute de investigatori), are un contract de livrare a lemnului către Schweighofer.²⁵⁸ Înregistrările fiscale obținute de EIA arată că în 2014, SC Dana Group SRL a furnizat companiei Schweighofer peste 4.500 m³ de masă lemnoasă.²⁵⁹ Pe de

altă parte, atunci când a fost întrebat de investigatori despre conflictul privind retrocedarea în care era implicat fermierul, primarul a susținut că reclamanții nu aveau suficiente dovezi în susținerea pretențiilor lor și că interesul acestora era "să pună mâna pe teren și să defrișeze pădurea".²⁶⁰ Așa cum arată unele documente filmate la ocolul silvic local, primăria însăși deținea dreptul de proprietate asupra terenului și, potrivit fermierului, "ia tot ce e mai bun, iar ce e stricat lasă să putrezească".²⁶¹

Planul de exploatare pentru respectivul lot de pădure, obținut de investigatori, prevedea tăieri progresive și plantarea de copaci tineri pentru a regenera pădurea.²⁶² Specialiștii în domeniul silvic interviuați de investigatori au afirmat că zona era de fapt despădurită și că nu exista nicio dovadă că ar fi fost plantați alți arbori sau că ar fi avut loc vreo reîmpădurire, aceasta fiind o obligație legală conform Codului silvic din România.²⁶³ În plus, investigatorii au observat o discrepanță inexplicabilă între prevederile amenajamentului silvic²⁶⁴ și registrul,²⁶⁵ care menționa un volum de 459 m³ autorizat pentru tăiere, și APV (evaluarea volumului de masă lemnoasă pe picior),²⁶⁶ unde cantitatea permisă pentru recoltare era în mod inexplicabil mai mare cu 265 m³, această diferență fiind atribuită de oficialii locali unei "greșeli a amenajistilor", care "nu au citit corect hărțile".²⁶⁷

CAPITOLUL 3.2: METODA 2: PĂDURILE FURATE – SCHWEIGHOFER ȘI RETROCEDĂRILE ILEGALE

Așa cum am arătat mai sus, în Capitolul 1.2, procesul post-comunist de restituire a terenurilor naționalizate către

moștenitorii proprietarilor inițiali a fost afectat de abuzuri. Următoarele studii de caz, toate implicând într-un fel sau altul reprezentanți ai Schweighofer, ilustrează complexitatea și larga răspândire a ilegalităților din jurul drepturilor funciare din România și, prin extensie, caracterul ilicit al achizițiilor de masă lemnoasă provenită din aceste păduri furate.

Documente din dosarele aflate pe rolul instanțelor de judecată demonstrează că Schweighofer, prin subsidiara sa Cascade Empire, a fost implicată într-un număr mare de retrocedări ilegale.²⁶⁸ În unele cazuri, compania a achiziționat direct terenurile forestiere, iar în altele a semnat contracte de achiziționare a lemnului provenit din pădurile retrocedate ilegal.²⁶⁹ În multe dintre aceste cazuri a fost implicat un singur agent (vezi Cazul #8, cei trei munți, pg.21).²⁷⁰ În unele, Cascade Empire a negociat prețul de achiziționare al terenului și/sau al materialului lemnos cu mult înainte ca instanțele de judecată să decidă măcar restituirea proprietății (vezi Cazul #8, Cei trei munți, pg.21).²⁷¹

Cazurile descrise mai jos, reprezentând numai o mică parte din numărul total de retrocedări ilegale legate într-un fel sau altul de Schweighofer, evidențiază varietatea de metode prin care companiile beneficiază de afaceri imobiliare ilegale, fie din poziția de proprietari direcți ai terenurilor, fie din cea de cumpărători stabiliți dinainte ai lemnului de pe terenurile retrocedate ilegal.

Cazul #8: Cei trei munți: Păduri certificate FSC ale Schweighofer obținute prin retrocedări ilegale

În perioada 2006 – 2009, Schweighofer a chiziționat

1.700 hectare de pădure lângă orașul Voineasa.

Potrivit procurorilor DNA, retrocedarea a aproape

1000 de hectare din această pădure a fost ilegală.

Fabrica de cherestea din Sebeș a companiei Schweighofer se află la poalele Munților Carpați Meridionali. În perioada 2006 – 2009, Schweighofer a achiziționat 1.700 hectare de pădure lângă orașul Voineasa, la mai puțin de 100 km spre sud de fabrica de cherestea.²⁷² Potrivit procurorilor DNA, retrocedarea a aproape 1000 de hectare din această pădure a fost ilegală.²⁷³ Gheorghe Deaconea, șef de ocol silvic și totodată om de afaceri local, a jucat un rol cheie în această tranzacție, la fel ca și în alte cazuri de retrocedare în care Schweighofer a cumpărat ulterior terenul sau materialul lemnos (Vezi Cazul #4, Ante-contracte, pg. 18). În 2015, Deaconea a fost condamnat pentru mită, falsificare de documente și nerespectarea regimului armelor și munițiilor, iar în prezent ispășește două pedepse, de cinci și, respectiv, zece ani de închisoare.²⁷⁴

Retrocedarea ilegală a unei suprafețe de 1.000 hectare, care acoperă trei munți din zona Obârșia Lotrului: Puru, Galbenul și Petrimanul, a avut loc în 2006.²⁷⁵ Potrivit procurorilor DNA, în 2004, Deaconea și partenerul său de afaceri, Mircea Basarabă, au folosit două scheme separate pentru a revendica 1000 de hectare de teren muntos forestier în numele unor descendenți individuali.²⁷⁶ Pentru jumătate din această suprafață, Basarabă a contactat mai mulți falși descendenți și le-a oferit între 70% și 90% din profiturile obținute dacă se învoiesc să semneze documente prin care susțineau că terenul li se cuvine.²⁷⁷ Pentru restul de 500 de hectare, Basarabă a falsificat pur și simplu documentele.²⁷⁸

În contractele încheiate cu falșii descendenți, Basarabă a adăugat o clauză obligatorie care prevedea vânzarea terenului imediat ce noul proprietar căpăta titlul de proprietate, către un cumpărător identificat ca fiind Basarabă. În cazul în care noii proprietari refuzau să vândă în mai puțin de 30 de zile, contractele stipulau plata unor penalități foarte mari către Basarabă. Folosindu-se de acest mecanism, Mircea Basarabă a devenit imediat proprietar al întregii păduri.²⁷⁹ Înainte de 1948, aceste terenuri se aflaseră în proprietatea statului român.²⁸⁰

În 2006, odată ce instanțele de judecată au aprobat retrocedarea, Schweighofer a cumpărat cele 1.000 de hectare de la afacerist la prețul de 1,5 milioane de euro, o zecime din valoarea reală a pădurii estimată de procurorii DNA.²⁸¹ Comunicațiile prin e-mail obținute de procurori arată că societatea Cascade Empire aparținând Schweighofer începuse negocierile pentru cumpărarea acestor păduri în 2005, cu șase luni înainte ca terenul să fie retrocedat oficial.²⁸² Cea mai mare parte a celor 1000 de hectare cumpărate de Schweighofer se află în continuare în proprietatea companiei și aproape

întreaga suprafață a primit certificat FSC, deși standardul FSC prevede o interdicție privind materialul lemnos obținut de pe terenuri furate.²⁸³

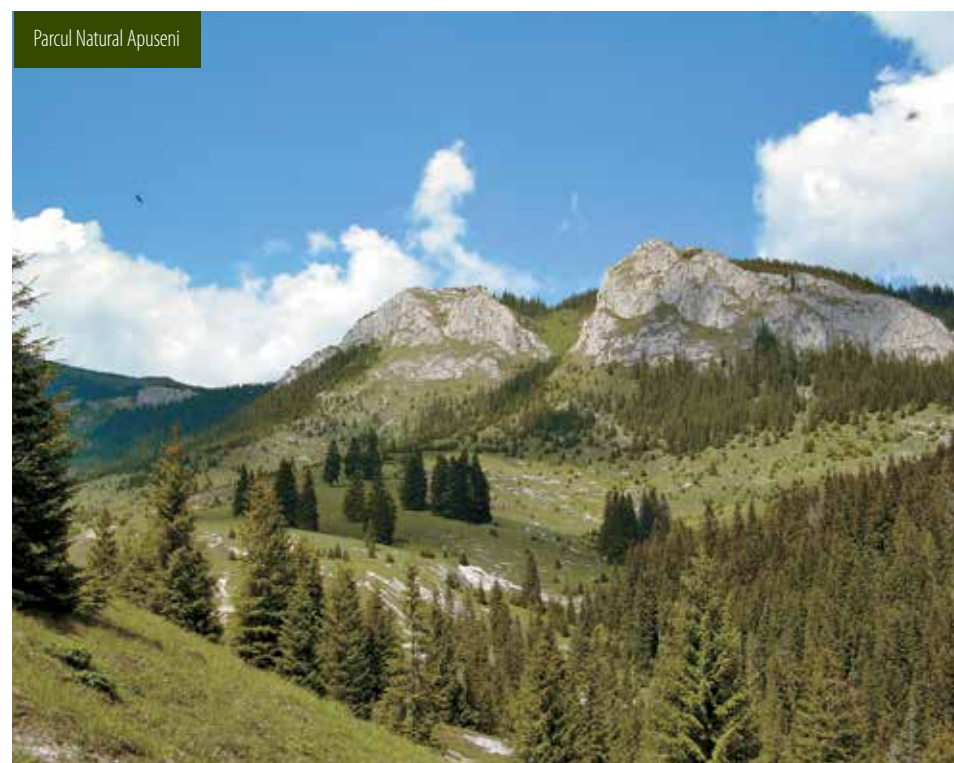
În mai 2015, Deaconea a fost condamnat la cinci ani de închisoare pentru retrocedarea ilegală a 500 de hectare de pădure utilizând numele descendenților ai unei comunități forestiere²⁸⁴ din județul Vâlcea și la zece ani de închisoare pentru falsificarea documentelor în vederea obținerii restului de 500 de hectare vândute către Schweighofer.²⁸⁵ Ultimele noutăți indică faptul că instanțele de judecată caută în prezent mecanisme legale prin care să înapoieze respectiva suprafață proprietarului de drept, adică statul român.²⁸⁶

Cazul #9: Kendeffy: Pădure certificată FSC a Schweighofer desprinsă din într-un caz de restituire ilegală în desfășurare

Aproape 10.000 de hectare de pădure din Parcul Național Retezat se află acum în posesia moștenitorilor familiei Kendeffy, atestată istoric ca fiind una dintre cele mai bogate familii maghiare din

România.²⁸⁷ Guvernul român a atacat decizia de retrocedare în instanță în 2010, procesul fiind pe rol. În acest caz, reprezentanții guvernului invocă documente legale potrivit cărora terenul familiei Kendeffy a fost expropriat legal în cadrul procesului de reformă agrară din 1921 și prin urmare nu putea face obiectul unei retrocedări.²⁸⁸ Începând de la acel moment, statul a fost unicul proprietar al pădurii, iar Parcul Național Retezat a fost înființat în 1935, înglobând și terenul respectiv.²⁸⁹ În plus, legile românești nu permit retrocedarea de terenuri către cetățeni străini.²⁹⁰ Urmașii familiei Kendeffy, reclamânți în acest caz, s-au născut și trăiesc în Austria și Belgia.²⁹¹ În 2008, Schweighofer a cumpărat o suprafață de 794 hectare din terenul retrocedat, care acum face parte din pădurea certificată FSC a companiei,²⁹² contrar standardelor FSC conform cărora terenul trebuie să fie achiziționat pe căi legale.²⁹³

Cazul #10: Terenul fabricii de cherestea a Schweighofer din Rădăuți, sub anchetă pentru retrocedare ilegală

Public Domain

PARCUL NATURAL APUSENI

Raportul Curții de Conturi evidențiază tăierile ilegale de lemn arbori din Parcul Național Apuseni ca fiind de proporții istorice, atât ca dimensiuni, cât și ca lipsă de reacție din partea autorităților responsabile de administrarea pădurilor.³¹¹ Ca urmare a tăierilor ilegale de vegetație forestieră, aproape toată masa lemnoasă care putea fi exploatată într-un singur district al parcului a dispărut între anii 2002 și 2011.³¹² În 2002, inginerii silvici din cadrul Romsilva au calculat un stoc total de 257.000 de m³ de masă lemnoasă în interiorul sectorului de pădure și au autorizat recoltarea a 20.000 de m³ în următorii zece ani.³¹³ În schimb, o estimare efectuată în 2012 arată că pe terenul respectiv mai putea fi găsită o cantitate de numai 35.000 m³ de masă lemnoasă. Inspectorii au concluzionat că nu exista nicio explicație rezonabilă pentru faptul că oficialii Romsilva au ignorat o astfel de pagubă enormă, totalizând 201.379 m³ de material lemnos tăiat ilegal.³¹⁴

Tăieri ilegale de arbori în Corbu

Ecostorm

În 2014, procurorii anticorupție din România au deschis un dosar în care sunt cercetate numeroase persoane din orașul Rădăuți, aflat în județul Suceava, lângă frontiera cu Ucraina.²⁹⁴ Aceste persoane, printre care se numără judecători, oficiali ai municipalității, ofițeri de poliție, avocați și procurori, sunt acuzate de fapte de corupție în orchestrarea unei retrocedări ilegale de teren la marginea orașului Rădăuți. Terenul respectiv a fost vândut imediat după retrocedare companiei Schweighofer, care a construit pe el o fabrică de cherestea.²⁹⁵

Procurorii au pus sub acuzare un om de afaceri local, Constantin-Gavril Babiuc, pentru 69 de infracțiuni, printre care mită, șantaj și înșelăciune, săvârșite în scopul de a obține 42 de hectare de teren în 2005, pe care le-a vândut apoi companiei Schweighofer.²⁹⁶ Documentele aflate la dosar arată că Babiuc lucra în numele companiei austriece, care deschisese prima sa fabrică de cherestea din România în orașul Sebeș în 2003.²⁹⁷ Babiuc a întâmpinat dificultăți în achiziționarea mai multor parcele din suprafața de 42 de hectare, din cauza numeroaselor cazuri de retrocedare incomplete. Procurorii susțin că Babiuc, sub presiunea investitorului austriac, a mituit un judecător și alți oficiali pentru a falsifica actele necesare în vederea obținerii terenului.²⁹⁸ Potrivit documentelor aflate la dosar, Babiuc a vândut acest teren companiei austriece, atât direct cât și prin intermediul "S.C. (...) EMPIRE SRL", pentru suma totală de 100.000 euro.²⁹⁹

În cazul în care curtea decide că terenul a fost într-adevăr retrocedat ilegal, Schweighofer ar putea să piardă proprietatea asupra terenului și să demoleze fabrica de cherestea.

CAPITOLUL 3.3 METODA 3: ACHIZIȚII DIN PARCURIILE NATURALE

Schweighofer a susținut întotdeauna că nu achiziționează masă lemnoasă provenită din parcurile naționale.³⁰⁰ Cu toate acestea, EIA a descoperit că oficialii Schweighofer au acceptat lemn din

parcurile naționale cu bună știință, cel puțin până la începutul anului 2015.³⁰¹ Informațiile desprinse din vizitele pe teren, interviurile cu foști și actuali angajați ai Schweighofer, precum și din cazurile în care au fost urmărite camioane încărcate cu material lemnos confirmă faptul că Schweighofer a recepționat cantități semnificative de material lemnos provenit din parcurile naționale.³⁰² În plus, Schweighofer a cumpărat atât suprafețe de teren cât și lemn provenit din retrocedări ilegale și din zone care inițial se aflau în perimetrul parcurilor naționale (vezi Cazul #9 Kendeffy, pg. 21; Cazul #11, Retezat, pg. 22; Cazul #12, Sămbăta, pg. 23).³⁰³

Așa cum am arătat mai sus, în Capitolul 1.3, Romsilva este o companie cu capital de stat care administrează pădurile proprietate publică din România, inclusiv parcurile naționale și naturale. Ca urmare a faptului că permite tăieri de lemn la nivel extins în aceste parcuri, compania încasează profituri semnificative, estimate la aproximativ 15,5 milioane de euro pe an.³⁰⁴ Mandatul principal al Romsilva este unul comercial — administrarea exploatarei masei lemnoase în pădurile statului român, companiei lipsindu-i concentrarea pe aspectele de conservare.³⁰⁵ Într-adevăr, în 2011, un raport al Băncii Mondiale cu privire la administrarea pădurilor din România recomandă un "moratoriu asupra numirilor politice la toate nivelurile în cadrul Romsilva."³⁰⁶

Rezultatul este că administrarea parcurilor a avut de suferit. O problemă cheie în parcurile naționale și naturale din România este structura zonării interioare. În majoritatea parcurilor, mai puțin de jumătate din terenurile împădurite sunt clasificate ca zone cu protecție strictă sau integrală,³⁰⁷ unde este interzisă tăierea lemnului, cu excepția cazurilor cum ar fi infestarea cu gândaci de scoarță.³⁰⁸ În majoritatea situațiilor, aceste zone cu regim strict sunt împrăștiate sub forma unor mici loturi pe întreaga suprafață a parcurilor. Gолurile dintre aceste arii în care tăierea copacilor este interzisă sunt reprezentate de așa-zisele zone de "conservare durabilă" sau "dezvoltare durabilă" unde

exploatarea comercială a lemnului este permisă.³⁰⁹ În numeroase cazuri, zonele cu regimul de protecție cel mai strict se află la marginea parcului, fără nicio zonă tampon, ceea ce le face extrem de vulnerabile la alte amenințări naturale sau umane.³¹⁰

Mandatul comercial al Romsilva combinat cu reglementările insuficiente privind zonarea duc la tăierea a sute de mii de metri cubi de masă lemnoasă în parcurile naționale și naturale ale României (vezi Capitolul 1.3 de mai sus). Mare parte din acest lemn este obținută ilegal, prin încălcarea reglementărilor privind recoltarea (vezi cazurile de mai jos). Responsabilitatea pentru aceste tăieri ilegale o poartă nu numai companiile care încalcă aceste reguli, ci și Romsilva împreună cu companiile care stimulează acest tip de exploatare prin cererea tot mai mare de material lemnos.

Cazul #11: Tăierile ilegale de arbori în Parcul Național Retezat, ultimul peisaj forestier intact din Europa, conduc la Schweighofer

Ultimul peisaj forestier intact (PFI) din Europa în afara Scandinaviei se află în Munții Retezat, acoperind, în total, o suprafață de 97.000 de hectare.³¹⁵ În centrul său se află parcurile naționale Retezat și Domogled. Începând de la căderea regimului comunist în 1989, tăierile ilegale de arbori, ca și cele autorizate, dar nesustenabile, au decimat zona de pădure a parcului, transformând-o practic într-o concesie pentru exploatarea lemnului. (vezi FOTO: Tăieri rase în Domogled).³¹⁶

În 2011, în urma unor proteste ale biologilor și a mediatizării tăierilor ilegale de lemn excesive din zona Râu Șeș a Parcului Național Retezat, Academia Română a desfășurat un studiu în profunzime al practicilor de tăiere a copacilor în această zonă.³¹⁷ Raportul Academiei a relatat despre tăierea ilegală a arborilor sănătoși sub acoperirea autorizațiilor pentru tăieri de igienă și despre administratorii Romsilva și pădurarii care au lăsat intenționat buștenii putreziți în pădure pentru a determina răspândirea infestațiilor cu gândaci de scoarță, pentru a obține și mai multe autorizații de tăieri de igienă.³¹⁸ Autorii raportului au subliniat în mod special faptul că pădurarii au marcat pentru tăiere cei mai valoroși arbori, fără să ia în considerare aspectele privind conservarea pădurii.³¹⁹ Investigațiile media de la momentul respectiv au dezvăluit că materialul lemnos a fost trimis companiei Schweighofer și altor societăți comerciale.³²⁰

Agent de pază al Holzindustrie Achweighofer blochează drumul echipei Agent Green la porțile companiei

Agent Green

Tăieri rase în Parcul Național Domogled

Agent Green

În urma publicării raportului Academiei Române, Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor a oprit toate tăierile din zona Râul Seș și a conceput un nou plan de management pentru întregul parc, prin care zona Râul Seș devenea zonă de protecție integrală.³²¹ Cu toate acestea, în următorii doi ani, noul ministru al Mediului a refuzat să semneze planul de management și să-l pună în aplicare, în schimb, cu numai câteva zile înainte de a părăsi postul, a autorizat Romsilva să exploateze din nou arboretul din zona Râul Seș.³²² În 2014, trei companii au recoltat 10.000 m³ de masă lemnoasă din parcul național, folosindu-se din nou de autorizații pentru tăieri de igienă.³²³ Înregistrările fiscale din România arată că în 2014, Schweighofer a cumpărat material lemnos în valoare de 500.000 de euro de la aceste trei companii.³²⁴

Reprezentanții unui ONG din România, Agent Green, s-au deplasat în zona Râul Seș din Parcul Național Retezat în noiembrie 2014 și au descoperit lucrătorii unei societăți de exploatare a masei lemnoase în timp ce tăiau arbori ilegal. Echipa Agent Green a urmărit unul dintre camioanele încărcate cu bușteni până la poarta fabricii Schweighofer din Sebeș. Ulterior, aceștia au accesat noul sistem prin care cetățenii pot verifica legalitatea oricărui transport material lemnos în România pentru a vedea dacă încărcătura camionului era înregistrată în Sistemul de Urmărire a Materialului Lemnos SUMAL. Ei au descoperit că încărcătura camionului “apărea ca ilegală” în sistemul SUMAL; cu toate acestea, la poarta companiei, reprezentanții Agent Green au fost atacați cu spray cu piper și bătăuți de gardienii Schweighofer în timp ce încercau să filmeze

camionul cu lemn de proveniență ilegală intrând pe poarta fabricii. Câteva săptămâni mai târziu, o anchetă a Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor a confirmat faptul că respectiva societate se făcea vinovată de numeroase încălcări ale legislației privind exploatarea lemnului.³²⁵

Cazul #12: Valea Sâmbetei: Utilizarea abuzivă a autorizațiilor pentru tăieri de igienă de către un furnizor al Schweighofer într-o arie protejată

În 2014, investigatorii au filmat tăieri rase în interiorul pădurii din pitoreasca Vale a Sâmbetei din Munții Făgăraș, parte a unei arii protejate Natura 2000. În această zonă a fost construit un funicular pentru transportul masei lemnoase de-a lungul muntelui de la mari înălțimi și s-au raportat infestări cu gândaci de scoarță.³²⁶ Potrivit reglementărilor silvice din România, căile de acces printre copacii sănătoși nu pot depăși șase metri în diametru.³²⁷ Cu toate acestea, în acest caz, poteca defrișată atinge o lățime de 25 metri, tăierile care depășeau limita admisă fiind ilegale.

Ulterior, la sediul administrației zonei protejate, investigatorii au filmat documente care arătau că autorizațiile de exploatare a masei lemnoase expiraseră cu trei luni în urmă.³²⁸ De asemenea, ocolul silvic a confirmat faptul că culoarul trasat prin mijlocul ariei protejate era ilegal din cauza lățimii excesive.³²⁹ Funicularul traversează Parcela 44A, care în planul de management figurează ca zonă protejată din categoria 1.2.A; cu alte cuvinte, păduri așezate pe pante înclinate într-un unghi mai mare de 30 de grade și predispuse la eroziune.³³⁰

Imagini ale zonei surprinse din satelit arată că între 2012 și 2014, s-au efectuat tăieri rase pe o suprafață largă chiar pe creasta muntelui. Potrivit unui expert în silvicultură consultat de investigatori, planul de management așează zona de altitudine în categoria “T Igienă” (tăieri de igienă) ceea ce înseamnă că numai un număr mic de arbori pot fi tăiați, cu excepția cazului în care arborii depășesc vârsta de 110 ani —prevăzută pentru recoltare.³³¹ Amenajamentul silvic pentru acest lot de pădure arată că vârsta arboretului este de 90 de ani, sugerând o tăiere rasă prematură și ilegală.³³² Chiar dacă infestarea cu gândaci de scoarță poate fi luată în considerare pentru o parte a tăierilor, practica obișnuită este să tai doar copacii infestați, o astfel de motivație neputând justifica o tăiere rasă, potrivit expertului.³³³

Oficialii ocolului silvic local au confirmat că este o practică comună a companiilor să încalce condițiile tăierilor de igienă și au precizat că Mesar SRL, compania responsabilă de tăierile respective, a fost amendată anterior pentru tăieri ilegale într-o altă zonă.³³⁴ În timpul discuțiilor, oficialii Mesar SRL au indicat compania Schweighofer drept beneficiar final al materialului lemnos.³³⁵ Potrivit înregistrărilor fiscale, Mesar SRL a furnizat companiei Schweighofer aproximativ 500 m³ în 2014.³³⁶

CLIEŢII PRINCIPALI DIN EUROPA AI COMPANIEI SCHWEIGHOFER

United Kingdom **€0.2 M**

GA Imports Ltd	€140,000
Stairways Midlands LTD	€20,000

Spain **€0.2 M**

Manufacturas Nicolas, S.L.	€111,839
Amargos SLU	€72,639
Madergold S.L.	€21,015

Austria **€58.6 M**

Genol GmbH & Co KG	€7,900,000
Drauholz GmbH	€7,400,000
Papierholz Austria GmbH	€6,800,000
Holzindustrie Schweighofer	€6,300,000
Essmeister GmbH & Co KG	€4,800,000

France **€3.7 M**

Active Trading S.A.	€2,000,000
Gascogne Bois	€500,000
PG Distribution SARL	€400,000

Germany **€2.5 M**

Classen Holz Kontor GmbH	€700,000
Klenk Holz AG	€400,000
Bauhaus GmbH & Co KG	€400,000

Italy **€4.1 M**

Pircher Oberland SpA	€2,500,000
Genol GmbH & Co KG	€1,300,000
Ecogest SRL	€100,000

Country totals

Austria	€58,630,000
Slovenia	€9,980,000
Bulgaria	€5,100,000
Czech Republic	€4,580,000
Italy	€4,090,000
France	€3,670,000
Hungary	€2,960,000
Greece	€2,810,000
Germany	€2,490,000
Slovakia	€1,760,000
Switzerland	€570,000
Poland	€470,000
Sweden	€460,000
Portugal	€360,000
Netherlands	€330,000
Croatia	€330,000
Spain	€230,000
Belgium	€180,000
United Kingdom	€160,000
Cyprus	€20,000
Estonia	€18,000
Luxemburg	€2,000

no data

Slovenia	€10.0 M
Drauholz GmbH	€4,400,000
Genol GmbH & Co KG	€3,000,000
Habersatter & Wieser Holzhandel OHG	€1,400,000

Czech Republic	€4.6 M
Klaus Timber PLC	€1,400,000
Pilous spol s.r.o.	€1,100,000
Demos Trade	€600,000

Bulgaria	€5.1 M
MOMA LTD	€1,400,000
Bulles Group LTD	€1,100,000
Ecotrade Bulgaria LTD	€1,000,000

PARTEA A 4-A: CLIENȚII EUROPENI AI SCHWEIGHOFER

Public Domain

CAPITOLUL 4.1: EXPORTURILE SCHWEIGHOFER ÎN EUROPA

Înregistrările fiscale obținute de EIA indică faptul că în 2014, majoritatea vânzărilor companiei Schweighofer în Europa, peste 60%, a constat în biomasa – peleți, brichete și talaș.³³⁷ Tabelul Vânzările Schweighofer România către cei mai importanți 25 de clienți din UE în 2014, pg. 27, înfățișează principalii cumpărători ai Schweighofer. Cei mai importanți clienți ai Schweighofer din Europa sunt companii

ce comercializează biomasa, cum ar fi firmele austriece Genil și Drauholz, furnizori principali de peleți din lemn în Austria, Italia, Republica Cehă și Slovenia.³³⁸ De asemenea, Schweighofer comercializează proprii peleți și brichete în Europa, fie în nume propriu, fie sub brandul companiei, “Golden Pellets.”³³⁹ Așa cum se poate vedea în Figura Clienții europeni ai Schweighofer, pg. 24-25, produsele Schweighofer se pot găsi în aproape toate țările din Uniunea Europeană.

Schweighofer deține cinci fabrici mari în România – trei fabrici de cherestea și două centre de prelucrare (vezi graficul Operațiuni ale Schweighofer în România, pg. 12).³⁴⁰ Compania fabrică produse semifinite cum ar fi panouri laminate, panouri înclate și panel. Resturile rezultate din această producție sunt transformate în peleți din lemn, brichete și talaș. Aceste produse sunt exportate în principal în Europa, fiind vândute către fabricile de plăci fibrolemnoase Kronospan și Egger, alte două companii austriece de prelucrare a lemnului prezente în România, sau arse

LEGĂTURILE COMPANIEI KINGFISHER ÎN ROMÂNIA

Bricostore, un lanț de magazine de tip DIY de pe piața românească, a fost un client semnificativ al Holzindustrie Schweighofer în anul 2014.³⁴⁶ Bricostore România a fost în 2014 al 20-lea cel mai important cumpărător din UE și al 12-lea cel mai important cumpărător din România, achiziționând produse din lemn în valoare de cel puțin 2,4 milioane de euro.³⁴⁷ O mare companie britanică, Kingfisher (KGF:LSE), este unicul proprietar al lanțului de 15 magazine Bricostore din România, pe care l-a cumpărat de la o companie franceză pe 31 mai, 2013, la prețul de 63 milioane GBP.³⁴⁸ Kingfisher este în proces de a incorpora Bricostore în brandul său, Brico Depot, activ în Franța, Spania și Portugalia, care “se adresează profesioniștilor comerțului și clienților cu experiență.”³⁴⁹ Potrivit site-ului web al companiei, Kingfisher deține 5% din cota de piață a sectorului de amenajări interioare din întreaga Europă.³⁵⁰

Directorii companiei de la cel mai înalt nivel sunt implicați în dezvoltarea operațiunilor Kingfisher în România. În 2008, Kingfisher l-a desemnat pe unul dintre veteranii companiei, Philippe Tible, în funcția de CEO al brandurilor franțuzești Brico Depot și Castorama,³⁵¹ acesta preluând ulterior și administrarea magazinelor Brico Depot din România și din alte țări.³⁵² În perioada 2012 – 2014, când se afla la conducerea brandurilor Brico Depot și Castorama, domnul Tible a fost și membru în consiliul de administrație al companiei.³⁵³ Acesta a lucrat în total 11 ani la Kingfisher, iar în 2013/2014 a încasat un salariu de 509.300 GBP și a primit un bonus în valoare de 297.600 GBP, mai mare cu 9%

decât în anul precedent (mai mult decât oricare alt director), chiar în perioada în care compania își extindea operațiunile în România.³⁵⁴ În anunțul plecării sale de la Kingfisher în raportul anual 2014/2015, compania a pus pe seama domnului Tible alcătuirea unei “echipe de management de primă clasă” pentru companie, inclusiv în Europa de Est.³⁵⁵ Printre alți directori de nivel superior ai brandului Brico Depot se numără Alain Souillard, CEO al brandului Brico Depot International, și Marc Tenart, director financiar al brandurilor Castorama și Brico Depot.³⁵⁶

Potrivit documentelor companiei Kingfisher pentru anul fiscal 2014-2015, cea mai recentă întâlnire a board-ului peste hotare, în Lille, Franța, a inclus și o analiză a brandului Brico Depot, care “a avut în vedere operațiunile comerciale Brico Depot din Portugalia, România și Spania,”³⁵⁷ iar în final s-a decis realizarea unor “analize de profunzime pentru două dintre piețele noi ale grupului, din România și Germania.”³⁵⁸

Procesul de extindere al Kingfisher către noi piețe și de eliminare din lanțul de aprovizionare al surselor de material lemnos care presupun riscuri mari este descris în detaliu în documentele companiei, care fac referire la “tradiția companiei de a fi lider în sustenabilitate” în combinație cu “dimensiunea și capacitatea de aprovizionare internațională” ca parte a “contribuției unice” a companiei la industria din care face parte.³⁵⁹ Kingfisher descrie procesul prin care își stabilește ținte de sustenabilitate, cum ar fi bilanțul anual al fiecăreia dintre “companiile funcționale” sau subsidiare, cu rapoarte

lunare care descriu progresul făcut în vederea atingerii țărilor respective.³⁶⁰ Într-adevăr, în anul fiscal 2013-2014, compania a primit prezentări ale operațiunilor și procedurilor de control din partea directorilor subsidiare sale din România: Bricostore România care include 15 magazine Brico Depot.³⁶¹ Kingfisher publică anual un procent al masei lemnoase (ca volum) utilizată în produsele sale pe care îl declară ca fiind obținut din surse responsabile: 87% în 2013/2014 și 89% în 2012/2013.³⁶² Totuși, în ciuda existenței unor politici ale companiei cum ar fi programul de asigurare a sustenabilității “Net Positive”, grupul Kingfisher, prin compania Bricostore din România, s-a aprovizionat cu cantități mari de produse din lemn rezultate din operațiunile Schweighofer în România,³⁶³ o companie care admite³⁶⁴ că ilegalitățile și corupția sunt răspândite în întregul sector forestier al țării și ale cărei practici de aprovizionare încurajează încălcarea legii.³⁶⁵

Kingfisher a deținut și 21% din Hornbach, un magazin german de bricolaj și amenajări interioare, până în martie 2014.³⁶⁶ Companiile din cadrul Schweighofer au aprovizionat compania Hornbach de-a lungul anului 2014. Hornbach a achiziționat de la Schweighofer bunuri și servicii în valoare de 3,3 milioane euro, devenind astfel în 2014 al 12-lea cel mai mare client din Europa al Schweighofer.³⁶⁷ De-a lungul anului 2014, Kingfisher a vândut acțiunile pe care le deținea la Hornbach pentru “aproximativ 195 milioane [GBP]”.³⁶⁸

Vânzările Schweighofer România către cei mai importanți 25 de clienți din UE în 2014

	1	Holzindustrie Schweighofer	€20.7 M	 	
	2	EGGER Romania SRL	€12.6 M		Producător de materiale de construcție, mobilă și parchet cu sediul central în Austria.
	3	Genol GmbH & Co KG	€12.1 M	 	Companie din Austria specializată în producția de biomasă, inclusiv peleți din lemn.
	4	Drauholz GmbH	€12 M	 	Distribuitor de peleți din lemn din Austria.
	5	Enel Energie SA	€9.9 M		Furnizor de energie electrică din România, la care sunt acționari guvernul român și cel italian.
	6	Kronospan Romania SRL	€8.1 M		Producător și distribuitor important de panouri din lemn cu sediul central în Austria, având peste 40 de centre de producție.
	7	Papierholz Austria GmbH	€6.8 M		Producător de hârtie și ambalaje din Austria.
	8	Bioenergy Suceava SRL	€6.3 M		Companie energetică din Suceava, România.
	9	Essmeister GesmbH & Co KG	€4.8 M		Furnizor de peleți din lemn din Austria.
	10	Dedeman SRL	€4.6 M		Magazin tip DIY din România specializat în bricolaj și materiale de construcție.
	11	Tinmar-Ind SA	€3.9 M		Furnizor de energie electrică din București, România.
	12	Hornbach Baumarkt AG	€3.9 M	 	Laț de magazin tip DIY din Germania specializat în amenajări interioare și bricolaj.
	13	Habersatter & Wieser Holzhandel OHG	€3.3 M	 	Furnizor de peleți din lemn și materiale de construcție din Austria.
	14	Spar Austria	€3.3 M		Laț de supermarketuri din Austria.
	15	Kastamonu Romania SA	€3.2 M		Subsidiara românească a companiei turcești din industria lemnului, Kastamonu Entegre, care produce chereștea și placaj.
	16	Bio Electrica Transilvania SRL (owned by Schweighofer Group)	€3 M		Producător de energie electrică deținut de Schweighofer România, cu sediul în Rădăuți, România.
	17	KLH Massivholz GmbH	€2.8 M		Producător de panouri din lemn CLT din Austria, parte a Johann Offner Group.
	18	Mobilaiud SRL	€2.8 M		Producător de mobilă de grădină din județul Alba, România.
	19	Pircher Oberland SpA	€2.5 M		Laț de magazine tip DIY din Italia, specializat în bricolaj și amenajări interioare.
	20	Bricostore Romania SA	€2.5 M		Subsidiara românească a companiei britanice Kingfisher, parte a lanțului de magazine tip DIY Brico Depot.
	21	HS Holzexport Schuster GmbH	€2.4 M		Producător de peleți din lemn și chereștea din Austria.
	22	JAF Group / Holver (RO)	€2.4 M	 	Producător și comerciant de materiale lemnoase din Austria.
	23	BauMax	€2.4 M	 	Laț de magazine tip DIY din Austria care oferă produse pentru amenajări interioare.
	24	Sea Star Company SRL	€2.3 M		Companie de comercializare a lemnului din România.
	25	Active Trading S.A.	€2 M		Companie de comercializare a lemnului din Franța, prezentă în Olanda, Belgia, Franța și Spania, având centre de producție în China și Brazilia.

Romanian tax records, 2014

Camion care afișează publicitate la panourile din lemn produse de Schweighofer

În centralele grupului Schweighofer pentru a produce energie, o parte fiind vândută în sistemul național energetic al României.³⁴¹

O proporție semnificativă din veniturile totale ale Schweighofer vin din vânzările companiei pe piața internă românească — produsele comercializate constau în resturi de lemn vândute către Kronospan și Egger, pelete și alte produse pentru magazinele de tip DIY (bricolaj) din România, precum și electricitate vândută în sistemul național energetic.³⁴² Mulți dintre cumpărătorii din România sunt însă companii vest-europene, cum ar fi gigantul bricolajului Hornbach (Germania), Baumax (Austria/Germania) și Bricostore (deținut de compania Kingfisher din Marea Britanie).³⁴³

În afara UE, exporturile principale ale Schweighofer în 2014 au constat aproape în întregime din cherestea din pin și molid (89% din greutate), urmată de cherestea laminată (11%) și mai puțin de 1% alte produse.³⁴⁴ Aceste cifre arată cu claritate dimensiunea la care operează Schweighofer pentru a transforma pădurile României în produse semifinite. Fostul ministru al Mediului, Doina Pană, a estimat că în sectorul întreprinderilor mici și mijlocii din industria lemnului românească s-au desființat 50.000 de locuri de muncă de la venirea Schweighofer în România.³⁴⁵

CAPITOLUL 4.2: REGLEMENTĂRILE UNIUNII EUROPENE PRIVIND MATERIALUL LEMNOS

În 2013, în UE a intrat în vigoare o nouă lege, al cărei scop este combaterea unei probleme răspândite în întreaga lume: exploatarea forestieră ilegală și comerțul cu material lemnos. Regulamentul UE privind exploatarea lemnului (EUTR — EU Timber Regulation) prevede că toată producția de material lemnos și produse din lemn de pe piața europeană trebuie să aibă proveniență legală și să fie comercializată legal, în conformitate cu toate legile și reglementările relevante de-a lungul lanțului de aprovizionare. Fiecare stat membru UE are autoritatea de a acționa împotriva companiilor care încalcă această lege comercializând material lemnos din surse ilegale.³⁸⁵

Potrivit EUTR, cea mai mare parte a sarcinii cade pe umerii „operatorului”, adică persoana sau compania care plasează inițial lemnul sau produsul din lemn obținut ilegal pe piața UE. În cazul importurilor, prima verigă este de regulă cumpărătorul, cel care este primul beneficiar al produsului. În cazul materialului lemnos recoltat în interiorul UE, prima verigă ar fi compania care recoltează efectiv lemnul. Orice alte companii plasate mai jos pe lanțul de aprovizionare sunt considerate a fi „comercianți” și prin urmare au mai puține obligații de a asigura legalitatea propriilor produse.³⁸⁶

Operatorilor (prima verigă) li se interzice să introducă material lemnos de proveniență ilegală pe piața UE, aceștia fiind obligați să implementeze un sistem „due diligence” de-a lungul lanțului de aprovizionare pentru a se asigura că produsele din material lemnos pe care le achiziționează sunt obținute și comercializate conform legii.³⁸⁷ Comercianții au responsabilitatea de a se „abține de la măsuri care ar putea periclita obiectivele Regulamentului”³⁸⁸ și sunt obligați să păstreze datele privind produsele din lemn achiziționate pe o perioadă de cinci ani.³⁸⁹ Dacă se descoperă masă lemnoasă de proveniență ilegală în posesia unui comerciant, lemnul respectiv sau orice produs finit fabricat din acesta poate fi confiscat, în funcție de legislația de implementare a fiecărui stat membru.³⁹⁰

În cazurile în care chiar subsidiarele Schweighofer au tăiat materialul lemnos sau în cazul în care l-a importat din Belarus sau Ucraina — în jur de 800.000 m³ în 2014³⁹¹ — compania poate fi considerată a fi operator (prima verigă), fiind responsabil în întregime de asigurarea legalității surselor de aprovizionare.³⁹² În cazul a mai mult de 98% din materialul lemnos românesc, pe care Schweighofer îl achiziționează de la alți furnizori, compania poate fi considerată comerciant.³⁹³

În condițiile în care în fabricile de cherestea ale Schweighofer s-a descoperit în mai multe rânduri material lemnos de proveniență ilegală, guvernul României are autoritatea, dată de EUTR și de legislația națională, de a confisca atât materialul lemnos cât și orice produse fabricate din acesta.³⁹⁴ În plus, guvernul României are dreptul de a solicita informații complete privind vânzările și achizițiile de la orice potențial furnizor de masă lemnoasă al Schweighofer.³⁹⁵ De asemenea, alte state UE au autoritatea

de a solicita informații despre achiziția și vânzarea oricăror produse ale Schweighofer cumpărate de alte companii (vezi lista principalilor clienți europeni ai Schweighofer, pg. 27).³⁹⁶ În conformitate cu legislația implementată de fiecare țară, aceste companii ar putea fi amendate pentru nerespectarea cerințelor privind raportarea.³⁹⁷

Potrivit EUTR, anumite state membre, în conformitate cu legislația implementată, au dreptul de a confisca orice produs Schweighofer contaminat cu material lemnos de proveniență ilegală, pentru a se asigura că aceste produse sunt eliminate de pe piață și sunt „utilizate sau înlăturate numai în interes public”.³⁹⁸ În practică, reglementările de implementare a EUTR sunt slabe în ceea ce privește pe comercianți, iar majorității dacă nu chiar tuturor guvernelor le lipsește, în prezent, autoritatea de a confisca.³⁹⁹

Grosul responsabilităților conform EUTR cade pe umerii operatorilor (prima verigă), aceștia fiind responsabili de implementarea sistemului „due diligence” în scopul evitării achizițiilor de material lemnos de proveniență ilegală și riscând sancțiuni severe pentru încălcarea legii, cum ar fi amenzi sau pedepse cu închisoarea.⁴⁰⁰ CEO-ul Schweighofer consideră că, în condițiile în care compania sa nu este „prima verigă” pentru materialul lemnos românesc, legile europene nu i se aplică.⁴⁰¹ Deși Gerald Schweighofer este conștient de riscurile din sectorul forestier românesc, compania sa insistă în mod repetat că solicitarea de documente din partea furnizorilor o exonerează de orice altă responsabilitate legală, în ciuda faptului că însuși CEO-ul admite utilizarea documentelor false în România.⁴⁰²

În cazul companiei Schweighofer din România, EUTR se confruntă cu un test critic, de a dovedi că poate servi scopului său inițial, acela de a preveni comercializarea materialului lemnos de proveniență ilegală pe piețele europene — chiar și în cazul în care materialul lemnos respectiv provine din interiorul UE. Eșecul de a acționa într-un astfel de caz extrem de încurajare a achiziționării flagrante a materialului lemnos de proveniență ilegală ar pune în evidență o fisură critică în abilitatea EUTR de a preveni tăierile ilegale de material lemnos în propria curte.

CAPITOLUL 4.3: CERTIFICĂRILE VOLUNTARE: NICIO GARANȚIE DE LEGALITATE

Apărarea principală a Schweighofer împotriva dovezilor privind activitățile sale ilegale a constat în faptul că societatea a obținut certificate din partea Programului pentru asigurarea certificărilor forestiere (Programme for Endorsement of Forest Certification — PEFC) și Consiliului de Administrare a Pădurilor (Forest Stewardship Council — FSC).⁴⁰³ Astfel de susțineri denaturează esența acestor certificate. Scopul certificării lanțului de custodie (CoC — Chain of Custody) este să ateste că atât comercianții de material lemnos cât și producătorii care achiziționează lemn din păduri certificate ca fiind administrate sustenabil au stabilit proceduri prin care să mențină acest lemn separat de orice alt material lemnos ne-certificat. Potrivit certificatului CoC al FSC, companiile participante pot solicita certificat FSC pentru produsele lor numai dacă materialul brut provine din păduri care dețin certificatul FSC privind administrarea sustenabilă.⁴⁰⁴ Pe de

BIOMASĂ ȘI PELEȚI DIN LEMN PE PIAȚA EUROPEANĂ

Comisia Europeană se așteaptă ca biomasa să fie un contribuitor cheie la atingerea țintei UE privind consumul de energie regenerabilă până în 2020 și anticipează că în perioada 2012 – 20120, consumul de biomasa va înregistra o creștere de 41%, de la 99 milioane tone echivalent petrol (TEP) la 139,5 TEP.³⁶⁹ Politicile Uniunii Europene definesc biomasa ca fiind "partea biodegradabilă a produselor, deșeurilor și reziduurilor de origine biologică din agricultură, silvicultură și industriile conexe, inclusiv piscicultură și acvacultură, precum și partea biodegradabilă a deșeurilor industriale și menajere".³⁷⁰

Cea mai mare parte a biomasei utilizate pentru încălzire și electricitate are la bază lemnul, trei sferturi din această cantitate fiind obținută direct din pădure.³⁷¹ Sursele de biomasa ar putea include lemnul din pădure (trunchi, resturi etc.) și lemnul din alte surse decât pădurea (industrial, copaci ornamentali, deșeuri), care poate fi sub formă de aşchii sau peleți.³⁷²

Subvențiile pentru bioenergie determină o creștere constantă a cererii de lemn la nivelul UE, care se estimează că va depăși rezervele interne înainte de 2020.³⁷³ În comparație cu 2006, statele membre ale UE anticipează o creștere a producției interne de masă lemnoasă până la 95 milioane m³ în 2020. Se estimează că, până în același an, lemnul importat sub formă de

peleți și talaș va reprezenta 15% din rezerva de bioenergie.³⁷⁴ Astăzi, Regatul Unit al Marii Britanii este deja cel mai mare consumator de peleți de lemn din lume (5 TEP în 2014), urmat de Italia, Suedia, Danemarca și Germania.³⁷⁵

Cererea crescută de biomasa lemnoasă ar putea determina o presiune mai mare asupra pădurilor din Europa precum și asupra pădurilor din întreaga lume. Agenția Europeană de Mediu avertizează în raportul său, Starea naturii în UE: Rezultate ale raportărilor în conformitate cu directivele privind natura 2007 – 2012 (2015), că intensificarea exploatării pentru a acoperi cererea de biomasa pune presiune pe administrația pădurilor.³⁷⁶ Deocamdată, statele membre UE nu sunt obligate să țină seama de nicio condiție privind sustenabilitatea în ceea ce privește aprovizionarea și utilizarea biomasei în electricitate, încălzire și răcire.³⁷⁷

UE nu este doar cel mai mare consumator de peleți din lemn din lume, fiind responsabilă de 75% din consumul mondial, dar și cel mai mare producător din lume, asigurând 50% din producția mondială.³⁷⁸ În Uniunea Europeană, Austria este al 4-lea cel mai mare producător de peleți din lemn (după Germania, Suedia și Letonia).³⁷⁹ Mulți dintre producătorii de peleți din lemn din UE sunt membri ai Consiliului European al Peleților, o organizație

umbrelă care reprezintă interesele sectorului peleților de lemn din Europa.³⁸⁰ Industria și-a creat voluntar propriul certificat de calitate al peleților, ENplus, menit să crească standardele de calitate ale combustiei și să scadă nivelul emisiilor de carbon.³⁸¹ Cu toate acestea, singura cerință privind aprovizionarea pentru producătorii certificați ENplus este documentația privind originea și procentul de material lemnos certificat de FSC, PEFC sau de alte sisteme de management forestier.³⁸² Eticheta ENplus este folosită de Schweighofer România și poate fi văzută pe sacii cu peleți ai companiei.³⁸³ Scopul certificatului ENplus este să crească standardele eficienței energetice, însă acesta nu ia în seamă aproape deloc alte efecte distrugătoare pe care utilizarea peleților din lemn le are asupra climei – cum ar fi despăduririle sau emisiile de carbon generate de exploatarea lemnului în vederea obținerii peleților.³⁸⁴

Așa cum se arată în acest raport, cererea crescută de biomasa este direct asociată cu despăduririle din Europa și este un stimulente cheie pentru tăierile ilegale din pădurile României.

altă parte, PEFC susține că sistemul său de certificare CoC asigură legalitatea tuturor achizițiilor de material lemnos ale companiei participante, indiferent dacă lemnul provine sau nu din păduri certificate ca fiind administrate sustenabil, deși se bazează exclusiv pe documentele puse la dispoziție de furnizori.⁴⁰⁵ În plus, numeroasele achiziții de material lemnos proveniență ilegală ale Schweighofer, inclusiv material lemnos recoltat de pe terenuri dobândite ilegal, încalcă "principiul de asociere" al FSC, care interzice deținătorilor de certificate FSC să se aprovizioneze material lemnos din surse ilegale, ceea ce invalidează susținerile Schweighofer potrivit cărora masa lemnoasă folosită de companie este legală deoarece este certificată FSC.⁴⁰⁶

PEFC: Standarde șubrede și verificări neglijente

Schweighofer a obținut certificarea lanțului de custodie (CoC) din partea PEFC pentru operațiunile companiei din Austria și România în mai 2014.⁴⁰⁷ Potrivit site-ului web al Schweighofer, "acest sistem garantează că niciun buștean provenit din tăieri ilegale nu este procesat și comercializat pe piață".⁴⁰⁸

Condițiile de acordare a certificatului CoC al PEFC nu presupun garanții nici măcar că materialul lemnos provine din surse legale, fără să mai punem la socoteală și sustenabilitatea. Standardul respectiv nu exclude complet materialul lemnos de proveniență ilegală, ci doar obligă companiile să "minimizeze riscurile".⁴⁰⁹ Standardul CoC al PEFC include un sistem "due diligence" (DDS), care "se bazează pe informații puse la dispoziție de furnizor".⁴¹⁰ Printre datele pe care furnizorul trebuie să le ofere pentru a îndeplini cerințele acestui sistem "due diligence" se numără informații de bază cum ar fi tipul materialului lemnos, denumirea speciei și a țării din care provine, iar "în cazul în care este aplicabil", județul și/sau autorizația de ex.⁴¹¹

Potrivit standardului PEFC, organizațiile trebuie să efectueze și estimări ale riscului pentru a determina probabilitatea achiziționării de material lemnos din surse controversate (inclusiv ilegale). Dacă materialul lemnos este clasificat ca provenind dintr-o zonă de risc ridicat, pot fi solicitate verificări pe teren la furnizor.⁴¹² Printre indicatorii de risc ridicat pot fi un Indice de Percepție a Corupției (IPC) mai mic de 50 sau proveniența din țări sau regiuni cunoscute pentru nivelul scăzut al administrației sau al aplicării legii.⁴¹³ În această categorie intră atât România, cât și Ucraina.⁴¹⁴

Riscul poate fi considerat totuși "neglijabil" dacă furnizorul pune la dispoziție "documente sau alte surse de informație credibile care să indice conformitatea", însă aceste documente nu sunt specificate.⁴¹⁵ De asemenea, standardul PEFC precizează că materialul lemnos din surse ilegale sau suspectate în mod rezonabil că ar fi ilegale "nu va fi.... comercializat pe piață cu excepția situației în care.... materialul lemnos furnizat este clasificat ca prezentând «riscuri neglijabile» pe baza «dovezilor documentate corespunzător» (sublinierea noastră).⁴¹⁶ Cu alte cuvinte, comerțul cu material lemnos de proveniență ilegală este acceptat sub eticheta PEFC atâta vreme cât furnizorul oferă documente doveditoare de un fel sau altul.⁴¹⁷

În aprilie 2015, EIA a dat publicității un material video realizat sub acoperire în care manageri de nivel superior ai fabricii Schweighofer din Sebeș acceptă oferte de material lemnos de proveniență ilegală (vezi Capitolul 2.2). În urma acestei relații, Schweighofer a solicitat un "audit special" din partea organizației de certificare PEFC, Holzforchung Austria, care a inclus vizite pe teren în Austria și România. Auditul nu a descoperit nicio încălcare a regulilor și a confirmat certificatul PEFC.⁴¹⁸ Într-un comunicat publicat pe site-ul companiei, CEO Gerald

Peleți Schweighofer comercializați în magazinul de bricolaj OBI din Austria

EIA

Schweighofer a declarat: "Auditul finalizat acum a dovedit încă o dată standardele internaționale îndeplinite de compania noastră. Susținerile unei organizații neguvernamentale de protecție a mediului s-au dovedit a fi nefondate și au fost în întregime demonstrate ca netemeinice".⁴¹⁹

În timp ce auditorii Holzforchung Austria nu găseau nicio încălcare a regulilor, inspectorii Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor (MMAP) își desfășurau propria investigație. În raportul acestora, transmis procurorilor în iulie 2015, se constata că numai fabrica de cherestea din Sebeș a Schweighofer procesase peste 160.000 m³ de masă lemnoasă de proveniență ilegală în perioada supusă controlului.⁴²⁰ Ca urmare a noutăților din raportul MAPP, PEFC a formulat o reclamație și a solicitat un

Condițiile de acordare a certificatului CoC al PEFC nu presupun garanții nici măcar că materialul lemnos provine din surse legale, fără să mai punem la socoteală și sustenabilitatea. Standardul respectiv nu exclude complet materialul lemnos de proveniență ilegală, ci doar obligă companiile să „minimizeze riscurile”

al doilea audit din partea Holzforschung Austria.⁴²¹ Din nou, organizația nu a găsit nicio dovadă privind nerespectarea standardului PEFC, iar cazul a fost închis în octombrie 2015.⁴²²

Pentru a primi aprobarea PEFC, Schweighofer putea pur și simplu să încadreze materialul lemnos la categoria „risc neglijabil” — nu sunt necesare verificări la sursă, nu se pun întrebări suplimentare dincolo de înregistrarea documentelor primite din partea celui care pune în piață material lemnos ilegal. Acest lucru ar putea explica probabil de ce organizația care acordă certificatele nu a descoperit niciun exemplu de neconformitate în cazul Schweighofer. EIA a solicitat organizației Holzforschung Austria raportul rezultat în urma acestui audit, precum și lista furnizorilor companiei Schweighofer din România și Ucraina pe care i-a verificat. Până în prezent, respectiva organizație a refuzat solicitarea pe motive de confidențialitate. PEFC a confirmat pentru EIA că rapoartele privind certificarea sunt confidențiale.

În unele cazuri, așa-ziii auditori „independenți” au legături apropiate cu companiile cărora le acordă certificate, ceea ce ar putea implica serioase conflicte de interese. Georg Erlacher, care și-a început cariera la Schweighofer în prima parte a anilor 1990 iar astăzi este unul dintre managerii de nivel superior ai companiei, a fost totodată și membru al board-ului care a autorizat Holzforschung Austria să acorde certificate PEFC.⁴²³ Acesta s-a retras din postul pe care îl ocupa la Holzforschung în primăvara anului 2014, cam în aceeași perioadă în care Schweighofer obține certificatul.⁴²⁴ Erlacher și directorul executiv al Holzforschung Austria sunt membri ai comisiei care selecționează laureații Premiului Schweighofer (Vezi CASETĂ: Structura financiară a companiei Schweighofer, pg. 13).⁴²⁵

FSC: 0 certificare care trece a materialului lemnos tăiat ilegal printr-un proces de greenwashing

În iunie 2014, Schweighofer a anunțat cu mândrie că „toate pădurile administrate de Ocolul Silvic Cascade Empire din România sunt, în prezent, certificate FSC”.⁴²⁶ Atât pe propriul site web cât și în comunicatele de presă, compania folosește în mod obișnuit referiri la certificatele sale FSC și PEFC drept „dovezi” ale faptului că procesează numai masă lemnosă de proveniență legală.⁴²⁷ Compania nu face însă o precizare clară — certificatul FSC CoC al Schweighofer se aplică exclusiv în cazul masei lemnoase provenite din păduri care la rândul lor sunt certificate FSC FM (administrare sustenabilă), fie ale companiei, fie ale altor furnizori.⁴²⁸ Aserțiunile companiei care sugerează că certificatul FSC se aplică într-un fel sau altul tuturor achizițiilor de masă lemnosă sunt false și înșelătoare în mod flagrant.

Unitatea de administrare forestieră a societății Cascade Empire, Ocolul Silvic Cascade Empire SRL, (entitate din România deținută în întregime de Schweighofer), deține și administrează 13.077 hectare de teren forestier în întreaga țară, toate aceste păduri fiind certificate FSC.⁴²⁹ Cu toate acestea, înregistrările fiscale confirmă faptul că cea mai mare parte a materialului lemnos achiziționat de companie, aproximativ 98%, nu provine din propriile păduri administrate conform standardelor FSC, ci de la peste 1.000 de furnizori diferiți, mulți dintre aceștia având legătură cu tăierile ilegale de material lemnos (vezi Cazul #2).⁴³⁰ Înregistrările FSC arată că în 2013, din pădurile certificate FSC FM ale Schweighofer a fost recoltată cantitatea de 59.152 m³, din care 17.700 m³ s-au vândut pe piața locală sub formă de bușteni și lemn de foc.⁴³¹ Chiar dacă întreaga cantitate rămasă, de 41.452 m³ a fost vândută către fabricile de cherestea ale Schweighofer, aceasta reprezintă mai puțin de 2% din volumul de peste 2 milioane m³ cumpărat de companie de pe piața românească în 2013. Practic, Schweighofer folosește 2% din stocul său pentru a „albi” restul de 98%.

Politica de asociere a FSC interzice organizației să încheie acorduri cu companii implicate în activități ilegale.⁴³² Potrivit politicii respective, „FSC va permite asocierea numai cu organizații care nu sunt implicate, direct sau indirect” în activități inacceptabile, cum ar fi „tăieri ilegale de arbori sau comerț cu material lemnos sau produse din lemn de proveniență ilegală”.⁴³³ Având în vedere achizițiile extinse de masă lemnosă de proveniență ilegală ale Schweighofer, demonstrate de studiile de caz de mai sus și dovedite încă o dată de recenta inspecție a MMAP, în cadrul căreia

s-au descoperit peste 160.000 m³ de masă lemnosă din surse ilegale la fabrica de cherestea a Schweighofer din Sebeș, FSC trebuie să retragă imediat certificatele acordate acestei companii.

Certificarea lanțului de custodie nu poate înlocui sistemul „due diligence”

Așa cum demonstrează cazul Schweighofer, certificarea voluntară poate fi un instrument potențial util în vederea îmbunătățirii practicilor companiei, însă nu poate înlocui sistemul „due diligence”, administrarea corespunzătoare a pădurilor și aplicarea cu hotărâre a legii. Pe site-ul său web, PEFC invită companiile să „îndeplinească cerințele EUTR prin certificarea lanțului de custodie a PEFC”,⁴³⁴ afirmând că „standardul PEFC pentru certificarea lanțului de custodie este aliniat pe deplin reglementărilor EUTR”.⁴³⁵ Așa cum demonstrează această investigație, astfel de susțineri sunt înșelătoare și pot crea porțițe periculoase care au potențialul de a camufla vaste operațiuni cu material lemnos de proveniență ilegală.

Dacă sunt corect implementate, acte normative precum EUTR, Legea Lacey în Statele Unite ale Americii sau Legea combaterii tăierilor ilegale de arbori în Australia reprezintă instrumente cruciale de reducere a tăierilor ilegale de material lemnos și trebuie multiplicat în țările din întreaga lume. Pe de altă parte, o astfel de legislație trebuie să se bazeze pe realități și nu pe certificări voluntare private care să țină locul sistemelor „due diligence” adecvate.

This certificate confirms that the procedure for the production and/or the trade of

**Roundwood – Sawnwood – Planed and Profiled Goods –
Pulp – Glued laminated products – Wood fuels –
Sawmill by-products**

produced and/or traded by
Holzindustrie Schweighofer GmbH

AT-1040 Wien, Favoritenstraße 7/2

at the sites listed in the current addendum to this certificate has undergone an initial inspection, is subject to continuous inspection and complies with the requirements of the rules and standards

Chain of Custody
PEFC ST 2002:2013 Chain of Custody of Forest Based Products - Requirements
PEFC ST 2002:2013 Produktkettennachweis von Holzprodukten – Anforderungen (Appendix 4)

in the valid version at a time (see www.pefc.org) as long as requirements are fulfilled.

Detailed information on the scope of the certification can be found in the addendum of this certificate.

Certificate number: HFA-COC-0018 (Multisite)
Date of first issuance: 27.05.2014
Date of issuance: 15.06.2015
Valid to: 26.05.2019

Certificatul PEFC al Holzindustrie Schweighofer

Alex Gavan

PARTEA A 5-A: CONTEXTUL POLITIC

CAPITOLUL 5.1: ÎNCERCĂRILE ROMÂNIEI DE A REFORMA ADMINISTRAREA PĂDURILOR

În efortul de a limita comerțul cu material lemnos de proveniență ilegală, România a implementat un nou sistem de urmărire electronică a masei lemnoase recoltate în țară. Sistemul SUMAL (Sistem informațional integrat de urmărire a materialelor lemnoase), inițiat în 2008, înregistrează cantitatea de material lemnos permisă pentru recoltare, precum și fiecare încărcătură de material lemnos tăiat și transportat din țară.⁴³⁶ În fiecare punct al lanțului de aprovizionare, firmele de exploatare a masei lemnoase, comercianții și cumpărătorii trebuie să raporteze guvernului fiecare încărcătură de material lemnos pe care o vând sau o primesc.⁴³⁷ În 2014, guvernul a inaugurat un nou sistem interactiv destinat cetățenilor și administratorilor pentru a determina legalitatea oricărei încărcături de material lemnos întâlnite pe drum. Oricine poate suna la numărul de telefon 112 și poate întreba care este statutul legal al unui transport de material lemnos oferind numărul de înmatriculare al camionului și primind imediat un răspuns simplu: legal sau ilegal.⁴³⁸ Cu toate acestea, chiar și material lemnos definit de sistem ca "legal" poate cu ușurință să provină din surse ilegale, deoarece SUMAL ia în evidență numai acei bușteni care au fost corect înregistrați în documentele aferente.⁴³⁹

Principala slăbiciune a sistemului de urmărire electronică SUMAL este că nu poate verifica legalitatea datelor introduse.⁴⁴⁰ Dacă materialul lemnos este tăiat în afara limitelor concesiunii, în zone restricționate, pe terenuri dobândite fraudulos sau dacă sunt doborâți arbori sănătoși în locul celor infestați cu gândaci de scoarță și prevăzuți de autorizațiile pentru tăieri de igienă, sistemul SUMAL înregistrează toată această masă lemnoasă ca fiind în norma legală.⁴⁴¹

În plus, SUMAL permite ca autorizația emisă pentru un singur transport să fie valabilă o anumită perioadă de timp, în funcție de distanța estimată care urmează să fie parcursă — un camion are la dispoziție 14 ore ca să transporte bușteni pe o distanță de 100 km din pădure până la depozit sau gater, 24 de ore pentru o distanță de 200 km și așa mai departe.⁴⁴² Investigațiile guvernamentale au dezvăluit situații în care camioanele au făcut două sau chiar trei drumuri de la zona de încărcare din pădure până la gater — toate acestea fiind înregistrate în sistemul guvernamental drept o singură încărcătură.⁴⁴³ Cabina șoferului

și remorca unui camion de transport al materialului lemnos au plăcuțe de înmatriculare diferite și unice — în sistemul SUMAL, documentele de transport pot fi asociate legal fie cu una fie cu cealaltă.⁴⁴⁴

Toți cumpărătorii de material lemnos sunt obligați să raporteze toate achizițiile în sistemul SUMAL. Cu toate acestea, inspectorii silvici care au verificat în 2014 fabrica de cherestea a Schweighofer din Rădăuți au descoperit numeroase încălcări ale regulilor privind raportarea, reținute în sarcina Schweighofer (vezi Cazul #3, Control la fabrica de cherestea din Rădăuți, pg. 18).⁴⁴⁵

Mai multe surse au indicat că sistemului SUMAL îi lipsește o funcție de calcul automat, care ar putea ține evidența tuturor cantităților introduse și le-ar compara cu cotele legale de recoltare, semnalizând situațiile în care cotele de recoltare ar fi depășite sau documentele de transport ar fi fost deja utilizate.⁴⁴⁶ Un astfel de sistem ar permite Gărzii Forestiere să identifice și să sancționeze imediat neregulile. Din păcate, la șapte ani de la lansarea SUMAL, sistemului îi lipsește în continuare această funcție de raportare de bază.⁴⁴⁷

Sistemul SUMAL cuprinde multe dintre elementele unui sistem de urmărire eficient, dacă ar fi bine implementate. În practică, lacunele de implementare au limitat eficacitatea sistemului SUMAL în combaterea tăierilor ilegale de arbori din România.

Lobby-ul Schweighofer pentru a influența noul Cod silvic al României

Pe 23 martie 2015, președintele României a retransmis Parlamentului proiectul de modificare a Codului silvic pentru dezbateri și depunerea de noi amendamente.⁴⁴⁸ Această lege putea avea consecințe serioase asupra Schweighofer deoarece prevedea că o companie nu poate procesa mai mult de 30% din fiecare tip de masă lemnoasă exploatată în România.⁴⁴⁹ La scurt timp după acest anunț, presa a publicat o scrisoare, obținută pe căi neoficiale, adresată de CEO-ul companiei Schweighofer premierului României, în care solicita ca legea să fie amendată, iar în caz contrar, amenința cu consecințe care ar fi afectat relațiile de comerț dintre Austria și România.⁴⁵⁰ O altă scrisoare scursă în presă, din partea Ambasadei Austriei la București, cerea guvernului român să se întâlnească cu reprezentanții Schweighofer și să ajungă la o înțelegere cu aceștia pe marginea propunerii de modificare a Codului silvic.⁴⁵¹

Așa cum am arătat mai sus, în prezent Schweighofer procesează aproximativ 40% din producția românească de lemn de esență moale. Pe parcursul întâlnirilor sub acoperire cu investigatorii EIA, oficialii ai departamentului de aprovizionare al companiei Schweighofer din România au explicat că pentru a face profit, compania are nevoie de cea mai mare parte a materialului lemnos de conifere disponibil în România, acesta fiind motivul pentru care compania s-a opus noului Cod silvic.⁴⁵² Întrebat de investigatorii EIA dacă Schweighofer era în continuare în măsură să influențeze legea, directorul austriac al departamentului de achiziții al Schweighofer a declarat următoarele: "În România, în ultimii ani s-a tăiat ilegal o grămadă de lemn, s-a furat și așa mai departe. De aceea, în România oamenii ascultau, era un subiect sensibil... Așa că, ok, era un subiect bun pentru politică acum, fiind an electoral, să faci gălăgie și să spună uite, o să oprim toate astea, vom face tot ce trebuie. Sunt sigur că așa cum a apărut, tot așa va și dispărea."⁴⁵³

Societatea civilă din România este indignată în mod justificat. Pe 9 mai 2015, mii de oameni ieșit în stradă în 14 orașe din întreaga România în cadrul celui mai mare protest care a avut loc vreodată în țară împotriva infracționalității forestiere.⁴⁵⁴ Într-o scrisoare deschisă adresată tuturor ambasadelor Austriei din lume, 34 de organizații neguvernamentale au cerut guvernului austriac să-și retragă susținerea acordată companiei Schweighofer în România.⁴⁵⁵ O largă coaliție de grupuri din societatea civilă continuă să lucreze în favoarea unei implementări mai puternice a noului Cod silvic.⁴⁵⁶

Presa a publicat o scrisoare, obținută pe căi neoficiale, adresată de CEO-ul companiei Schweighofer premierului României, în care solicita ca legea să fie amendată, iar în caz contrar, amenința cu consecințe care ar fi afectat relațiile de comerț dintre Austria și România.

Agent Green

PARTEA A 6-A: CONCLUZIE

Europa este pe punctul de a pierde ultimele sale păduri virgine, chiar în momentul în care își concentrează eforturile în vederea salvării pădurilor din întreaga lume. Două treimi din aceste ultime păduri virgine se găsesc în România și sunt amenințate serios de tăierile ilegale și de corupția din țară.

Banii care alimentează atât corupția, cât și piața de lemn de proveniență ilegală din România vin de la cei mai mari procesatori și cumpărători de masă lemnoasă din Europa. Cea mai mare dintre aceste companii este Holzindustrie Schweighofer.

Investigațiile pe teren ale EIA dezvăluie fața urâtă a tăierilor ilegale arborete din România. Alimentate de banii corporațiilor străine și stimulate de corupție și crimă organizată, tăierile ilegale nu doar că reprezintă o forță destabilizatoare pentru lupta vitală a României împotriva corupției dar, totodată, acestea distrug ultimele păduri virgine ale Europei și afectează viitorul economic și locurile natale ale multor comunități exploatate în perioada comunismului.

Investigația EIA arată că cel mai mare cumpărător de material lemnos de esență moale din țară, Holzindustrie Schweighofer,

menține o politică prin care acceptă și încurajează exploatarea forestieră ilegală atât în teorie cât și în practică. Pentru ca pădurile Europei să aibă șansa de a evita să fie decimate în următorii zece ani, acțiuni ca cele întreprinse de Schweighofer trebuie să aibă consecințe clare. Uniunea Europeană și-a afirmat angajamentul de a opri despăduririle peste hotare și este necesar să își asume această îndatorire și acasă.

Pentru a avea șansa de a genera o schimbare reală în România, sprijinul și consecințele trebuie asumate de toate țările, companiile și consumatorii implicați. Așa cum a afirmat CEO-ul companiei Schweighofer, Gerald Schweighofer: "În opinia noastră, trebuie luate măsuri mai dure împotriva tăierilor ilegale de lemn. Trebuie date pedepse severe, astfel încât nimeni să nu mai îndrăznească să încalce legea. Dacă acest lucru este posibil, companiile care acționează conform legii vor avea mai multe șanse să se dezvolte, iar dezvoltarea de noi strategii va fi implementată cu ușurință."⁴⁵⁷

Din păcate, nimeni nu merită o pedeapsă clară mai mult decât chiar compania domnului Schweighofer, având în vedere că aceasta este cel mai mare cumpărător de pe piață și acceptă

cu bună știință materialul lemnos de proveniență ilegală. Toate țările și companiile și toți consumatorii implicați trebuie să impună sancțiuni companiei Schweighofer pentru ca acesta să înceapă să acționeze potrivit convingerilor pe care le afirmă și să ofere clienților săi material lemnos provenit din surse legale.

Pentru ca pădurile Europei să aibă șansa de a evita să fie decimate în următorii zece ani, acțiuni ca cele întreprinse de Schweighofer trebuie să aibă consecințe clare. Uniunea Europeană și-a afirmat angajamentul de a opri despăduririle peste hotare și este necesar să își asume această îndatorire și acasă.

RECOMANDĂRI

Guvernul României ar trebui:

1. Să sprijine propriile instituții în vederea unei investigații cuprinzătoare și a urmăririi în justiție a operațiunilor Schweighofer în România (deja în curs de realizare);
2. Să colaboreze cu autoritățile responsabile de aplicarea EUTR în România și în alte țări de destinație pentru produsele Schweighofer;
3. Să crească finanțarea și sprijinul acordat Gărzii Forestiere în întreaga țară;
4. Să investigheze și să urmărească în justiție până la capăt toate cazurile de tăieri ilegale din țară, cu accent pe grupările de crimă organizată din spatele acestora, în particular prin trasarea unor legături între aceste cazuri pentru a dezvălui tipare;
5. Să continue combaterea corupției și să parcurgă pași semnificativi în reforma sectorului forestier la toate nivelurile, inclusiv prin eliminarea barierelor birocratice inutile pentru actorii legali;
6. Să îmbunătățească sistemul de urmărire electronică a materialelor lemnoase SUMAL, prin crearea unor alerte pentru Garda Forestieră atunci când cotele de recoltare sunt depășite sau când documentele de transport sunt utilizate pentru mai multe încărcături, precum și a unor alerte pentru companiile destinate atunci când achizițiile de material lemnos nu au număr de înregistrare în SUMAL;
7. Să reformeze procesul de restituire astfel încât să faciliteze retrocedarea către reclamantii legali și să depună toate eforturile pentru a urmări în justiție cazurile de fraudă și corupție.

Austria și alte state membre UE care importă material lemnos din România ar trebui:

1. Să colaboreze strâns cu autoritățile române în scopul schimbului de informații privind Schweighofer și alte companii europene care operează în România sau fac comerț cu acestea;
2. Să aplice Regulamentul UE privind materialul lemnos (EUTR), care interzice comercializarea pe piața europeană a materialului lemnos recoltat ilegal și impune comercianților din UE să implementeze sisteme "due diligence" până la cel mai înalt grad posibil, în particular prin inițierea unei investigații asupra Schweighofer și a companiilor care achiziționează produse de la Schweighofer și prin urmărirea în justiție a infracțiunilor cunoscute;
3. Să solicite companiilor punerea la dispoziție a tuturor informațiilor privind transporturile efectuate de Schweighofer și din România, în conformitate cu cerințele EUTR privind urmărirea acestora, care obligă comerciantul să ofere liste ale furnizorilor și clienților;
4. Să ia în considerare orice mecanisme legale suplimentare, cum ar fi legile privind comerțul cu bunuri furate sau protecția consumatorului, pentru a-și proteja consumatorii împiedicându-i să cumpere material lemnos de proveniență ilegală din România.

Uniunea Europeană (UE) ar trebui:

1. Să elimine porțița primei verigi din EUTR care permite comercianților să vândă material lemnos de proveniență ilegală în Europa fără a se teme de consecințe;
2. Să sprijine România și alte state din UE în depășirea provocărilor ridicate de implementare, reformă administrativă și capacitate;
3. Să evalueze pro-activ stadiul implementării EUTR în România și în alte state membre și să se implice în rezolvarea oricăror lipsuri în implementare pentru a se asigura că toate statele membre aplică obligațiile prevăzute de EUTR la capacitate maximă.

Statele Unite ale Americii ar trebui:

1. Să aplice Legea Lacey, care interzice importul de produse din lemn de proveniență ilegală în Statele Unite, în cazurile în care aceasta este aplicabilă, pentru a preveni intrarea materialului lemnos de proveniență ilegală din UE pe piața SUA precum și finanțarea tăierilor ilegale de arbori din România.

Japonia, cumpărător important al materialului lemnos comercializat de Schweighofer, ar trebui:

1. Să adopte măsuri de interzicere a importurilor de material lemnos de proveniență ilegală care să includă prevederi solide privind implementarea sistemelor "due diligence", precum și pedepse disuasive;
2. Să anuleze toate comenzile relevante către Schweighofer prin intermediul programului de achiziții existent.

Comercianții en-gros și en-detail ar trebui:

1. Să anuleze toate contractele încheiate cu Schweighofer până când compania poate dovedi că are un sistem solid de evitare a materialului lemnos de proveniență ilegală, verificat de o entitate independentă
2. Să se asigure că sistemele "due diligence" și măsurile de conformitate sunt riguroase și asumate total în vederea evitării achizițiilor de produse din lemn de proveniență ilegală din interiorul UE;
3. Să permită autorităților accesul la toate registrele privind tranzacțiile de material lemnos cu compania Schweighofer și din România.

Consumatorii ar trebui:

1. Să adreseze întrebări companiilor care cumpără din România, pentru a se asigura că acestea iau măsurile necesare pentru a garanta respectarea legii.

Organismele de certificare (cum ar fi PEFC și FSC) ar trebui:

1. Să anuleze imediat toate certificatele acordate Schweighofer și oricărei companii din România care nu poate verifica toate sursele de aprovizionare de la zona de recoltare a buștenilor până la gater;
2. Pentru a evita practicile de greenwashing cu privire la materialul lemnos, să nu prezinte în nicio împrejurare certificarea lanțului de custodie drept dovadă a implementării sistemelor "due diligence" prevăzute de EUTR.

GLOSAR

APV: Actul de punere în valoare – autorizație de exploatare a masei lemnoase prin care se stabilește volumul permis anual pentru recoltare pe baza inventarierii masei lemnoase pe picior.

Autorizație pentru tăieri de igienă: Autorizație care permite recoltarea arborilor afectați de boli sau de furtună.

Aviz: Document de însoțire a transportului de masă lemnoasă care conține informații specifice unei singure încărcături, cum ar fi zona de recoltare și numărul parcelei, numărul de înmatriculare al vehiculului și numele șoferului, compania destinatară, precum și dimensiunile exacte ale tuturor buștenilor.⁴⁵⁸ Înainte de transportarea efectivă, avizul trebuie înregistrat în baza de date electronică națională SUMAL (Sistemul informațional integrat de urmărire a materialelor lemnoase).

Biomasă: Partea biodegradabilă a produselor, deșeurilor și reziduurilor de origine biologică din agricultură, silvicultură și industriile conexe, inclusiv piscicultură și acvacultură, precum și partea biodegradabilă a deșeurilor industriale și menajere.

Comerciant: O companie sau persoană situată mai jos pe lanțul de aprovizionare cu material lemnos decât operatorul (vezi și termenul Operator din Glosar), care are mai puține obligații în vederea asigurării legalității produselor sale conform EUTR (vezi și termenul Regulamentul Uniunii Europene privind exploatarea lemnului din Glosar) (vezi Capitolul 3.2).⁴⁵⁹

Companie de tip holding: Companie care deține pachetul majoritar de acțiuni al unei alte companii (subsidiară), ceea ce îi permite să controleze politicile și managementul subsidiarei, ferindu-i pe proprietarii persoane fizice de o răspundere directă. În general, compania de tip holding este diferită de compania mamă prin faptul că cea dintâi nu desfășoară activități comerciale în nume propriu, ci se ocupă mai degrabă de administrarea și achiziția subsidiarelor sale (vezi și termenul Companie mamă din Glosar).

Companie mamă: Companie care deține în întregime sau un procent mai mare de 50% dintr-o altă companie (subsidiară), ceea ce îi permite să controleze politicile și managementul subsidiarei.

Consiliul de Administrare a Pădurilor (Forest Stewardship Council - FSC): Organizație independentă de certificare a pădurilor și a produselor forestiere care oferă trei tipuri de certificate: 1) Certificarea lanțului de custodie (Chain of Custody – CoC) urmărește lanțul de aprovizionare al produselor din materiale lemnoase certificate FSC provenite din păduri certificate FSC; 2) Certificarea managementului forestier

(Forest Management – FM) verifică dacă o anumită zonă de pădure este administrată conform principiilor și criteriilor FSC prin intermediul unui organism de certificare acreditat de FSC; 3) Certificarea lemnului controlat (Controlled Wood – CW) se aplică părții ne-certificate dintr-o cantitate de material lemnos care este supusă controlului și care ar putea fi amestecată cu material lemnos certificat FSC pentru a fi vândut sub o etichetă FSC Mix (vezi Capitolul 3.3).⁴⁶⁰

Consiliul European al Peleților (European

Pellet Council - EPC): Organizație umbrelă care reprezintă interesele sectorului peleților din lemn din Europa și reunește asociațiile naționale din sectorul peleților sau organizații asociate din 17 țări. (Vezi CASETĂ: Biomasă și peleți din lemn pe piața europeană).⁴⁶¹

Curtea de conturi: Instituție a statului român însărcinată cu controlul financiar al activității altor instituții publice din România.

DIY: “Do-it-yourself”. Amenajări interioare.

DNA: Direcția Națională Anticorupție

Due diligence: Conform Regulamentului Uniunii Europene privind exploatarea lemnului (vezi și termenul Regulamentul Uniunii Europene privind exploatarea lemnului din Glosar), “due diligence” este un sistem de management al riscului care presupune acces la informații, evaluarea și reducerea riscurilor, pe care operatorii de masă lemnoasă (vezi și termenul Operator din Glosar) trebuie să-l implementeze cu scopul de a minimiza riscul de a introduce pe piața UE materiale lemnoase de proveniență ilegală și produse din lemn care conțin lemn recoltat ilegal.⁴⁶² Sisteme similare sunt prevăzute și de alte legi de interzicere a tăierilor ilegale de arbori, cum ar fi Legea Lacey în SUA, precum și de sisteme de certificare cum ar fi PEFC.

ENplus: Sistem de certificare voluntară a calității peleților din lemn implementat de Consiliul European al Peleților (vezi și termenul Consiliul European al Peleților din Glosar) cu scopul de a îmbunătăți calitatea arderii și de a reduce nivelul emisiilor de dioxid de carbon. (Vezi CASETĂ: Biomasă și peleți din lemn pe piața europeană).⁴⁶³

Firmă paravan: Societatea comercială cu răspundere limitată înființată de obicei într-un paradis fiscal în scopul evitării taxelor, ascunderii fluxurilor financiare din surse ilegale sau încălcării reglementărilor legale.

INS: Institutul Național de Statistică din România.

ITRSV: Garda Forestieră (ex Inspectoratul Teritorial de Regim Silvic și Vânătoare, vezi Cazul #3, pg. 18)

Marcare prin lovire cu ciocanul: Marca vizibil făcut de personalul silvic autorizat cu un ciocan special folosind vopsea pe trunchiul arborilor a căror recoltare este permisă. În cazul tăierilor rase, personalul silvic trebuie să marcheze copacii aflați în marginea zonei de recoltare. În cazul majorității tăierilor, toate trunchiurile trebuie marcate înainte de începerea recoltării.

MMAP: Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor.

Natura 2000: Rețea europeană de zone naturale protejate înființată prin Directiva Habitate din 1992. Obiectivul rețelei este de a asigura supraviețuirea pe termen lung a celor mai valoroase sau amenințate cu dispariția specii și habitate. Rețeaua este alcătuită în principal din Aree Speciale de Conservare (SAC) desemnate de statele membre conform Directivei Habitate, dar include și Aree de Protecție Specială (SPA) stabilite conform Directivei Păsări din 1979.⁴⁶⁴

Operator: Companie sau persoană care introduce pentru prima dată material lemnos sau produse din lemn pe piața europeană, conform definiției din EUTR (vezi și termenul Regulamentul Uniunii Europene privind exploatarea lemnului din Glosar). Potrivit EUTR, operatorii trebuie să instituie sisteme “due diligence” (vezi și termenul Due diligence din Glosar) pentru a reduce riscul de a introduce pe piața UE material lemnos recoltat ilegal sau produse care conțin astfel de material lemnos (vezi Capitolul 3.2).⁴⁶⁵

Peisaj forestier intact (PFI): Întindere neîntreruptă de ecosisteme naturale într-o zonă de pădure unde nu există urme ale unei activități umane semnificative și care este îndeajuns de mare pentru a menține întreaga biodiversitate naturală, inclusiv populații ale unor specii răspândite pe arie largă.

Politica de asociere: Politică a Consiliului de Administrare a Pădurilor (FSC) (vezi și termenul Consiliul de Administrare a Pădurilor din Glosar) care interzice, printre alte activități inacceptabile, asocierea cu organizații implicate direct sau indirect în exploatarea forestieră ilegală sau în comerțul cu material lemnos sau produse din lemn de proveniență ilegală (vezi Capitolul 3.3).⁴⁶⁶

Programul pentru asigurarea certificărilor

forestiere (PEFC): Organism de certificare a pădurilor și a produselor forestiere care oferă două tipuri de servicii de certificare prin intermediul altor organizații independente: 1) Certificarea lanțului de custodie (CoC) verifică trasabilitatea material lemnos în lanțul de aprovizionare din pădure până

Agent Green

la produsul final; 2) Certificarea pădurilor demonstrează că practicile administrative îndeplinesc cerințelor celor mai bune practici de administrare sustenabilă a pădurilor stabilite de PEFC (vezi Capitolul 3.3).⁴⁶⁷

Rampă: Platformă de pe care buștenii sunt încărcăți în camioane.

Regulamentul Uniunii Europene privind

material lemnos (EUTR): Regulament care interzice introducerea de materiale lemnoase de proveniență ilegală pe piața UE, în vigoare începând cu data de 3 martie 2013 și aplicabil în toate statele UE. În conformitate cu EUTR, operatorii (vezi și termenul Operator din Glosar) care introduc material lemnos și produse din lemn pe piață trebuie să respecte trei obligații principale: 1) Introducerea pe piața UE a materialului lemnos recoltat în mod ilegal și a produselor derivate din acesta este interzisă; 2) Companiile sau persoanele care introduc pentru prima dată material lemnos sau produse din lemn pe piața UE

trebuie să instituie un sistem „due diligence”; 3) Să țină evidențe ale furnizorilor și clienților (vezi Capitolul 3.2).⁴⁶⁸

Retrocedare: Proces inițiat de autoritățile din România la începutul anilor 1990, prin care terenurile confiscate de regimul comunist în 1948 sunt înapoiate descendenților proprietarilor inițiali (vezi Capitolul 1.2).

Romsilva: Regia națională a pădurilor Romsilva, o companie cu capital de stat care administrează toate pădurile proprietate publică din România și majoritatea parcurilor naționale și naturale din țară începând cu 1996 (vezi Capitolul 1.3).

SUMAL: Sistem electronic de urmărire a materialelor lemnoase, înființat în România în 2008 și modificat prin Hotărârea de Guvern nr. 470/2014, în care se înregistrează cantitatea de material lemnos permisă pentru exploatare și fiecare încărcătură de material lemnos recoltat și transportat în țară.⁴⁶⁹ La fiecare nivel al lanțului de aprovizionare – firme de exploatare a masei lemnoase, comercianți și cumpărători – este

obligatorie raportarea către autorități a fiecărei încărcături de material lemnos primite sau vândute. SUMAL (Sistem informațional integrat de urmărire a materialelor lemnoase) oferă o bază pentru sistemul „due diligence” cerut de EUTR.⁴⁷⁰

TEP: Tone echivalent petrol, unitate de măsură pentru biomasa (vezi și termenul Biomasa din Glosar)

Zonă de protecție integrală: Zonă specifică din interiorul parcurilor naționale și naturale din România în care tăierile de arbori sunt interzise, cu excepția cazurilor speciale cum ar fi infestarea cu gândaci de scoarță.

LUCRĂRI CITATE

- 1 Sursele acestui raport au reprezentat-o rapoartele interne de investigație ale EIA, fotografii, precum și probele audio și video strânse în perioada 2013-2015.
- 2 WWF Global. (15 Noiembrie 2011). "Romania ia măsuri pentru protejarea a 250 000 ha de păduri virgine." Preluare: http://www.panda.org/wwf_news/?202381/Romania-takes-steps-to-protect-250000-ha-of-virgin-forests.
- 3 E. v. Maanen, G. Predoiu, R. Klaver, M. Soulé, M. Popa, O. Ionescu, W. Altenburg. (2006). Veenwonden, Olanda și Brașov, România: Altenburg & Wymenga Ecological Consultants și ICAS Wildlife Unit (Institutul de cercetări și amenajări silvice Brașov).
- 4 Conform declarațiilor companiei, în anul 2013 Schweighofer a procesat 2,3 milioane m³ de lemn de esență moale din România. În același an s-au tăiat 5,9 milioane m³ de lemn de esență moale, conform Institutului Național de Statistică. Astfel, fabricile Schweighofer au folosit 39% din producția de lemn de esență moale a țării din anul 2013. Surse: reprezentanții Schweighofer [Conferință de presă]. (1 Aprilie 2015). București. Preluare: <https://www.youtube.com/watch?v=YVUMT68Uz5U>; Institutul Național de Statistică (INS). (2013). Preluare din: http://www.insse.ro/cms/files/statistici/comunicate/com_anuale/silvicultura/vol_lemn2013r.pdf
- 5 Ibid.
- 6 Conform analizei făcute de EIA asupra înregistrărilor fiscale pe anul 2014.
- 7 Conform declarațiilor companiei, Schweighofer a procesat în anul 2013 2,3 milioane m³ din masa lemnoasă din România. În același an s-au tăiat ilegal 5,9 milioane m³, conform Institutului Național de Statistică. Fabricile Schweighofer au folosit 39% din masa lemnoasă a țării din anul 2013. Sursele: reprezentanții Schweighofer [Conferință de presă]. (1 Aprilie 2015). București. Preluare: <https://www.youtube.com/watch?v=YVUMT68Uz5U>; Institutul Național de Statistică (INS). (2013). Preluare: http://www.insse.ro/cms/files/statistici/comunicate/com_anuale/silvicultura/vol_lemn2013r.pdf.
- 8 Regulamentul UE Nr. 995/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 Octombrie 2010 de stabilire a obligațiilor care revin operatorilor care introduc pe piață lemn și produse din lemn. Jurnalul Oficial al Uniunii Europene. Preluare: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32010R0995&from=EN>
- 9 Holzinindustrie Schweighofer. (9 Septembrie 2014). Scrisoare către Primul Ministru al României, Victor Ponta. Preluare din: <http://eia-global.org/news-media/leaked-letter>
- 10 Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor (MMA). (2015). MMA a trimis Parchetului General rapoartele de control pe păduri. Preluare din: http://www.mmediu.ro/app/webroot/uploads/files/2015-07-30_CP_controloale_paduri.pdf
- 11 Între 1990 și 2011, Institutul Național de Statistică (INS) a înregistrat faptul că operatorii au recoltat 338 milioane de m³ de masă lemnoasă. Sursa: Institutul Național de Statistică (INS). (2013). Preluare http://www.insse.ro/cms/Curtea_de_Curture_a_Romaniei. (2013). Sinteza Raportului de audit privind "Situația patrimonială a fondului forestier din România, în perioada 1990-2012".
- 12 Spre exemplu, vezi Cazul #1 Borșa.
- 13 OUG nr. 32/2015 privind înființarea Gărzilor Forestiere (2015). Monitorul Oficial nr. 474/30.06.2015
- 14 Între 2008 și 2014 Institutul Național de Statistică (INS) a înregistrat faptul că operatorii au recoltat 125 milioane de m³ de masă lemnoasă. Sursa: Institutul Național de Statistică (INS). (2013).
- 15 Greenpeace Rusia GIS Unit. (2012). Forest Cover Change in Romania in 2000-2011. Preluare <http://www.greenpeace.org/romania/Global/romania/paduri/Despaduririle%20din%20Romania/Forestcover%20change%20in%20Romania%202000-2011.pdf>
- 16 Greenpeace România. (2012) România taie 3 hectare de pădure pe oră! Preluare <http://www.greenpeace.org/romania/ro/campanii/paduri/Activitati/Romania-cutsdown-3-hectares-of-forest-per-hour/>
- 17 Curtea de Conturi a României. (2013). Sinteza Raportului de audit privind "Situația patrimonială a fondului forestier din România, în perioada 1990-2012".
- 18 Ibid.
- 19 "Toate pădurile administrate de O.S. Cascade Empire (Schweighofer Group) în România sunt certificate FSC." Holzinindustrie Schweighofer. Silvicultura: Cu rădăcinile în natură. Preluare din: <https://www.schweighofer.at/en/forestry/forestry.html>
- 20 Conform analizei făcute de echipa EIA asupra înregistrărilor fiscale pe anul 2014. RISE Project (2015). Rețeaua Schweighofer: Cine a Tăiat Și Cât a Câștigat. Preluare <http://www.riseproject.ro/articol/reteaua-schweighofer-cine-a-taiat-si-cat-a-castigat/>
- 21 "Lemnul achiziționat de către Schweighofer Group este acum certificat PEFC," 28 mai 2014: "Acest sistem garantează că pe piață nu ajunge nicio cantitate de lemn provenită din tăieri ilegale." Holzinindustrie Schweighofer. Știri: Lemnul achiziționat de către Schweighofer Group este acum certificat PEFC," 28 mai 2014. Preluare: <https://www.schweighofer.at/en/schweighofer-news.html>. Adunarea Generală a PEFC. Lanțul de custodie pentru produsele pe bază de lemn - Cerințe, PEFC ST 2002:2013. (May 24, 2013). Preluare: <http://pefc.org/resources/technical-documentation/pefc-international-standards-2010/1193-chain-of-custody-of-forest-based-products-requirements-pefc-st-2002-2013>. La punctul 5.6.2 se specifică: "Lemnul în legătură cu care se știe sau se bănuiește proveniența din surse ilegale 3.9(a) or (b) nu va fi procesat și nu va fi comercializat și nu va fi scos pe piață decât în condițiile în care au fost puse la dispoziție și verificate documente potrivite care să ateste faptul că lemnul furnizat prezintă un "ris neglijabil".
- 22 Discuție cu reprezentanții Schweighofer, 2014.
- 23 Păduri din Retezat ard în șemineuri vest-europene. (22 Decembrie 2014): Agent Green România. Preluare: <https://www.youtube.com/watch?v=H9vgZlMjAmk&feature=youtu.be>
- 24 Companie austriacă demascată pentru oferirea de bonusuri pentru lemn românesc tăiat ilegal. Preluare: <http://eia-global.org/news-media/austrian-company-exposed>
- 25 Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor a trimis Parchetului General rapoartele de control pe păduri (2015). [Comunicat de presă]. Preluare: http://www.mmediu.ro/app/webroot/uploads/files/2015-07-30_CP_controloale_paduri.pdf
- 26 Proiectul RISE. Control la Schweighofer: trafic de lemn și fraude cu certificate verzi. (21 August 2015). Preluare: <http://www.riseproject.ro/control-la-schweighofer-traffic-de-lemn-si-fraude-cu-certificate-verzi/>
- 27 Ibid.
- 28 "RAPORT asupra rezultatelor controlului desfășurat la S.C. Holzinindustrie Schweighofer S.R.L. Sebeș, pe baza Planului de Control nr. 3121/G.L.G./05.06.2015, cu modificări și completări ulterioare aprobate de Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, ca urmare a articolelor apărute în presă" Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor. 5 iunie 2015. "Există suspiciunea întemeiată că s-a creat filiere care să dea o aparență de legalitate asigurării de material lemnos fără proveniență legală. Din aceste filiere fac parte: personal silvic de la unele structuri silvice autorizate care pun în valoare volume suplimentare de masă lemnoasă față de cele înscrise în actele de evaluare, autorizează și reprimesc parchetele de exploatare - unele societăți comerciale care prestează servicii de exploatare sau furnizează material lemnos pentru HSR Sebeș - unui reprezentanți din teritoriul ai HSR Sebeș, care recepționează materialul lemnos pus la dispoziție de către prestatorii/furnizorii în cauză."
- 29 Holzinindustrie Schweighofer. Știri: O declarație personală a lui Gerald Schweighofer. (8 Mai 2015). Preluare: <https://www.schweighofer.at/en/schweighofer-news.html>. "Verificăm documentele de origine la poarta fabricii. Cantitatea livrată intră în depozit numai dacă a fost dovedită clar proveniența legală a masei lemnoase. În felul acesta ne asigurăm că doar lemnul cu documente legale este livrat și procesat."
- 30 Text din contractul original, în limba română: "Proveniența: Vânzătorul este obligat să respecte legile cu privire la proveniență și transport materialului lemnos. În cazul necompletării corecte a documentelor de proveniență și a documentelor contabile cumpărătorului își asumă dreptul de a cere despăgubiri în cazul unor daune rezultate. În cazul în care se dovedește că proveniența masei lemnoase este în realitate alta decât cea înscrisă pe aviz, cumpărătorul are dreptul de a calcula penalități de 35 RON/mc pentru cantitatea livrată în luna respectivă." <http://de-clic.ro/schweighofer-leaks-aff%49683-cum-se-poate-cump%49683ra-lemn-ilegal>
- 31 Lemnul românesc dat pe mâna firmelor străine (27 Octombrie 2009). Jurnalul. Preluare: <http://jurnalul.ro/campaniile-jurnalul/lemnul-romanesc-dat-pe-mana-firmelor-straine-525233.html>
- 32 România ia măsuri pentru a salva pădurile de tăierile necontrolate. (21 mai 2015) Laurence Peter, BBC. Preluare: <http://www.bbc.com/news/world-europe-32792314>
- 33 Locații de producție Schweighofer. Preluare: <https://www.schweighofer.at/en/productionsites.html>
- 34 Reprezentant Schweighofer [Conferință de presă]. (1 Aprilie 2015). București. Preluare: <https://www.youtube.com/watch?v=YVUMT68Uz5U>.
- 35 Cifrele au fost preluate din DESA/UNSD. United Nations Comtrade database. (2004, 2014). Preluare: <http://comtrade.un.org/data/>.
- 36 Vezi Cazul #2 Furnizorii companiei Schweighofer și Cazul #8 trei munți
- 37 Proiectul RISE (2015). Rețeaua Schweighofer: Cine a Tăiat Și Cât a Câștigat. Preluare: <http://www.riseproject.ro/articol/reteaua-schweighofer-cine-a-taiat-si-cat-a-castigat/>
- 38 De exemplu, cazuri notate de auditorii de la Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor la un control efectuat la fabrica de cherestea Schweighofer din Sebeș. (2015). MMA a trimis Parchetului General rapoartele de control pe păduri Preluare: http://www.mmediu.ro/app/webroot/uploads/files/2015-07-30_CP_controloale_paduri.pdf.
- 39 Potrivit unei analize EIA asupra înregistrărilor fiscale pe 2014.
- 40 Cifrele au fost preluate din DESA/UNSD. United Nations Comtrade database. (2004, 2014). Preluare: <http://comtrade.un.org/data/>.
- 41 Ibid.
- 42 Nostra Silva. Holzinindustrie Schweighofer - Principalul consumator al lemnului de rășinoase exploatat ilegal în România. Preluare: <http://www.nostrasilva.ro/activitati/holzinindustrie-schweighofer-principalul-consumator-al-lemnului-de-rasinoase-exploatat-ilegal-romania/>
- 43 Știri: O declarație personală a lui Gerald Schweighofer (8 mai 2015). Preluare din: <https://www.schweighofer.at/en/schweighofer-news.html>
- 44 Veen, P., & Biris, I. (2005). Virgin forests in Romania: Inventory and strategy for sustainable management and protection of virgin forests in Romania. [Pădurile virgine din România: Inventarul și strategia de administrare sustenabilă și protecție a pădurilor virgine din România]. ICAS și KNNV, București.
- 45 E. v. Maanen, G. Predoiu, R. Klaver, M. Soulé, M. Popa, O. Ionescu, W. Altenburg. (2006). Veenwonden, Olanda și Brașov, România: Altenburg & Wymenga Ecological Consultants și ICAS Wildlife Unit (Institutul de cercetări și amenajări silvice Brașov).
- 46 Ibid.
- 47 Institutul Național de Statistică din România (INS), Anuarul Statistic al României, Serii de Timp 1990-2012(2014)
- 48 Curtea de Conturi a României (2013). Sinteza Raportului de audit privind "Situația patrimonială a fondului forestier din România, în perioada 1990-2012", București
- 49 Greenpeace Russia, Departamentul GIS (2012). Evoluția suprafețelor forestiere din România în perioada 2000 - 2011
- 50 Curtea de Conturi a României (2013). Sinteza Raportului de audit privind "Situația patrimonială a fondului forestier din România, în perioada 1990-2012", București
- 51 Statisticile de comerț internațional cu bunuri ale României publicate de DESA/UNSD. United Nations Comtrade database. (2004, 2014). Găsite la adresa: <http://comtrade.un.org/data/>
- 52 Ibid.
- 53 Curtea de Conturi a României (2013). Sinteza Raportului de audit privind "Situația patrimonială a fondului forestier din România, în perioada 1990-2012", București
- 54 WWF Danube Carpathian Programme. (2005). Illegal Logging in Romania. [Tăieri ilegale de lemn în România] Disponibil la adresa: <http://www.panda.org/homepage.cfm?19306/illegal-logging-in-Romania-a-WWF-analysis>.
- 55 RISE Project. Control la Schweighofer: trafic de lemn și fraude cu certificate verzi (21 august 2015). Disponibil la adresa: <http://www.riseproject.ro/control-la-schweighofer-traffic-de-lemn-si-fraude-cu-certificate-verzi/>
- 56 Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor (2015). MMA a trimis Parchetului General rapoartele de control pe păduri. Disponibil la adresa: http://www.mmediu.ro/app/webroot/uploads/files/2015-07-30_CP_controloale_paduri.pdf

	celi-mai-mari-paduri-mostenitori-fictivi-prapad-si-multe-controverse	ani. Mediafax. Disponibil la adresa: http://www.mediafax.ro/social/romsilva-a-obtinut-administrarea-a-16-parcuri-nationale-pentru-inca-10-ani-13376820	FSC) (4 iunie 2014). Disponibil la adresa: https://www.schweighofer.at/en/schweighofer-news.html?no_cache=1	163	Potrivit analizei EIA asupra înregistrărilor fiscale și a datelor privind expedițiile/exporturile.	Justiții din Austria. Firmenbuch [Registrul companiilor].			
129	Ibid.								
130	Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România. Monitorul Oficial nr. 278/17.05.2013.	139 Ibid.	151 Klawitter, N. (8 mai 2015). Clear-Cutting Romania: Logging Threatens One of Europe's Last Virgin Forests. [Defrișând România: Taienile de lemn amenință una dintre ultimele păduri virgine din Europa] Der Spiegel. Disponibil la adresa: http://www.spiegel.de/international/europe/illegal-logging-in-romania-benefits-germany-a-1032253.html	164	De exemplu, vezi: RISE Project. Motii, față în față cu corporația. (29 martie 2014). Disponibil la adresa: http://www.riseproject.ro/motii-fata-in-fata-cu-corporatia/	173 Date de înregistrare pentru compania Holzindustrie Schweighofer GmbH. Ministerul Justiției din Austria. Firmenbuch [Registrul companiilor].			
131	Discuție personală, 2013.	140 OUG nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice. Monitorul Oficial nr. 442/29.06.2007.		165	Unități de producție ale Schweighofer. Disponibil la adresa: https://www.schweighofer.at/en/production-sites.html	174 Ministerul Justiției din Austria. Erklärung der Neufassung der STIFTUNGSRUNDE der Schweighofer Privatstiftung [Declarație privind noua versiune a Actului constitutiv al fundației private Schweighofer Privatstiftung]. (24 aprilie 2013). Firmenbuch [Registrul companiilor].			
132	Romsilva a fost înființată prin Hotărârea de Guvern 1112/1996 și a înlocuit compania anterioară, intitulată Regia Autonomă a Pădurilor, creată prin Hotărârea de Guvern 1335/1990 Abrudan, I. V. (2012). A decade of non-state administration of forests in Romania: achievements and challenges [Un deceniu de administrare privată a pădurilor din România: realizări și provocări]. International Forestry Review, 14(3).	141 Ordinul nr. 552/2003 privind aprobarea zonării interioare a parcurilor naționale și a parcurilor naturale, din punct de vedere al necesității de conservare a diversității biologice. Monitorul Oficial nr. 648/011.09.2003. Articolul 4: c,d,e.	152	Ministerul Justiției, Oficiul Național al Registrului Comerțului. Disponibil la adresa: http://csmc.ro/crima_organizata/schweighofer/Cascade%20Empire-%20informatiile%20registrul%20comertului.pdf	166	Unități de producție ale Schweighofer. Disponibil la adresa: https://www.schweighofer.at/en/production-sites.html	175 Premiul Schweighofer 2015. Disponibil la adresa: www.schweighofer-prize.org		
		142 Pocotilă, A. (23 decembrie 2014). Parcul Național Retezat, mutilat de defrișări permise de autorități. România Liberă. Disponibil la adresa: http://www.romanialibera.ro/special/dezvaluiri/parcul-national-retezat-mutilat-de-defrisari-permise-de-autoritati--361906	153	Ibid.	167	Ministerul Justiției din Austria. Firmenbuch [Registrul companiilor]. Accesat în 2015.	176 Ministerul Justiției din Austria. Erklärung der Neufassung der STIFTUNGSRUNDE der Schweighofer Privatstiftung [Declarație privind noua versiune a Actului constitutiv al fundației private Schweighofer Privatstiftung]. (24 aprilie 2013). Firmenbuch [Registrul companiilor].		
133	Agent Green: Romsilva trebuie trasă la răspundere pentru distrugerea parcurilor naționale. (23 septembrie 2015). Green Report. Disponibil la adresa: http://www.green-report.ro/agent-green-romsilva-trebuie-trasa-la-raspundere-pentru-distrugerea-parcurilor-nationale/	143	Vezi, de exemplu: Petrovici, G. (2 februarie 2015). Unica "mostră" din Europa după ultima glaciațiune, distrusă de Romsilva. Cine face acuzele, EVZ.ro. Disponibil la adresa: http://www.evz.ro/unica-mostra-din-europa-dupa-ultima-glaciatiune-distrusa-de-romsilva-cine-face-acuzele-i-video.html ; și Captain Planet. (5 iunie 2014). Romsilva renunță la administrarea a patru parcuri protejate pentru că nu mai aduc profit. Think Outside the Box. Disponibil la adresa: http://totb.ro/romsilva-renunta-la-administrarea-a-patru-parcuri-protejate-pentru-ca-nu-mai-aduc-profit/	154	Discuție personală	168	Date de înregistrare pentru următoarele companii înregistrate în România: Holzindustrie Schweighofer SRL; Holzindustrie Schweighofer Baco SRL; Holzindustrie Schweighofer Panels SRL; Bioelectrica Transilvania SRL; SC Cascade Empire SRL; Ocol Silvic Cascade Empire SRL; Gerald Hotelmanagement SRL. Ministerul Justiției din România. Oficiul Național al Registrului Comerțului. București. Accesat în 2014 la adresa: www.onrc.ro	177 Privatstiftungsgesetz (PSG) [Legea austriacă privind înființarea fundațiilor private]. 1993.	
134	DNA: Prejudicii în dosarul retrocedărilor depășește 300 milioane euro/ Senatorul PSD Ilie Sârbu, deputații PSD Viorel Hrebenciuc și Ioan Adam și directorul Romsilva, Adam Crăciunescu, sunt urmăriți penal. (Octombrie 2014). Hotnews. Disponibil la adresa: http://anticoruptie.hotnews.ro/stiri-anticoruptie-18311869-dosarul-retrocedarilor-senatorul-psd-ilie-sarbu-deputati-psd-viorel-hrebenciuc-ioan-adam-adam-craciunescu-director-romsilva-sunt-urmariti-penal-dna.htm	144	Ministerul Mediului. (14 octombrie 2014). Adresă către Agent Green: Adresa nr. 16545 / 14.10.2014	155	Romania ex-PM Adrian Năstase jailed in bribery case. [Ex-premierul României Adrian Năstase, condamnat la închisoare pentru luare de mită] (6 ianuarie 2014). BBC. Disponibil la adresa: http://www.bbc.co.uk/news/world-europe-25630091	169	Date de înregistrare pentru următoarele companii înregistrate în Austria: Cascade Empire Immobilien GmbH; Gerald Schweighofer Kommanditgesellschaft; Holzindustrie Schweighofer GmbH; Schweighofer Fiber GmbH; Schweighofer KEG; Schweighofer Liegenschaftsverwaltung GmbH; Schweighofer Privatstiftung; SPB Beteiligungsverwaltung GmbH; SPB Immobilien alpha GmbH; SPB Immobilien beta GmbH; SPB Immobilien delta GmbH; SPB Industrieholding beta GmbH; SPB Industrieholding GmbH. Ministerul Justiției din Austria. Firmenbuch [Registrul companiilor].	178 HASBERGER SEITZ & PARTNER Rechtsanwälte GmbH. "Fundația privată în Austria ("Privatstiftung")." Disponibil la adresa: http://www.hsp-law.at/	
135	Romsilva. Aspecte generale privind fondul forestier, proprietate publică a statului. (Decembrie 2013). Disponibil la adresa: http://www.romsilva.ro/articole/prezentare_generala_p_178.htm	145	Agent Green: Romsilva trebuie trasă la răspundere pentru distrugerea parcurilor. (23 septembrie 2015). Green Report. Disponibil la adresa: http://www.green-report.ro/agent-green-romsilva-trebuie-trasa-la-raspundere-pentru-distrugerea-parcurilor-nationale/	156	OUG nr. 71/2002 încheierea de către Regia Națională a Pădurilor a contractelor de vânzare-cumpărare a masei lemnoase pe termen lung. Monitorul Oficial nr. 435/21.06.2002.	170	Subsidia re de din Bulgaria și Ucraina se regăsește în bilanțul pe 2006 al companiei austriece SPB Bettillungsverwaltung GmbH. Ministerul Justiției din Austria. Firmenbuch [Registrul companiilor].	179 Ministerul Justiției din Austria. Erklärung der Neufassung der STIFTUNGSRUNDE der Schweighofer Privatstiftung [Declarație privind noua versiune a Actului constitutiv al fundației private Schweighofer Privatstiftung]. (24 aprilie 2013). Firmenbuch [Registrul companiilor].	
136	Romsilva. Volumul de lemn ce se recoltează anual din păduri. Disponibil la adresa: http://www.romsilva.ro/articole/volumul_de_lemn_ce_se_recolteaza_anual_din_paduri_p_93.htm	146	Specialiști români în sectorul silvic. Discuții personale.	157	Lemnul românesc dat pe mâna firmelor străine. (27 octombrie 2009). Jurnalul. Disponibil la adresa: http://jurnalul.ro/campaniile-jurnalul-lemnul-romanesc-dat-pe-mana-firmelor-straine-525233.html	180	Ministerul Justiției din Austria. Firmenbuch [Registrul companiilor].	181 Fondul Forestier Național din Austria. Bundesforste-Vorstandssprecher Bis 2015 Verlängert [Mandatul CEO-ului Bundesforste extins până în 2015]. (11 februarie 2010). [Comunicat de presă]. Disponibil la adresa: http://www.bundesforste.at/service-presse/presse/pressedetail/news/bundesforste-vorstandssprecher-bis-2015-verlaengert.html	
137	Potrivit înregistrărilor fiscale din România, în 2014, Schweighofer a cumpărat de la Romsilva masă lemnoasă în valoare de 98,9 milioane RON. O listă de prețuri obținută de la Schweighofer arată că societatea plătește între 200 și 440 RON/m³. Raportul de față folosește valoarea medie de 300 RON/m³ pentru a estima un volum de 330.000 m³ de masă lemnoasă cumpărată de la Romsilva în 2014. Această estimare de 300 RON/m³ a fost utilizată și de RISE Project (2015). Rețeaua Schweighofer: Cine a tăiat și cât a câștigat. Disponibil la adresa: http://www.riseproject.ro/articol/reteaua-schweighofer-cine-a-taiat-si-cat-a-castigat/	147	Nota nr. 4448 privind semnarea actelor adiționale pentru continuarea administrării parcurilor naționale/ naturale de către Regia Națională a Pădurilor-Romsilva. (16 aprilie 2014). Serviciul de Arie Protejate către Consiliul de Administrație al Romsilva.	158	Reprezentant Schweighofer. [Conferință de presă]. (1 aprilie 2015). București. Disponibil la adresa: http://www.youtube.com/watch?v=YVUMT68Uz5U	182	Date de înregistrare pentru următoarele companii înregistrate în Austria: Stora Enso Wood Products GmbH; Stora Enso WP Bad St. Leonhard GmbH; Stora Enso Lumber Trading GmbH. Ministerul Justiției din Austria. Firmenbuch [Registrul companiilor].	183 Potrivit analizei EIA asupra înregistrărilor fiscale din România pe anul 2014.	
		148 Ibid.	159	Austrian Company Exposed Offering Bonuses for Illegal Romanian Timber. [Companie austriacă surprinsă oferind bonificații pentru lemnul tăiat ilegal în România]. (27 aprilie 2015). Environmental Investigation Agency. Material video Disponibil la adresa: http://eia-global.org/news-media/austrian-company-exposed . Transcript Disponibil la adresa: http://eia-global.org/images/uploads/EIATranscript_Excerpt_-_Holzindustrie_Schweighofer.pdf	160	Ibid.	171	Date de înregistrare pentru compania Holzindustrie Schweighofer s.r.o., înregistrată în Republica Cehă. Krajský soud v Hradci Králové [Curtea Regională din Hradec Králové]. Registrul companiilor. Accesat în 2015 la adresa: http://az-europe.eu/cz/firmy-v-cechach/4337385-holzindustrie-schweighofer-s-r-o/g	184 Date de înregistrare pentru următoarele companii înregistrate în Austria: Cascade Empire Immobilien GmbH; Gerald Schweighofer Kommanditgesellschaft; Holzindustrie Schweighofer GmbH; Schweighofer Fiber GmbH; Schweighofer KEG; Schweighofer Liegenschaftsverwaltung GmbH; Schweighofer Privatstiftung; SPB Beteiligungsverwaltung GmbH; SPB Immobilien alpha GmbH; SPB Immobilien beta GmbH; SPB Immobilien delta GmbH; SPB Industrieholding beta GmbH; SPB Industrieholding GmbH. Ministerul
138	Mitran, L. (10 octombrie 2014). Romsilva a obținut administrarea a 16 parcuri naționale pentru încă 10	149	Agent Green. Forests Study: Summary Report. [Studiu păduri: Rezumat]. (2015). Disponibil la adresa: https://www.agentgreen.ro/raport-studiu-paduri-en/	161	Nostra Silva. Holzindustrie Schweighofer – Principalul consumator al lemnului de rășinoase exploatat ilegal în România. (16 februarie 2015). Disponibil la adresa: http://www.nostrasilva.ro/activitati/holzindustrie-schweighofer-principalul-consumator-al-lemnului-de-rasinoase-exploatat-ilegal-romania/	172	Date de înregistrare pentru următoarele companii înregistrate în Austria: Cascade Empire Immobilien GmbH; Gerald Schweighofer Kommanditgesellschaft; Holzindustrie Schweighofer GmbH; Schweighofer Fiber GmbH; Schweighofer KEG; Schweighofer Liegenschaftsverwaltung GmbH; Schweighofer Privatstiftung; SPB Beteiligungsverwaltung GmbH; SPB Immobilien alpha GmbH; SPB Immobilien beta GmbH; SPB Industrieholding beta GmbH; and SPB Industrieholding GmbH. Ministerul		
		150	Holzindustrie Schweighofer. About Us. [Despre noi] Disponibil la adresa: https://www.schweighofer.at/en/the-company/about-us.html . Holzindustrie Schweighofer. News: All forests managed by O.S. Cascade Empire in Romania are now FSC certified. [Noutăți: Toate pădurile administrate de O.S. Cascade Empire în România sunt acum certificate	162	RISE Project. Motii, față în față cu corporația. (29 martie 2014). Disponibil la adresa: http://www.riseproject.ro/motii-fata-in-fata-cu-corporatia/				

- 185 Ibid.
- 186 Austrian Company Exposed Offering Bonuses for Illegal Romanian Timber. [Companie austriacă surprinsă oferind bonificații pentru lemnul tăiat ilegal în România]. (27 aprilie 2015). Environmental Investigation Agency. Material video Disponibil la adresa: <http://eia-global.org/news-media/austrian-company-exposed>. Transcript Disponibil la adresa: http://eia-global.org/images/uploads/EIAVideo_Transcript_Excerpt_-_Holzindustrie_Schweighofer.pdf
- 187 "We check the documents of origin at the gates of our sawmills. The delivery only gets on site if the legal origin has been duly proven. This is how we ensure that only legal and documented logs are supplied and processed." ("În momentul livrării la poarta fabricilor noastre verificăm toate documentele de proveniență. Livrarea este acceptată în incinta unităților noastre doar după ce s-a demonstrat fără nici un dubiu proveniența sa legală. În acest fel, ne asigurăm că în unitățile noastre de producție doar lemnul însoțit de documente oficiale de proveniență este acceptat și prelucrat."). Holzindustrie Schweighofer. News: A personal statement of Gerald Schweighofer. [Noutăți: O expunere personală a lui Gerald Schweighofer]. (8 mai 2015). Disponibil la adresa: <https://www.schweighofer.at/en/schweighofer-news.html>
- 188 Austrian Company Exposed Offering Bonuses for Illegal Romanian Timber. [Companie austriacă surprinsă oferind bonificații pentru lemnul tăiat ilegal în România]. (27 aprilie 2015). Environmental Investigation Agency. Material video Disponibil la adresa: <http://eia-global.org/news-media/austrian-company-exposed>. Transcript Disponibil la adresa: http://eia-global.org/images/uploads/EIAVideo_Transcript_Excerpt_-_Holzindustrie_Schweighofer.pdf
- 189 Discuție personală.
- 190 RISE Project. Control la Schweighofer: trafic de lemn și fraude cu certificate verzi. (21 august 2015). Disponibil la adresa: <http://www.riseproject.ro/control-la-schweighofer-traffic-de-lemn-si-fraude-cu-certificate-verzi/>
- 191 Schweighofer Leaks: Află cum se poate cumpăra lemn ilegal. (15 mai 2015). Napoca News. Disponibil la adresa: <http://www.napocanews.ro/2015/05/schweighofer-leaks-afla-cum-se-poate-cumpara-lemn-illegal.html>
- 192 Ibid.
- 193 Discuție personală.
- 194 Austrian Company Exposed Offering Bonuses for Illegal Romanian Timber. [Companie austriacă surprinsă oferind bonificații pentru lemnul tăiat ilegal în România]. (27 aprilie 2015). Environmental Investigation Agency. Material video Disponibil la adresa: <http://eia-global.org/news-media/austrian-company-exposed>. Transcript Disponibil la adresa: http://eia-global.org/images/uploads/EIAVideo_Transcript_Excerpt_-_Holzindustrie_Schweighofer.pdf
- 195 Stora Enso. Raportul anual 1998.
- 196 Schweighofer, G. (2006) Gerald Schweighofer im Interview: „Es wird einen Kampf ums Holz geben“ [Interviu cu Gerald Schweighofer: „Va fi o luptă pentru lemn“] / Interviewator: V. Kainrath. Der Standard. Disponibil la adresa: <http://derstandard.at/2640834/Gerald-Schweighofer-im-Interview-Es-wird-einen-Kampf-ums-Holz-geben>
- 197 Miha, S. Rumänien: Die illegale Entwaldung der Karpaten schreitet voran [România: Despăduririle ilegale din Carpați avansează] (6 ianuarie 2015). Die Presse. Disponibil la adresa: http://diepresse.com/home/panorama/welt/4632202/Rumaenien_Die-illegale-Entwaldung-der-Karpaten-schreitet-voran?from=suche.intern.portal
- 198 Austrian Company Exposed Offering Bonuses for Illegal Romanian Timber. [Companie austriacă surprinsă oferind bonificații pentru lemnul tăiat ilegal în România]. (27 aprilie 2015). Environmental Investigation Agency. Material video Disponibil la adresa: <http://eia-global.org/news-media/austrian-company-exposed>. Transcript Disponibil la adresa: http://eia-global.org/images/uploads/EIAVideo_Transcript_Excerpt_-_Holzindustrie_Schweighofer.pdf
- 199 Schweighofer, G. (2006) Gerald Schweighofer im Interview: „Es wird einen Kampf ums Holz geben“ [Interviu cu Gerald Schweighofer: „Va fi o luptă pentru lemn“] / Interviewator: V. Kainrath. Der Standard. Disponibil la adresa: <http://derstandard.at/2640834/Gerald-Schweighofer-im-Interview-Es-wird-einen-Kampf-ums-Holz-geben>
- 200 Reidl, P. (18 septembrie 2008). Rumänien kämpft gegen illegale Holzernte [România luptă împotriva tăierilor ilegale de lemn]. WirtschaftsBlatt. Disponibil la adresa: http://wirtschaftsblatt.at/home/nachrichten/europa_ee/1070369/index?from=suche.intern.portal
- 201 Miha, S. Rumänien: Die illegale Entwaldung der Karpaten schreitet voran [România: Despăduririle ilegale din Munții Carpați avansează] (6 ianuarie 2015). Die Presse. Disponibil la adresa: http://diepresse.com/home/panorama/welt/4632202/Rumaenien_Die-illegale-Entwaldung-der-Karpaten-schreitet-voran?from=suche.intern.portal
- 202 Rumaenien_Die-illegale-Entwaldung-der-Karpaten-schreitet-voran?from=suche.intern.portal "Das Problem ist die Kontrolle und die Durchsetzung der Bestimmungen. Wir können nicht den Staat spielen und die ganze Lieferantenkette bis ins letzte Detail kontrollieren", sagt der Unternehmer.
- 203 Reidl, P. (18 septembrie 2008). Rumänien kämpft gegen illegale Holzernte [România luptă împotriva tăierilor ilegale de lemn]. WirtschaftsBlatt. Disponibil la adresa: http://wirtschaftsblatt.at/home/nachrichten/europa_ee/1070369/index?from=suche.intern.portal
- 204 Holzindustrie Schweighofer. News: A personal statement of Gerald Schweighofer. [Noutăți: O expunere personală a lui Gerald Schweighofer]. (8 mai 2015). Disponibil la adresa: <https://www.schweighofer.at/en/schweighofer-news.html>
- 205 Potrivit analizei EIA asupra înregistrărilor fiscale din România. 2014.
- 206 Discuție personală.
- 207 Sentința civilă nr. 217/2004. (5 aprilie 2004). Judecătoria Aleșd. Dosar nr. 769/2003
- 208 D.D. Reportaj În Premieră. Codrul, frate cu străinul. (28 martie 2014). Antena 3. Material video Disponibil la adresa: <http://inpremiera.antena3.ro/reportaje/codrul-frate-cu-strainul-1-257.html>
- 209 Discuție personală
- 210 Ibid.
- 211 D.D. Reportaj În Premieră. Codrul, frate cu străinul. (28 martie 2014). Antena 3. Material video Disponibil la adresa: <http://inpremiera.antena3.ro/reportaje/codrul-frate-cu-strainul-1-257.html>
- 212 Curtea Europeană a Drepturilor Omului. Secția a treia. Decizie: Cererea nr. 6524/03 Constantin ROTESCU și alți 440 de cereri împotriva României. 13 mai 2014
- 213 HOTĂRÂRE nr. 470/2014 din 4 iunie 2014 pentru aprobarea Normelor referitoare la proveniența, circulația și comercializarea materialelor lemnoase, la regimul spațiilor de depozitare a materialelor lemnoase și al instalațiilor de prelucrat lemn rotund, precum și a unor măsuri de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 995/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 octombrie
- 214 RISE Project (2015). Rețeaua Schweighofer: Cine a tăiat și cât a câștigat. Disponibil la adresa: <http://www.riseproject.ro/articol/reteaua-schweighofer-cine-a-taiat-si-cat-a-castigat/>
- 215 Ibid.
- 216 Potrivit analizei EIA asupra înregistrărilor fiscale din România. 2014.
- 217 Miron, D. (19 octombrie 2014). EXCLUSIV Hrebenciuc: Sută la sută fac ordine. Urât. Rolul lui Ilie Sirbu/ INTERCEPTĂRI. Stiripesurse.ro. Disponibil la adresa: http://www.stiripesurse.ro/exclusiv-hrebenciuc-suta-la-suta-fac-ordine-urata-rolul-lui-ilie-sirbu-interceptari_936388.html
- 218 RISE Project (2015). Rețeaua Schweighofer: Cine a tăiat și cât a câștigat. Disponibil la adresa: <http://www.riseproject.ro/articol/reteaua-schweighofer-cine-a-taiat-si-cat-a-castigat/>
- 219 Ibid.
- 220 Ibid.
- 221 Ibid.
- 222 Ibid.
- 223 Ibid.
- 224 Ibid.
- 225 Potrivit analizei EIA asupra înregistrărilor fiscale din România. 2014.
- 226 Discuție personală.
- 227 RISE Project (2015). Rețeaua Schweighofer: Cine a tăiat și cât a câștigat. Disponibil la adresa: <http://www.riseproject.ro/articol/reteaua-schweighofer-cine-a-taiat-si-cat-a-castigat/>
- 228 Ibid.
- 229 Ibid.
- 230 Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor (MMAP). (2014). RAPORT privind controlul activității, S.C. HOLZINDUSTRIE SCHWEIGHOFER S.R.L., Rădăuți. Disponibil la adresa: http://csmc.ro/crima_organizata/schweighofer/Raport%20control%20Holzindustrie.pdf
- 231 Ibid.
- 232 Ibid.
- 233 Ibid.
- 234 Discuție personală.
- 235 Contract nr. 3969 (30 noiembrie 2004). SC Holzindustrie Schweighofer - SC Soficarm SRL.
- 236 Rechizitoriul dosarului nr. 75/P/2005. (Judecătoria Brezoi 2009). Disponibil la adresa: http://csmc.ro/crima_organizata/schweighofer/Dosar%2075%20P%202005%20-%20Rechizitoriul%203.12.2009%20-%20Parchetul%20de%20pe%20langa%20Judecatoria%20Brezoi.pdf
- 237 "Din aceste documente se explică de ce S.C. RODANK INDUSTRIES SRL a tăiat masa lemnoasă ilegal, pentru că trebuia să-și onoreze contractele către S.C. HOLZINDUSTRIE SCHWEIGHOFER SRL". Rechizitoriul dosarului nr. 75/P/2005. (Judecătoria Brezoi 2009). pg.7. Disponibil la adresa: http://csmc.ro/crima_organizata/schweighofer/Dosar%2075%20P%202005%20-%20Rechizitoriul%203.12.2009%20-%20Parchetul%20de%20pe%20langa%20Judecatoria%20Brezoi.pdf
- 238 Nostra Silva. Păduri ieftine, politicieni ieftini – Cronologia și probele dosarului Schweighofer. 19 mai 2015. Disponibil la adresa: <http://www.nostrasilva.ro/editoriale/paduri-ieftine-politicieni-ieftini-cronologia-si-probele-dosarului-schweighofer/>
- 239 Contract nr. 9338. (11 noiembrie 2008). SC Holzindustrie Schweighofer - SC Soficarm SRL. Disponibil la adresa: http://csmc.ro/crima_organizata/deaconeasa/SCHWEIGHOFER%20SRL%20catre%20IGPR%20-%20fise%20creditor%20Soficarm%20-%20Rodank%20-%20Almera.pdf
- 240 Rechizitoriul dosarului 984/198/2010. (Judecătoria Sibiu 2010)
- 241 Informații la zi despre acest caz pot fi găsite pe portalul Ministerului Justiției, la adresa: http://portal.just.ro/310/SitePages/Dosar.aspx?id_dosar=31000000000009247&id_inst=310
- 242 Notă de constatare. (13 mai 2015). ITRSV Vâlcea.
- 243 Raport oficial, RM Vâlcea, O.S. Voineasa. (2004). Regia Națională a Pădurilor Romsilva.
- 244 Hotărârea de Guvern nr. 996/2008 pentru aprobarea Normelor referitoare la proveniența, circulația și comercializarea materialelor lemnoase, la regimul spațiilor de depozitare a materialelor lemnoase și al instalațiilor de prelucrat lemn rotund. (2008). "Art. 9 – (1) Lemnul rotund cu diametrul la capătul subțire mai mare sau egal cu 20 cm care se transportă de la locul de recoltare însoțit de avizul de însoțire prevăzut la art. 4 alin. (1) se marchează pe fiecare piesă cu amprenta dispozitivului dreptunghiular specific emitențului." (Abrogată în octombrie 2014 și înlocuită de HG nr. 470/2104, armonizată cu EUTR nr. 995/2010).
- 245 Legea 46/2008: Codul Silvic (republicată), Monitorul Oficial nr. 238 din 27 martie 2008. Art 68-73. (Modificată prin legea 133/2015 pentru modificarea și completarea Legii nr. 46/2008 – Codul Silvic. Monitorul Oficial nr. 411 din 10 iunie 2015).
- 246 HOTĂRÂRE nr. 470/2014 din 4 iunie 2014 pentru aprobarea Normelor

referitoare la proveniența, circulația și comercializarea materialelor lemnoase, la regimul spațiilor de depozitare a materialelor lemnoase și al instalațiilor de prelucrat lemn rotund, precum și a unor măsuri de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 995/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 octombrie 2010 de stabilire a obligațiilor ce revin operatorilor care introduc pe piață lemn și produse din lemn. Monitorul Oficial nr. 470/08.10.2014.	247	Discuție personală																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
---	-----	--------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

- administrare a fondului forestier național în perioada 2010 – 2013, București, pg.39
- 312 Ibid.
- 313 Ibid.
- 314 „Nu există o explicație rezonabilă pentru astfel de fapte, care s-au produs într-o perioadă atât de lungă (10 ani) și au scăpat de sub controlul direcției silvice care avea în structură ocolul silvic respectiv.” Curtea de Conturi a României (2014). Sinteză Raportului de audit al performanței modului de administrare a fondului forestier național în perioada 2010 – 2013, București, pg.39
- 315 E. v. Maanen, G.Predoiu, R.Klaver, M.Soulé, M.Popa, O.Ionescu, W.Altendorf. (2006). Veenwouden, Olanda și Brașov, România: Altenburg & Wymenga Ecological Consultants și ICAS Wildlife Unit (Institutul de cercetări și amenajări silvice Brașov).
- 316 Romsilva a autorizat exploatarea a 43,608 m² în parcul național în 2014, în principal tăieri standard de regenerare. Administrația Parcului Național Domogled. (22 octombrie 2014). Adresă către Agent Green: Adresa nr. 10200 / 22.10.2014.
- 317 Păduri din Parcul Național Retezat ard de Crăciun în semineuri europene. (23 decembrie 2014). Agent Green. Disponibil la adresa: <https://www.agentgreen.ro/paduri-din-parcul-national-retezat-ard-de-craciun-seminee-europene/>
- 318 Tăierile de lemn din zona Râu Seș, Parcul Național Retezat. (2011). Academia Română.
- 319 Ibid.
- 320 Dărămuș, N. R. (2012). Autorii jafului din Parcul Național Retezat: niște drujbiști ruși în fund. Jurnalul. Disponibil la adresa: <http://jurnalul.ro/stiri/observator/autorii-jafului-din-parcul-national-retezat-niste-drujbiști-ruși-in-fund-604202.html>
- 321 Păduri din Parcul Național Retezat ard de Crăciun în semineuri europene. (23 decembrie 2014). Agent Green. Disponibil la adresa: <https://www.agentgreen.ro/paduri-din-parcul-national-retezat-ard-de-craciun-seminee-europene/>
- 322 Ibid.
- 323 Cele trei companii sunt SC Susai Servicom SRL; SC Morozinia Watiko SRL; SC Lompry Trans SRL. Romsilva. Parcul Național Retezat. Adresă către Agent Green: Adresa nr. 6 din 07.01.2015.
- 324 Potrivit analizei EIA asupra înregistrărilor fiscale pe anul 2014
- 325 Garda de Mediu. (22 decembrie 2014). Adresă către Agent Green: Adresa nr. 2045/22.12.2014.
- 326 Natura 2000 este o rețea de zone naturale protejate, constituită la nivelul UE. Harta ariilor Natura 2000 din România este disponibilă pe site-ul Romsilva: Arii protejate - Prezentare generală, la adresa http://www.romsilva.ro/articole/prezentare_generala_p_184.htm
- 327 ORDIN nr. 1540 din 3 iunie 2011 pentru aprobarea Instrucțiunilor privind termenele, modalitățile și perioadele de colectare, scoatere și transport al materialului lemnos. Monitorul Oficial nr. 430/20.06.2011. Anexă, Art. 14.
- 328 „Când expiră autorizația de exploatare pentru cealaltă lucrare (pădurea atacată de ipide)?”, Pe 26 decembrie 2013. (...) Compania ar fi trebuit să ceară o prelungire a autorizației de exploatare expirate”. Oficial instituție silvică, discuție personală. (mai 2014). Brașov.
- 329 „Când s-a marcat poteca, specialistul nu a trasat o linie dreaptă, iar atunci când specialiștii direcției silvice au tăiat pădurea, au descoperit că linia potecii nu este dreaptă, prin urmare trebuia să fie făcută să fie dreaptă. Era un caz urgent și, cumva, legea nu a mai fost respectată, iar poteca a devenit mai lată: 20-25 m. Astfel, s-a tăiat mai mult lemn decât permitea legea.” Oficial instituție silvică, discuție personală. (mai 2014). Brașov.
- 330 „Planul de management prevede că vârsta pentru recoltare este de 110 ani. De la momentul întocmirii, planul este valabil pe o perioadă de 10 ani. Vârsta arborilor menționați în plan era de peste 90 de ani. Acest lucru înseamnă că și dacă este ultimul an de valabilitate al planului, întocmit în 2005 când vârsta copacilor era de peste 90 de ani, pădurea are 100 de ani în prezent, de aceea putem vedea numai T1 igienă - tăieri de igienă acolo. Ori, dacă ne uităm cum arată, pare că s-a făcut o tăiere rasă înainte de vârsta recomandată.” Inginer silvic, discuție personală, iulie 2015.
- 331 Ibid.
- 332 Ibid.
- 333 „În mod obișnuit sunt tăiați numai copacii infestați, nu întreaga parcelă. Acest tip de tăiere se numește „Accidentale I” și se practică atunci când copacii sunt deja bolnavi sau infestați cu gândaci de scoarță. Însă de multe ori, acest tip de tăiere Acc.I acoperă tăieri atât legale cât și ilegale.” Inginer silvic, Discuție personală, iulie 2015.
- 334 „Singura explicație pentru aceste fenomene pe care pe care le-ați văzut întâmplându-se acolo este incompetența oamenilor care lucrează acolo.” Oficial instituție silvică, discuție personală, mai 2014.
- 335 Proprietarii companiei Mesar SRL, discuție personală, martie 2014.
- 336 Potrivit analizei EIA asupra înregistrărilor fiscale pe anul 2014.
- 337 Ibid.
- 338 Ibid.
- 339 Discuție personală.
- 340 Centre de producție ale Schweighofer. Disponibil la adresa: <https://www.schweighofer.at/en/production-sites.html>
- 341 Discuție personală.
- 342 Potrivit analizei EIA asupra înregistrărilor fiscale pe anul 2014.
- 343 Ibid.
- 344 Potrivit analizei EIA asupra datelor privind comerțul internațional pe anul 2014.
- 345 Illegal Logging in Romania: Austrian Lumber Corporations Reap the Benefits. [Tăierile ilegale de lemn din România: Companiile austriece de cherestea culeg beneficiile] (3 iulie 2015). We Are Anonymous. Disponibil la adresa: <http://anonhq.com/illegal-logging-romania-austrian-lumber-corporations-reap-benefits/>
- 346 Potrivit analizei EIA asupra înregistrărilor fiscale pe anul 2014.
- 347 Ibid.
- 348 Kingfisher PLC. (2014). Annual Report and Accounts 2013/14. [Raportul anual 2013/14] pg.27.
- 349 Kingfisher PLC. (2014). Annual Report and Accounts 2013/14. [Raportul anual 2013/14] pg.20.
- 350 AMA Research. Builders and Plumbers Merchants Market Report UK 2014-2018 Analysis [Analiza pieței materialelor de construcții și instalații din Marea Britanie 2014-2018].; AMA commissioned research.; Mintel. DIY Retailing – Europe – May 2014. Studiu citat de Kingfisher PLC.
- 351 Kingfisher PLC. (April 2011). Kingfisher-At A Glance. [Kingfisher – Pe scurt]. Disponibil în septembrie 2015 la adresa: http://kingfisher.pl/pdf/kingfisher_at_a_glance.pdf
- 352 Kingfisher PLC. (2014). Annual Report and Accounts 2014/15. [Raportul anual 2014/15] pg.7.
- 353 Kingfisher PLC. (2014). Annual Report and Accounts 2013/14. [Raportul anual 2013/14] pg.33.
- 354 Kingfisher PLC. (2014). Annual Report and Accounts 2013/14. [Raportul anual 2013/14] pg.60.
- 355 Kingfisher PLC. (2014). Annual Report and Accounts 2014/15. [Raportul anual 2014/15] pg.7.
- 356 Kingfisher PLC. (2014). Annual Report and Accounts 2013/14. [Raportul anual 2013/14] pg.34.
- 357 Kingfisher PLC. (2014). Annual Report and Accounts 2014/15. [Raportul anual 2014/15] pg.38.
- 358 Kingfisher PLC. (2014). Annual Report and Accounts 2014/15. [Raportul anual 2014/15] pg.39.
- 359 Kingfisher PLC. (2014). Annual Report and Accounts 2013/14. [Raportul anual 2013/14] pg.8.
- 360 Kingfisher PLC. (2014). Annual Report and Accounts 2013/14. [Raportul anual 2013/14] pg.30.
- 361 Kingfisher PLC. (2014). Annual Report and Accounts 2013/14. [Raportul anual 2013/14] pg.43.
- 362 Kingfisher PLC. (2014). Annual Report and Accounts 2013/14. [Raportul anual 2013/14] pg.18.
- 363 Potrivit analizei EIA asupra înregistrărilor fiscale pe anul 2014.
- 364 Vezi Capitolul 2.3: Ce se știe la vârf: managementul lui Gerald Schweighofer.
- 365 Discuție personală.
- 366 Kingfisher PLC. (2014). Annual Report and Accounts 2014/15. [Raportul anual 2014/15] pg.23.
- 367 Potrivit analizei EIA asupra înregistrărilor fiscale pe anul 2014.
- 368 Kingfisher PLC. (2014). Annual Report and Accounts 2013/14. [Raportul anual 2013/14] pg.24.
- 369 Comisia Europeană. (28 iulie 2014). State of play on the sustainability of solid and gaseous biomass used for electricity, heating and cooling in the EU. [Raport privind sustenabilitatea biomasei solide și gazeoase utilizate pentru electricitate, încălzire și răcire în UE]. Disponibil la adresa: http://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/2014_biomass_state_of_play.pdf
- 370 Directiva 2009/28/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, de modificare și ulterior de abrogare a Directivei 2001/77/CE și 2003/30/CE. (5 iunie 2009). Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, L 140/16.
- 371 Eurostat Statistics Explained: Forestry statistics in detail [Statisticile Eurostat explicate: Statistici privind pădurile detaliate] Comisia Europeană. (2014). Disponibil la adresa: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Forestry_statistics_in_detail
- 372 Ibid. Comisia Europeană. (28 iulie 2014). State of play on the sustainability of solid and gaseous biomass used for electricity, heating and cooling in the EU. [Raport privind sustenabilitatea biomasei solide și gazeoase utilizate pentru electricitate, încălzire și răcire în UE]. Disponibil la adresa: http://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/2014_biomass_state_of_play.pdf
- 373 Comisia Europeană. (28 iulie 2014). State of play on the sustainability of solid and gaseous biomass used for electricity, heating and cooling in the EU. [Raport privind sustenabilitatea biomasei solide și gazeoase utilizate pentru electricitate, încălzire și răcire în UE]. Disponibil la adresa: http://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/2014_biomass_state_of_play.pdf
- 374 Ibid.
- 375 Ibid.
- 376 Agenția Europeană de Mediu. (2015). State of nature in the EU: Results from reporting under the nature directives 2007-2012 [Starea naturii în UE: Rezultate ale raportărilor în conformitate cu directivele privind natura 2007 – 2012]. Disponibil la adresa: <http://www.eea.europa.eu/soer-2015/europe/forests> Comisia Europeană. (28 iulie 2014). State of play on the sustainability of solid and gaseous biomass used for electricity, heating and cooling in the EU. [Raport privind sustenabilitatea biomasei solide și gazeoase utilizate pentru electricitate, încălzire și răcire în UE]. Disponibil la adresa: http://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/2014_biomass_state_of_play.pdf
- 377 Comisia Europeană. (28 iulie 2014). State of play on the sustainability of solid and gaseous biomass used for electricity, heating and cooling in the EU. [Raport privind sustenabilitatea biomasei solide și gazeoase utilizate pentru electricitate, încălzire și răcire în UE]. Disponibil la adresa: http://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/2014_biomass_state_of_play.pdf
- 378 Ibid.
- 379 Ibid.
- 380 European Pellet Council [Consiliul European al Peluților]. About Us [Despre noi]. Disponibil la adresa: <http://www.pelletcouncil.eu/>
- 381 Enplus Pellets. About Enplus [Despre Enplus]. Disponibil la adresa: <http://www.enplus-pellets.eu/>
- 382 Enplus Pellets. Enplus Quality Certification Scheme For Wood Pellets: Enplus Handbook, Part 4 – Sustainability Requirements [Schema de certificare Enplus a calității peluților din lemn: Manualul Enplus, Partea 4 a 4 – Condiții privind sustenabilitatea]. (August 2015). Disponibil la adresa: http://www.enplus-pellets.eu/wp-content/uploads/2015/07/EnplusHandbook_part4_V3.0_Sustainability_EPCInternational.pdf
- 383 Enplus Pellets. Production: Certified Producers [Producție: Producători certificați]. Disponibil la adresa: <http://www.enplus-pellets.eu/production/certified-producers/>
- 384 Enplus Pellets. About Enplus [Despre Enplus]. Disponibil la adresa: <http://www.enplus-pellets.eu/>
- 385 Regulamentul UE Nr. 9995/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 Octombrie 2010 stabilind obligațiile operatorilor care pun în vânzare lemn și produse din lemn. (2010). Jurnalul Oficial al Uniunii Europene. L295/23.
- 386 Ibid.
- 387 Comisia Europeană. (2015). Timber Regulation [Regulament privind lemnul]. Disponibil la adresa: http://ec.europa.eu/environment/forests/timber_regulation.htm
- 388 Regulamentul UE Nr. 9995/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 Octombrie 2010 stabilind obligațiile operatorilor care pun în vânzare lemn și produse din lemn. (2010). Jurnalul Oficial al Uniunii Europene. L295/23. Art. #5, trasabilitate
- 389 Regulamentul UE Nr. 9995/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 Octombrie 2010 stabilind obligațiile operatorilor care pun în vânzare lemn și produse din lemn. (2010). Jurnalul Oficial al Uniunii Europene. L295/23. Art. #5, trasabilitate
- 390 „Statele membre ar trebui să garanteze faptul că nerespectarea prezentului regulament, inclusiv de către operatori, comercianți și organizații de monitorizare, este sancționată printr-un sistem de sancțiuni eficiente, proporționale și

	disuasive. Normele de drept intern pot prevedea ca, după aplicarea unor sancțiuni eficiente, proporționale și disuasive pentru nerespectarea interdicției de introducerea pe piață internă a lemnului recoltat în mod ilegal sau a produselor din lemn derivate din acesta, lemnul și produsele din lemn respective să nu fie neapărat distruse și să poată fi folosite în schimb pentru scopuri de interes public.”Regulamentul UE Nr. 9995/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 Octombrie 2010 stabilind obligațiile operatorilor care pun în vânzare lemn și produse din lemn. (2010). Jurnalul Oficial al Uniunii Europene. L295/23. Preambul #27	ec.europa.eu/environment/forests/timber_regulation.htm		forest-based-products-requirements-pefc-st-2002-2013	421	PEFC. Complaint on Compliance of Holzindustrie Schweighofer with the PEFC Council Chain of Custody Requirements [Reclamație privind conformitatea Holzindustrie Schweighofer cu cerințele certificării PEFC a lanțului de custodie]. Disponibil la adresa: http://www.pefc.at/download/draft_complaint_schweighofer.pdf	administrate de O.S. Cascade Empire în România sunt acum certificate FSC] (4 iunie 2014). Disponibil la adresa: https://www.schweighofer.at/en/schweighofer-news.html?no_cache=1
401	Potrivit analizei EIA asupra înregistrărilor fiscale și a datelor privind comerțul internațional pe anul 2014.			Punctul 5.2.1 precizează: “Sistemul PEFC DDS se bazează pe informații puse la dispoziție de furnizor” Adunarea Generală PEFC. Chain of Custody of Forest Based Products – Requirements, PEFC ST 2002:2013 [Lanțul de custodie pentru produsele forestiere – Cerințe, PEFC ST 2002:2013]. (24 mai 2013).	410		
402	Comisia Europeană. (2015). Timber Regulation [Regulament privind lemnul]. Disponibil la adresa: http://ec.europa.eu/environment/forests/timber_regulation.htm			Disponibil la adresa: http://pefc.org/resources/technical-documentation/pefc-international-standards-2010/1193-chain-of-custody-of-forest-based-products-requirements-pefc-st-2002-2013	411		
391	Potrivit analizei EIA asupra înregistrărilor fiscale și a datelor privind comerțul internațional pe anul 2014.			Ibid.	412		
392	Comisia Europeană. (2015). Timber Regulation [Regulament privind lemnul]. Disponibil la adresa: http://ec.europa.eu/environment/forests/timber_regulation.htm			Ibid.	413		
393	Ibid.			Transparency International. Corruption Perception Index 2014 [Indicele de percepție a corupției 2014]. Disponibil la adresa: https://www.transparency.org/cpi2014/results	414		
394	Legea 171/2010 sancționează primirea, depozitarea și/sau prelucrarea lemnului tăiat ilegal cu amenzi între 2.000 și 5.000 RON și confiscarea materialelor lemnoase: “Legea 171/2010 actualizată, art. 19 , alineat (1): Constituie contravenții silvice și se sancționează cu amendă de la 2.000 lei până la 5.000 lei și confiscarea materialelor lemnoase în cauză următoarele fapte: i) primirea, depozitarea și/sau prelucrarea de către deținătorii depozitelor, ai altor spații destinate depozitării temporare și/sau ai instalațiilor de prelucrare a materialelor lemnoase cu aviz de însoțire din care nu rezultă proveniența legală.” Legea nr. 171/2010 privind stabilirea și sancționarea contravențiilor silvice. Monitorul Oficial nr. 513/22.08.2010.			Adunarea Generală PEFC. Chain of Custody of Forest Based Products – Requirements, PEFC ST 2002:2013 [Lanțul de custodie pentru produsele forestiere – Cerințe, PEFC ST 2002:2013]. (24 mai 2013). Punctul 5.3.5. Indicatori. Disponibil la adresa: http://pefc.org/resources/technical-documentation/pefc-international-standards-2010/1193-chain-of-custody-of-forest-based-products-requirements-pefc-st-2002-2013	415		
405	Adunarea Generală PEFC. Chain of Custody of Forest Based Products – Requirements, PEFC ST 2002:2013 [Lanțul de custodie pentru produsele forestiere – Cerințe, PEFC ST 2002:2013]. (24 mai 2013). Disponibil la adresa: http://pefc.org/resources/technical-documentation/pefc-international-standards-2010/1193-chain-of-custody-of-forest-based-products-requirements-pefc-st-2002-2013			Punctul 5.6.2 precizează: “Lemnul în legătură cu care se știe sau se bănuiește proveniența din surse ilegale 3.9(a) or (b) nu va fi procesat și nu va fi comercializat și nu va fi scos pe piață decât în condițiile în care au fost puse la dispoziție și verificate documente potrivite care să ateste faptul că lemnul furnizat prezintă un “risc neglijabil”” Adunarea Generală PEFC. Chain of Custody of Forest Based Products – Requirements, PEFC ST 2002:2013 [Lanțul de custodie pentru produsele forestiere – Cerințe, PEFC ST 2002:2013]. (24 mai 2013).	416		
406	Forest Stewardship Council [Consiliul de Administrare a Pădurilor]. Policy for the Association of organizations with FSC, FSC-POL-01-004 V2-0-EN [Politica privind asocierea organizațiilor cu FSC, FSC-POL-01-004 V2-0-EN]. (2011). Actualizat pe 15 mai 2014. Disponibil la adresa: https://ic.fsc.org/policies.338.htm			Disponibil la adresa: http://pefc.org/resources/technical-documentation/pefc-international-standards-2010/1193-chain-of-custody-of-forest-based-products-requirements-pefc-st-2002-2013	417		
407	Certificatul PEFC nr. HFA-COC-0018 pentru Holzindustrie Schweighofer GmbH, emis în data de 27 mai 2014.			Discuție personală.	418		
408	Holzindustrie Schweighofer. News: Wood purchasing of Schweighofer Group is now PEFC certified [Noutăți: Achiziția de lemn a grupului Schweighofer este acum certificată PEFC] (28 mai 2014). Disponibil la adresa: https://www.schweighofer.at/en/schweighofer-news.html			Holzindustrie Schweighofer. News: PEFC™ certificate confirmed [Noutăți: Holzindustrie Schweighofer primește confirmarea Certificatului PEFC™]. (23 iunie 2015). Disponibil la adresa: https://www.schweighofer.at/en/schweighofer-news.html	419		
409	Adunarea Generală PEFC.. Chain of Custody of Forest Based Products – Requirements, PEFC ST 2002:2013 [Lanțul de custodie pentru produsele forestiere – Cerințe, PEFC ST 2002:2013]. (24 mai 2013). Disponibil la adresa: http://pefc.org/resources/technical-documentation/pefc-international-standards-2010/1193-chain-of-custody-of-forest-based-products-requirements-pefc-st-2002-2013			Ibid.	420		
410	Pentru exemplificare, consultați informările statelor privind aplicarea EUTR, publicate pe site-ul Client Earth: http://www.clientearth.org/climate-and-forests/eu-timber-regulation/eutr-enforcement-2948			Konzett, Eva. Rumänien: Report belastet Schweighofer schwer [România: Raport cu o încălcare a dificultății pentru Schweighofer]. Wirtschafts Blatt. (20 august 2015). Disponibil la adresa: http://wirtschftsblatt.at/home/nachrichten/4802677/Rumaenien_Report-belastet-Schweighofer-schwer	421		
421				Holzindustrie Schweighofer. About us [Despre noi]. Disponibil la adresa: https://www.schweighofer.at/en/the-company/about-us.html	422		
422				Forest Stewardship Council. [Consiliul de Administrare a Pădurilor]. FSC PRINCIPLES AND CRITERIA: International Guidelines to forest management. [PRINCIPIILE ȘI CRITERIILE FSC: Recomandări internaționale privind administrarea pădurilor]. Disponibil la adresa: https://ic.fsc.org/principles-and-criteria.34.htm	423		
423				Holzindustrie Schweighofer. About us [Despre noi]. Disponibil la adresa: https://www.schweighofer.at/en/the-company/about-us.html	424		
424				Holzindustrie Schweighofer. News: All forests managed by O.S. Cascade Empire in Romania are now FSC certified [Noutăți: Toate pădurile administrate de O.S. Cascade Empire în România sunt acum certificate FSC] (4 iunie 2014). Disponibil la adresa: https://www.schweighofer.at/en/schweighofer-news.html?no_cache=1	425		
425				Vezi de exemplu: Holzindustrie Schweighofer. News: A personal statement of Gerald Schweighofer. [Noutăți: O expunere personală a lui Gerald Schweighofer]. (8 mai 2015). Disponibil la adresa: https://www.schweighofer.at/en/schweighofer-news.html	426		
426				Forest Stewardship Council. [Consiliul de Administrare a Pădurilor]. FSC PRINCIPLES AND CRITERIA: International Guidelines to forest management. [PRINCIPIILE ȘI CRITERIILE FSC: Recomandări internaționale privind administrarea pădurilor]. Disponibil la adresa: https://ic.fsc.org/principles-and-criteria.34.htm	427		
427				Holzindustrie Schweighofer. About us [Despre noi]. Disponibil la adresa: https://www.schweighofer.at/en/the-company/about-us.html	428		
428				Holzindustrie Schweighofer. News: All forests managed by O.S. Cascade Empire in Romania are now FSC certified [Noutăți: Toate pădurile	429		
429					430		
430					431		
431					432		
432					433		
433					434		
434					435		
435					436		
436					437		
437					438		
438					439		
439							

- lemn rotund, precum și a unor măsuri de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 995/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 octombrie 2010 de stabilire a obligațiilor ce revin operatorilor care introduc pe piață lemn și produse din lemn. Monitorul Oficial nr. 470/08.10.2014.
- 440 Discuție personală.
- 441 Discuție personală.
- 442 Perioadele de timp prevăzute sunt: 10 ore pentru 50 km, 14 ore pentru 100 km, 24 ore pentru 200 km, 48 ore pentru 200-500 km, 72 ore pentru mai mult de 500 km. HG 470/2014 pentru aprobarea Normelor referitoare la proveniența, circulația și comercializarea materialelor lemnoase, la regimul spațiilor de depozitare a materialelor lemnoase și al instalațiilor de prelucrat lemn rotund, precum și a unor măsuri de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 995/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 octombrie 2010 de stabilire a obligațiilor ce revin operatorilor care introduc pe piață lemn și produse din lemn. Monitorul Oficial nr. 470/08.10.2014. Art. 4, (7) a-e, (Art. 4, alin. (7) din capitolul II modificat de Art. I, punctul 14. din HG 787/2014).
- 443 Pentru exemplificare, vezi: "Răsturnare de situație în cazul bărbatului amendat după ce a sunat la 112 să salveze pădurea. Ce au descoperit autoritățile". 11 iunie 2015. Disponibil la adresa: <http://stirileprotv.ro/stiri/actualitate/rasturnare-de-situatie-in-cazul-barbatului-amendat-dupa-ce-a-sunat-la-112-sa-salveze-padurea-ce-au-descoperit-autoritatile.html>
- 444 Discuție personală.
- 445 Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor (MMAPI). (2014). RAPORT privind controlul activității, S.C. HOLZINDUSTRIE SCHWEIGHOFER S.R.L., Rădăuți. Disponibil la adresa: http://csmc.ro/crima_organizata/schweighofer/Raport%20control%20Holzindustrie.pdf
- 446 Discuție personală.
- 447 Discuție personală.
- 448 Administrația Prezidențială. (23 mai 2015). CERERE de REEXAMINARE asupra Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 46/2008- Codul Silvic. Disponibil la adresa: <http://www.cdep.ro/proiecte/2014/400/30/6/cerere436rx.pdf>
- 449 Fratila, R., & Virban, S. (30 iunie 2015). Romania: amended Forestry Code aims to reduce illegal harvesting [România: modificările la Codul silvic urmăresc reducerea exploatarea ilegale]. CMS Cameron McKennan. Disponibil la adresa: <http://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=910bca1c-8a2e-400a-8811-1986a97af6d>
- 450 Holzindustrie Schweighofer. (9 septembrie 2014). Scrisoare către premierul României, Victor Ponta. Disponibil la adresa: <http://eia-global.org/news-media/leaked-letter>
- 451 Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice. 24 septembrie 2014.
- Scrisoarea Ambasadei Austriei. Disponibilă la adresa: <http://www.nostrasilva.ro/wp-content/uploads/2015/03/2014-09-24-Gerhart-Reiweiger-ambasador-agreat-catre-Ministerul-Mediului>
- 452 Discuție personală.
- 453 Holzindustrie Schweighofer & Illegal Timber: Video Transcript Excerpt [Holzindustrie Schweighofer și tăierile ilegale de lemn: Transcrierea materialului video] (2015). Environmental Investigation Agency. Disponibil la adresa: http://eia-global.org/images/uploads/EIATranscript_Excerpt_-_Holzindustrie_Schweighofer.pdf
- 454 Nostra Silva. Evenimente: Uniți Salvăm Pădurea Românească—Cluj—9 mai 2015. Disponibil la adresa: <http://www.nostrasilva.ro/evenimente/uniti-salvam-padurea-romaneasca-cluj-9-mai-2015/>
- 455 Agora for Life, Environmental & Social Change, New environmentalist, Save Rosia Montana UK, Românii din Italia, Diaspora Românească Unită... & Comité belge de Solidarité avec l'Equateur face à Chevron-Texaco. (5 mai 2015). Letter to Ambassador Karl Schramek [Scrisoare către Ambasadorul Karl Schramek]. Disponibil la adresa: http://eia-global.org/images/uploads/Open-letter-to-the-embassy_Agora_for_Life.pdf
- 456 Dispar pădurile României! Ne trec fiori... RECII! Lista revendicărilor pentru salvarea pădurilor. România Curată. Disponibil la adresa: <http://www.romaniacurata.ro/dispar-padurile-romaniei-ne-trec-fiori-reci-lista-revendicarilor-societatii-civile-pentru-salvarea-padurilor/>
- 457 Interviu acordat de Gerald Schweighofer publicației Fordaq. (20 iunie 2014). FORDAQ. Disponibil la adresa: http://holz.fordaq.com/fordaq/news/Schweighofer_Holzindustrie_EUTR_Holzeinschlag_illegal_37487.html
- 458 WWF Danube Carpathian Programme. (2005). Illegal Logging in Romania. [Tăieri ilegale de lemn în România] Disponibil la adresa: <http://wwf.panda.org/homepage.cfm?19306/Illegal-logging-in-Romania-a-WWF-analysis>
- 459 Comisia Europeană. (2015). Timber Regulation [Regulament privind lemnul]. Disponibil la adresa: http://ec.europa.eu/environment/forests/timber_regulation.htm
- 460 Forest Stewardship Council [Consiliul de Administrare a Pădurilor]. Certification [Certificare]. Disponibil la adresa: <https://us.fsc.org/certification.194.htm>
- 461 European Pellet Council [Consiliul European al Peleților]. About Us [Despre noi]. Disponibil la adresa: <http://www.pelletcouncil.eu/>
- 462 Comisia Europeană. (2015). Timber Regulation [Regulament privind lemnul]. Disponibil la adresa: http://ec.europa.eu/environment/forests/timber_regulation.htm
- 463 ENplus Pellets (2015). About ENplus. [Despre ENplus]. Disponibil la adresa: <http://www.enplus-pellets.eu/>
- 464 Comisia Europeană. (2015). Environment: Natura 2000 [Mediu: Natura 2000]. Disponibil la adresa: http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/index_en.htm
- 465 Comisia Europeană. (2015). Timber Regulation [Regulament privind lemnul]. Disponibil la adresa: http://ec.europa.eu/environment/forests/timber_regulation.htm
- 466 Forest Stewardship Council [Consiliul de Administrare a Pădurilor]. Policy for the Association of organizations with FSC, FSC-POL-01-004 V2-0-EN [Politica privind asocierea organizațiilor cu FSC, FSC-POL-01-004 V2-0-EN]. (2011). Actualizat în data de 15 mai 2014. Disponibil la adresa: <https://ic.fsc.org/policies.338.htm>
- 467 PEFC. Certification Services [Servicii de certificare]. Disponibil la adresa: <http://www.pefc.org/certification-services/overview>
- 468 Comisia Europeană. (2015). Timber Regulation [Regulament privind lemnul]. Disponibil la adresa: http://ec.europa.eu/environment/forests/timber_regulation.htm
- 469 HOTĂRÂRE nr. 470/2014 din 4 iunie 2014 pentru aprobarea Normelor referitoare la proveniența, circulația și comercializarea materialelor lemnoase, la regimul spațiilor de depozitare a materialelor lemnoase și al instalațiilor de prelucrat lemn rotund, precum și a unor măsuri de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 995/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 octombrie 2010 de stabilire a obligațiilor ce revin operatorilor care introduc pe piață lemn și produse din lemn. Monitorul Oficial nr. 470/08.10.2014. Art. 4, 7(a-e).
- 470 Curtea de Conturi a României (2014). Synthesis of the Public Report for the year 2013 [Sinteza raportului public pe anul 2013]. Disponibil la adresa: http://www.curteadeconturi.ro/Publicatii/Sinteza_Raport%20Public_EN_r.pdf

EIA - WASHINGTON, DC

P.O. Box 53343, Washington, DC 20009, USA

TEL +1 202 483 6621

FAX +1 202 986 8626

EMAIL info@eia-global.org

WWW.EIA-GLOBAL.ORG

